

Ringmerkingsrapport for 2016

Kjøttmeis ble den mest ringmerkede arten i 2016. Hele 21 790 kjøttmeiser fikk ring om foten det året. Great Tit was the species ringed in highest number during 2016. Foto: Jan Erik Røer.

Håvard Husebø & Alf Tore Mjøs
Ringmerkingsentralen, Museum Stavanger

Denne rapporten oppsummerer ringmerkingsarbeidet i Norge i 2016, og presenterer et utvalg av gjenfunnsmengden. Sammenlignet med 2015 var 2016 langt bedre, og endte litt over gjennomsnittet. Stabilt og bra høstvær i store deler av Sør-Norge bidro utvilsomt til å trekke opp resultatet på mange lokaliteter under høsttrekket. Selv om årsresultatet samlet sett var bra, bekrefter 2016 en nedadgående trend når det gjelder merking av mange sjøfuglarter. Dette skyldes ikke bare dårlig reproduksjon, men også manglende innsats rettet mot pullusmerking. Hvis denne trenden fortsetter vil manglende ringmerkingsdata være til hinder for fremtidige analyser av f.eks. ungeoverlevelse og livshistoriedata, variabler som er viktige for å forklare bestandsutvikling. Lave tall på pullusmerking gjelder ikke bare sjøfugl, det er et generelt behov for å øke fokus på merking av reirunger for å samle data om hekkefenologi, kullstørrelse og forskjeller i trekkstrategier mellom ulike delbestander.

Det var 596 personer som hadde lisens for merking av fugler i Norge i 2016, hvorav 41 var nye lisenser. Ringmerkingsentralen mottok og besvarte 1 688 rapporter fra publikum i 2016, saker som arkiveres med eget saksnummer med referanse til ringmerkingsdatabasen. Disse kommer i tillegg til gjenfunn og kontroller rapportert fra ringmerkerne via RingAccess, og det som rapporteres av fargeringsavlesninger på rapporteringsider som www.ringmerking.no og

www.geese.org. I 2016 ble det registrert 78 716 kontroller av norskmerkede fugler, hvorav 60 324 er avlesninger av fugl med fargeringsrapportert på www.ringmerking.no. Inkludert i funnmassen er 433 utenlandsmerkede fugler kontrollert/gjenfunnet i Norge.

Det ble i 2016 ringmerket totalt 231 719 fugl i Norge (her medregnet Svalbard, Bjørnøya og Jan Mayen). Antallet var det beste siden 2010 og

en klar forbedring i forhold til den svært svake sesongen i 2015 (+ 43 431 merkinger). Sluttresultatet var en fremgang på 2,3 % ift. snittet i perioden 2006–2015.

2016 var værmessig et år preget av ekstreme hendelser med mange varmere rekorder. Våren var varmere enn normalt i store deler av landet, mens særlig Vestlandet fikk en svært våt som-

mer. I resten av landet var det store geografiske forskjeller hva nedbørsmengde angår, og det er vanskelig å trekke noen konklusjoner angående værrets påvirkning på hekkesesongen. Høsten var preget av en uvanlig varm september og mye stabilt og bra høytrykksvær i Sør-Norge, noe som utvilsomt slo positivt ut for fangsten under høsttrekket, både på de større stasjonene og enkelte mer private ringmerkingslokaliteter.

Tabell 1. Totale merketall, antall kontroller og gjenfunn i 2016 av fugler merket i Norge. «Kontroller» er observasjoner av merkede fugler der fuglen fremdeles er i live, mens «gjenfunn» er rapporter om merkede fugler funnet døde. Antall kontroller og gjenfunn er summert etter året kontrollen/gjenfunnet er gjort, ikke når de ble rapportert til ringmerkingsentralen.

Ringing totals, controls and recoveries for each species in 2016.

Art	Ringmerket	Kontroller	Gjenfunn
Smålom , Red-throated Loon, <i>Gavia stellata</i>	13	0	3
Storlom , Black-throated Loon, <i>Gavia arctica</i>	2	0	1
Havhest , Northern Fulmar, <i>Fulmarus glacialis</i>	47	48	0
Havsvale , European Storm-Petrel, <i>Hydrobates pelagicus</i>	535	49	0
Stormsvale , Leach's Storm-Petrel, <i>Oceanodroma leucorhoa</i>	4	1	0
Havsule , Northern Gannet, <i>Morus bassanus</i>	53	7	1
Storskarv , Great Cormorant, <i>Phalacrocorax carbo</i>	86	28	14
Toppskarv , European Shag, <i>Phalacrocorax aristotelis</i>	270	235	13
Gråhegre , Grey Heron, <i>Ardea cinerea</i>	27	0	0
Knoppsvane , Mute Swan, <i>Cygnus olor</i>	563	10 894	74
Sangsvane , Whooper Swan, <i>Cygnus cygnus</i>	3	13	0
Sædgås , Bean Goose, <i>Anser fabalis</i>	1	9	1
Kortnebbgås , Pink-footed Goose, <i>Anser brachyrhynchus</i>	350	17	22
Tundragås , Greater White-fronted Goose, <i>Anser albifrons</i>	1	0	0
Dverggås , Lesser White-fronted Goose, <i>Anser erythropus</i>	0	6	1
Grågås , Greylag Goose, <i>Anser anser</i>	175	76	20
Kanadagås , Canada Goose, <i>Branta canadensis</i>	17	49	7
Hvitkinngås , Barnacle Goose, <i>Branta leucopsis</i>	78	1 959	9
Rustand , Ruddy Shelduck, <i>Tadorna ferruginea</i>	1	3	0
Mandarinand , Mandarin Duck, <i>Aix galericulata</i>	1	10	0
Brunnakke , Eurasian Wigeon, <i>Anas penelope</i>	9	5	0
Krikkand , Eurasian Teal, <i>Anas crecca</i>	5	3	2
Stokkand , Mallard, <i>Anas platyrhynchos</i>	167	93	10
Stjertand , Northern Pintail, <i>Anas acuta</i>	2	4	1
Toppand , Tufted Duck, <i>Aythya fuligula</i>	15	15	2
Ærfugl , Common Eider, <i>Somateria mollissima</i>	145	95	7
Kvinand , Goldeneye, <i>Bucephala clangula</i>	28	6	1
Siland , Red-breasted Merganser, <i>Mergus serrator</i>	1	0	0
Laksand , Goosander, <i>Mergus merganser</i>	6	2	0
Vepsevåk , European Honey Buzzard, <i>Pernis apivorus</i>	3	0	0
Havørn , White-tailed Eagle, <i>Haliaeetus albicilla</i>	124	29	14
Sivhauk , Western Marsh Harrier, <i>Circus aeruginosus</i>	7	0	0
Myrhauk , Hen Harrier, <i>Circus cyaneus</i>	1	0	0
Steppehauk , Pallid Harrier, <i>Circus macrourus</i>	1	0	0
Hønehauk , Goshawk, <i>Accipiter gentilis</i>	181	13	13
Spurvehauk , Eurasian Sparrowhawk, <i>Accipiter nisus</i>	239	2	13
Musvåk , Common Buzzard, <i>Buteo buteo</i>	15	0	0

forts.

Art	Ringmerket	Kontroller	Gjenfunn
Fjellvåk , Rough-legged Buzzard, <i>Buteo lagopus</i>	12	0	0
Kongeørn , Golden Eagle, <i>Aquila chrysaetos</i>	25	76	5
Fiskeørn , Osprey, <i>Pandion haliaetus</i>	47	3	1
Tårnfalk , Eurasian Kestrel, <i>Falco tinnunculus</i>	510	1	5
Dvergfallk , Merlin, <i>Falco columbarius</i>	27	0	1
Jaktfalk , Gyrfalcon, <i>Falco rusticolus</i>	24	0	0
Vandrefalk , Peregrine Falcon, <i>Falco peregrinus</i>	73	3	2
Lirype , Willow Ptarmigan, <i>Lagopus lagopus</i>	41	0	0
Storfugl , Eurasian Capercaillie, <i>Tetrao urogallus</i>	3	0	0
Vannrikse , Water Rail, <i>Rallus aquaticus</i>	43	114	0
Myrrikse , Spotted Crane, <i>Porzana porzana</i>	2	0	0
Åkerrikse , Corn Crane, <i>Crex crex</i>	6	0	0
Sivhøne , Common Moorhen, <i>Gallinula chloropus</i>	61	233	1
Sothøne , Eurasian Coot, <i>Fulica atra</i>	259	2 145	6
Trane , Common Crane, <i>Grus grus</i>	0	260	0
Tjeld , Eurasian Oystercatcher, <i>Haematopus ostralegus</i>	107	176	4
Dverglo , Little Ringed Plover, <i>Charadrius dubius</i>	3	0	0
Sandlo , Common Ringed Plover, <i>Charadrius hiaticula</i>	357	105	1
Boltit , Eurasian Dotterel, <i>Charadrius morinellus</i>	2	0	0
Kanadalo , American Golden Plover, <i>Pluvialis dominica</i>	1	0	0
Heilo , Eurasian Golden-Plover, <i>Pluvialis apricaria</i>	6	0	1
Tundralo , Grey Plover, <i>Pluvialis squatarola</i>	12	6	0
Vipe , Northern Lapwing, <i>Vanellus vanellus</i>	68	0	2
Polarsnipe , Red Knot, <i>Calidris canutus</i>	347	949	3
Sandløper , Sanderling, <i>Calidris alba</i>	19	0	0
Dvergsnipe , Little Stint, <i>Calidris minuta</i>	77	33	0
Temmincksnipe , Temminck's Stint, <i>Calidris temminckii</i>	3	0	0
Tundrasnipe , Curlew Sandpiper, <i>Calidris ferruginea</i>	22	23	0
Fjæreplytt , Purple Sandpiper, <i>Calidris maritima</i>	200	847	1
Myrsnipe , Dunlin, <i>Calidris alpina</i>	1 090	37	1
Fjellmyrløper , Broad-billed Sandpiper, <i>Limicola falcinellus</i>	10	0	0
Brushane , Ruff, <i>Philomachus pugnax</i>	22	3	0
Kvartbekkasin , Jack Snipe, <i>Limnocryptes minimus</i>	14	0	0
Enkeltbekkasin , Common Snipe, <i>Gallinago gallinago</i>	41	2	0
Dobbeltbekkasin , Great Snipe, <i>Gallinago media</i>	81	9	0
Rugde , Eurasian Woodcock, <i>Scolopax rusticola</i>	27	0	1
Lappspove , Bar-tailed Godwit, <i>Limosa lapponica</i>	46	34	1
Småspove , Whimbrel, <i>Numenius phaeopus</i>	1	0	0
Storspove , Eurasian Curlew, <i>Numenius arquata</i>	15	2	1
Rødstilk , Common Redshank, <i>Tringa totanus totanus</i>	57	11	1
Rødstilk (robusta) , CR, <i>T. t. robusta</i>	8	2	0
Gluttsnipe , Common Greenshank, <i>Tringa nebularia</i>	5	0	0
Skogsnipe , Green Sandpiper, <i>Tringa ochropus</i>	31	0	1
Grønnstilk , Wood Sandpiper, <i>Tringa glareola</i>	7	0	0
Strandsnipe , Common Sandpiper, <i>Actitis hypoleucos</i>	52	5	0
Steinvender , Turnstone, <i>Arenaria interpres</i>	98	8	0
Svømmesnipe , Red-necked Phalarope, <i>Phalaropus lobatus</i>	11	5	0
Polarsvømmesnipe , Red Phalarope, <i>Phalaropus fulicarius</i>	32	6	0
Tyvjo , Arctic Skua, <i>Stercorarius parasiticus</i>	12	50	1
Fjelljo , Long-tailed Skua, <i>Stercorarius longicaudus</i>	27	5	0
Storjo , Great Skua, <i>Stercorarius skua</i>	274	145	11
Sørjo , South Polar Skua, <i>Stercorarius maccormicki</i>	0	1	0
Svarthavsmåke , Mediterranean Gull, <i>Larus melanocephalus</i>	1	11	0
Dvergmåke , Little Gull, <i>Hydrocoloeus minutus</i>	2	0	0
Sabinemåke , Sabine's Gull, <i>Xema sabini</i>	1	0	0
Hettemåke , Black-headed Gull, <i>Larus ridibundus</i>	813	5 678	16
Ringnebbmåke , Ring-billed Gull, <i>Larus delawarensis</i>	1	25	0

forts.

Art	Ringmerket	Kontroller	Gjenfunn
Fiskemåke , Common Gull, <i>Larus canus</i>	1 098	6 473	20
Sildemåke , Lesser Black-backed Gull, <i>Larus fuscus</i>	2 884	5 813	40
Gråmåke , Herring Gull, <i>Larus argentatus</i>	2 420	20 985	66
Grønlandsmåke , Iceland Gull, <i>Larus glaucoideus</i>	3	26	0
Polarmåke , Glaucous Gull, <i>Larus hyperboreus</i>	236	83	8
Svarthak , Great Black-backed Gull, <i>Larus marinus</i>	1 115	5 104	31
Krykkje , Black-legged Kittiwake, <i>Rissa tridactyla</i>	832	477	2
Ismåke , Ivory Gull, <i>Pagophila eburnea</i>	54	240	0
Makrellterne , Common Tern, <i>Sterna hirundo</i>	260	12	0
Rødnebbterne , Arctic Tern, <i>Sterna paradisaea</i>	62	0	0
Lomvi , Common Guillemot, <i>Uria aalge</i>	295	300	7
Polarlomvi , Brünnich's Guillemot, <i>Uria lomvia</i>	99	536	4
Alke , Razorbill, <i>Alca torda</i>	46	27	1
Teist , Black Guillemot, <i>Cephus grylle</i>	27	16	0
Alkekonge , Little Auk, <i>Alle alle</i>	403	340	3
Lunde , Atlantic Puffin, <i>Fratercula arctica</i>	398	231	2
Klippedue (bydue) , Feral Pigeon, <i>Columba livia</i>	71	26	0
Skogdue , Stock Dove, <i>Columba oenas</i>	13	0	0
Ringdue , Common Wood-Pigeon, <i>Columba palumbus</i>	57	5	2
Tyrkerdue , Eurasian Collared-Dove, <i>Streptopelia decaocto</i>	50	14	0
Turteldue , Eurasian Turtle-Dove, <i>Streptopelia turtur</i>	1	1	0
Mongolturteldue , Oriental Turtle-Dove, <i>Streptopelia orientalis</i>	1	0	0
Gjøk , Common Cuckoo, <i>Cuculus canorus</i>	4	0	0
Hubro , Eurasian Eagle-Owl, <i>Bubo bubo</i>	76	0	3
Haukugle , Northern Hawk Owl, <i>Surnia ulula</i>	71	2	3
Spurveugle , Eurasian Pygmy-Owl, <i>Glaucidium passerinum</i>	40	5	0
Kattugle , Tawny Owl, <i>Strix aluco</i>	1 215	114	46
Slagugle , Ural Owl, <i>Strix uralensis</i>	10	10	1
Lappugle , Great Grey Owl, <i>Strix nebulosa</i>	1	0	0
Hornugle , Long-eared Owl, <i>Asio otus</i>	9	0	2
Jordugle , Short-eared Owl, <i>Asio flammeus</i>	12	0	0
Perleugle , Tengmalm's Owl, <i>Aegolius funereus</i>	272	30	2
Nattravn , Eurasian Nightjar, <i>Caprimulgus europaeus</i>	35	3	0
Tårnseiler , Common Swift, <i>Apus apus</i>	136	3	1
Isfugl , Common Kingfisher, <i>Alcedo atthis</i>	5	0	0
Hærfugl , Eurasian Hoopoe, <i>Upupa epops</i>	1	0	0
Vendehals , Eurasian Wryneck, <i>Jynx torquilla</i>	241	3	1
Gråspett , Grey-headed Woodpecker, <i>Picus canus</i>	8	0	0
Grønnspekk , Green Woodpecker, <i>Picus viridis</i>	8	0	0
Svartspett , Black Woodpecker, <i>Dryocopus martius</i>	6	0	0
Flaggspekk , Great Spotted Woodpecker, <i>Dendrocopos major</i>	204	41	2
Hvitryggspett , White-backed Woodpecker, <i>Dendrocopos leucotos</i>	3	0	0
Dvergspett , Lesser Spotted Woodpecker, <i>Dendrocopos minor</i>	21	1	0
Oreempid , Alder Flycatcher, <i>Empidonax alnorum</i>	1	0	0
Sanglerke , Eurasian Skylark, <i>Alauda arvensis</i>	5	0	0
Fjellerke , Horned Lark, <i>Eremophila alpestris</i>	4	1	0
Sandsvale , Sand Martin, <i>Riparia riparia</i>	787	70	2
Låvesvale , Barn Swallow, <i>Hirundo rustica</i>	3 764	23	3
Taksvale , House Martin, <i>Delichon urbicum</i>	51	0	0
Sibirpiplerke , Olive-backed Pipit, <i>Anthus hodgsoni</i>	8	0	0
Trepiplerke , Tree Pipit, <i>Anthus trivialis</i>	2 122	6	0
Tundrapiplerke , Pechora Pipit, <i>Anthus gustavi</i>	2	0	0
Heipiplerke , Meadow Pipit, <i>Anthus pratensis</i>	3 578	88	1
Lappiplerke , Red-throated Pipit, <i>Anthus cervinus</i>	88	0	0
Skjærpiplerke , Rock Pipit, <i>Anthus petrosus</i>	2 290	160	2
Vannpiplerke , Water Pipit, <i>Anthus spinoletta</i>	1	0	0
Gulerle , Yellow Wagtail, <i>Motacilla flava</i>	126	0	1

forts.

Art	Ringmerket	Kontroller	Gjenfunn
Vintererle , Grey Wagtail, <i>Motacilla cinerea</i>	261	2	2
Linerle , White Wagtail, <i>Motacilla alba</i>	989	119	2
Svartryggerle , Pied Wagtail, <i>M.a. yarrellii</i>	3	28	0
Sidensvans , Bohemian Waxwing, <i>Bombycilla garrulus</i>	857	10	3
Fossefall , White-throated Dipper, <i>Cinclus cinclus</i>	1 445	265	3
Gjerdessmett , Winter Wren, <i>Troglodytes troglodytes</i>	2 801	100	4
Jernspurv , Dunnock, <i>Prunella modularis</i>	7 285	104	11
Sibirjernspurv , Siberian Accentor, <i>Prunella montanella</i>	9	0	0
Rødstrupe , European Robin, <i>Erithacus rubecula</i>	10 431	455	21
Nattergal , Thrush Nightingale, <i>Luscinia luscinia</i>	34	12	0
Sørnattergal , Common Nightingale, <i>Luscinia megarhynchos</i>	2	0	0
Blåstrupe , Bluethroat, <i>Luscinia svecica</i>	686	43	0
Blåstjert , Red-flanked Bluetail, <i>Tarsiger cyanurus</i>	4	0	0
Svartrødstjert , Black Redstart, <i>Phoenicurus ochruros</i>	6	0	0
Rødstjert , Common Redstart, <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	841	20	1
Buskskvett , Whinchat, <i>Saxicola rubetra</i>	219	12	0
Svartstrupe , Common Stonechat, <i>Saxicola rubicola</i>	3	0	0
Steinskvett , Northern Wheatear, <i>Oenanthe oenanthe</i>	445	233	1
Steinskvett (leucorhoa) , NW, <i>O.o. leucorhoa</i>	22	3	0
Svartstrupesteinskvett , Pied Wheatear, <i>Oenanthe pleschanka</i>	1	0	0
Ringtrost , Ring Ouzel, <i>Turdus torquatus</i>	22	0	0
Svarttrost , Common Blackbird, <i>Turdus merula</i>	4 444	399	22
Gråstrupetrost , Eyebrowed Thrush, <i>Turdus obscurus</i>	1	0	0
Gråtrost , Fieldfare, <i>Turdus pilaris</i>	1 202	12	9
Måltrost , Song Thrush, <i>Turdus philomelos</i>	1 479	18	6
Rødvingetrost , Redwing, <i>Turdus iliacus</i>	3 751	54	4
Rødvingetrost (coburni) , Redwing, <i>T. i. coburni</i>	5	0	0
Duetrost , Mistle Thrush, <i>Turdus viscivorus</i>	8	0	0
Starsanger , Pallas' Warbler, <i>Locustella certhiola</i>	2	0	0
Stripesanger , Lanceolated Warbler, <i>Locustella lanceolata</i>	3	0	0
Gresshoppesanger , Grasshopper Warbler, <i>Locustella naevia</i>	48	7	0
Sumpsanger , Savi's Warbler, <i>Locustella luscinioides</i>	1	0	0
Sivsanger , Sedge Warbler, <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	994	72	1
Åkersanger , Paddyfield Warbler, <i>Acrocephalus agricola</i>	4	0	0
Busksanger , Blyth's Reed-Warbler, <i>Acrocephalus dumetorum</i>	21	2	0
Myrsanger , Marsh Warbler, <i>Acrocephalus palustris</i>	93	1	1
Rørsanger , European Reed-Warbler, <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	832	46	1
Tartarsanger , Booted Warbler, <i>Hippolais caligata</i>	2	0	0
Gulsanger , Icterine Warbler, <i>Hippolais icterina</i>	218	5	0
Rødstrupesanger , Subalpine Warbler, <i>Sylvia cantillans</i>	1	0	0
Svarthodesanger , Sardinian Warbler, <i>Sylvia melanocephala</i>	1	1	0
Hauksanger , Barred Warbler, <i>Sylvia nisoria</i>	26	6	0
Møller , Lesser Whitethroat, <i>Sylvia curruca</i>	637	46	0
Tornsanger , Common Whitethroat, <i>Sylvia communis</i>	637	42	0
Hagesanger , Garden Warbler, <i>Sylvia borin</i>	2 173	50	4
Munk , Blackcap, <i>Sylvia atricapilla</i>	7 781	158	11
Østsanger , Greenish Warbler, <i>Phylloscopus trochiloides</i>	2	0	0
Lappsanger , Arctic Warbler, <i>Phylloscopus borealis</i>	2	0	0
Fuglekongesanger , Pallas's Leaf Warbler, <i>Phylloscopus proregulus</i>	1	0	0
Gulbrynsanger , Yellow-browed Warbler, <i>Phylloscopus inornatus</i>	433	5	1
Blekbrynsanger , Hume's Warbler, <i>Phylloscopus humei</i>	1	0	0
Viersanger , Radde's Warbler, <i>Phylloscopus schwarzi</i>	1	0	0
Brunsanger , Dusky Warbler, <i>Phylloscopus fuscatus</i>	1	0	0
Bøksanger , Wood Warbler, <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	49	0	0
Gransanger , Common Chiffchaff, <i>Phylloscopus collybita</i>	5 571	104	6
Gransanger (tristis) , Siberian Chiffchaff, <i>P.c. tristis</i>	62	1	0
Løvsanger , Willow Warbler, <i>Phylloscopus trochilus</i>	13 995	227	9

forts.

Art	Ringmerket	Kontroller	Gjenfunn
Fuglekonge , Goldcrest, <i>Regulus regulus</i>	15 677	319	11
Rødtoppfuglekonge , Firecrest, <i>Regulus ignicapilla</i>	8	1	0
Gråfluesnapper , Spotted Flycatcher, <i>Muscicapa striata</i>	414	2	0
Dvergfluesnapper , Red-breasted Flycatcher, <i>Ficedula parva</i>	14	0	0
Svarthvit fluesnapper , Pied Flycatcher, <i>Ficedula hypoleuca</i>	7 326	91	7
Skjeggmeis , Bearded Reedling, <i>Panurus biarmicus</i>	17	4	0
Stjertmeis , Long-tailed Tit, <i>Aegithalos caudatus</i>	2 894	89	2
Stjertmeis (europaeus) , LtT, <i>A. c. europaeus</i>	1	0	0
Løvmeis , Marsh Tit, <i>Poecile palustris</i>	297	97	1
Granmeis , Willow Tit, <i>Poecile montana</i>	814	242	1
Lappmeis , Siberian Tit, <i>Poecile cincta</i>	20	6	0
Toppmeis , Crested Tit, <i>Lophophanes cristatus</i>	58	20	0
Svartmeis , Coal Tit, <i>Pariparus ater</i>	1 050	136	3
Blåmeis , Blue Tit, <i>Cyanistes caeruleus</i>	20 623	2 183	47
Kjøttmeis , Great Tit, <i>Parus major</i>	21 790	2 746	60
Spettmeis , Eurasian Nuthatch, <i>Sitta europaea</i>	1 392	296	8
Trekryper , Eurasian Treecreeper, <i>Certhia familiaris</i>	496	24	0
Pirol , Eurasian Golden-Oriole, <i>Oriolus oriolus</i>	1	0	0
Tornskate , Red-backed Shrike, <i>Lanius collurio</i>	59	0	0
Varsler , Northern Shrike, <i>Lanius excubitor</i>	16	1	0
Nøtteskrike , Eurasian Jay, <i>Garrulus glandarius</i>	87	7	3
Lavskrike , Siberian Jay, <i>Perisoreus infaustus</i>	12	16	0
Skjære , Eurasian Magpie, <i>Pica pica</i>	185	7	5
Nøttekråke , Eurasian Nutcracker, <i>Nucifraga caryocatactes</i>	3	0	0
Sibirnøttekråke (macrorhynchos) , <i>N. c. macrorhynchos</i>	1	0	0
Kaie , Eurasian Jackdaw, <i>Corvus monedula</i>	43	7	0
Kornkråke , Rook, <i>Corvus frugilegus</i>	1	0	3
Kråke , Hooded Crow, <i>Corvus cornix</i>	125	272	3
Ravn , Common Raven, <i>Corvus corax</i>	7	0	1
Stær , European Starling, <i>Sturnus vulgaris</i>	1 901	30	17
Gråspurv , House Sparrow, <i>Passer domesticus</i>	2 354	769	5
Pilfink , Tree Sparrow, <i>Passer montanus</i>	1 235	140	1
Bokfink , Chaffinch, <i>Fringilla coelebs</i>	3 787	184	11
Bjørkefink , Brambling, <i>Fringilla montifringilla</i>	6 930	723	10
Grønnfink , European Greenfinch, <i>Carduelis chloris</i>	12 217	950	51
Stillits , European Goldfinch, <i>Carduelis carduelis</i>	347	44	0
Grønnsisik , Eurasian Siskin, <i>Carduelis spinus</i>	5 918	154	28
Tornirisk , Linnet, <i>Carduelis cannabina</i>	362	34	1
Bergirisk , Twite, <i>Carduelis flavirostris</i>	574	1	0
Gråsisik , Common Redpoll, <i>Carduelis flammea flammea</i>	8 182	69	1
Gråsisik (rostrata) , Greenland Redpoll, <i>C.f. rostrata</i>	2	0	0
Brunsisik , Lesser Redpoll, <i>Carduelis flammea cabaret</i>	3 272	75	2
Polarsisik , Arctic Redpoll, <i>Carduelis hornemanni</i>	72	1	0
Grankorsnebb , Common Crossbill, <i>Loxia curvirostra</i>	32	0	0
Rosenfink , Common Rosefinch, <i>Carpodacus erythrinus</i>	36	1	0
Dompap , Eurasian Bullfinch, <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	904	49	7
Kjernebiter , Hawfinch, <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	783	87	3
Lappspurv , Lapland Bunting, <i>Calcarius lapponicus</i>	29	0	0
Snøspurv , Snow Bunting, <i>Plectrophenax nivalis</i>	274	10	0
Hvithodespurv , Pine Bunting, <i>Emberiza leucocephalos</i>	2	0	0
Gulspurv , Yellowhammer, <i>Emberiza citrinella</i>	2 090	153	3
Hortulan , Ortolan Bunting, <i>Emberiza hortulana</i>	4	0	0
Vierspurv , Rustic Bunting, <i>Emberiza rustica</i>	1	0	0
Dvergspurv , Little Bunting, <i>Emberiza pusilla</i>	36	1	0
Sivspurv , Reed Bunting, <i>Emberiza schoeniclus</i>	2 163	60	1
TOTAL	231 719	78 716	971

Antallet dununger (pullus) ringmerket viste en fin oppgang i 2016 fra det dårlige året 2015. Bildet viser to kattugle-
unger som er klare for ringmerking. A higher number of pulli were ringed in 2016 compared to the rather bad
year 2015. The picture shows two Tawny Owl nestlings. Foto: Ingar Jostein Øien.

Pullusmerking

Med 38 201 merkede pullus i 2016 ble det en gledelig oppgang på 11 297 merkinger fra en særdeles dårlig 2015-sesong (figur 1). Trenden hvor pullmerking nedprioriteres blant ringmerkerne fortsatte også i 2016, skjønt resultatet innebar kun en liten nedgang på 2 % ift. snittet i perioden 2006–2015.

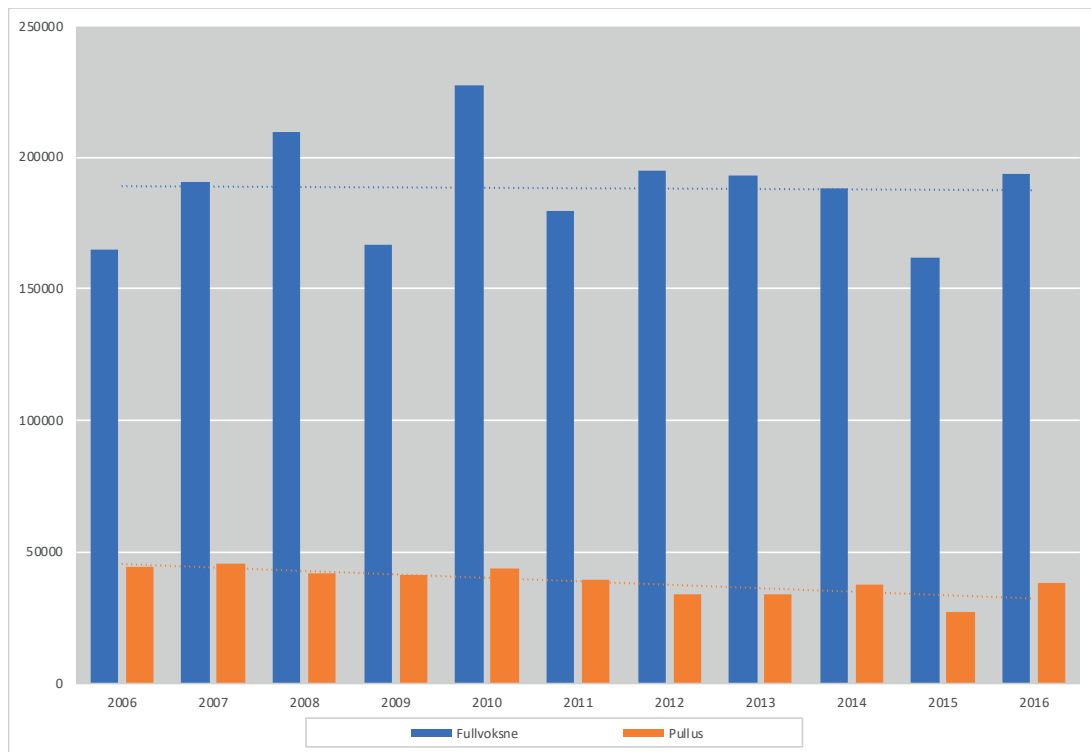
Kjøttmeis var den arten hvor flest pullus fikk påsatt ring (8 239 ringmerket, - 4 % ift. snitt 2006 - 2015) dette året, et antall som var nær en dobling jf. 2015. Nummer to og tre på listen over arter med flest pullmerkinger var svarthvit fluesnapper (6 390, - 16 %) og blåmeis (4 636, + 11 %).

I tillegg til disse tre mest tallrike artene er følgende arter oppført med over 1 000 pullmerkinger: gråmåke (1 636, + 43 %), sildemåke (1 547, + 68 %), fossefall 1 237 (+ 28 %), katt-

ugle (1 073, + 15 %), stær (1 095, - 33 %) og svartbak (1 015, + 11 %)

For noen av de vanligste kasseartene (kjøttmeis, blåmeis, svartmeis, løvmeis, rødstjert og vendehals) ble antallet ringmerket pullus i snitt en fremgang på 5 % ift. 2006–2015. Likevel fremviste de fleste av disse artene lavere kullstørrelser enn det som er snittet i den foregående perioden (tabell 2). Kattugle hadde et overgjennomsnittet bra år mht. størrelse på kullene og det totale antall pull ringmerket (1 073, + 15 %). Det ble et svært magert år for perleugle med kun 49 unger merket (- 80 %), men kullstørrelsene var omtrent som normalt.

Tabell 3 viser at innsatsen rettet mot pullusmerking er svært ujevnt fordelt. Mens innsatsen er upåklagelig i fylker som Hedmark og Rogaland, så er datamengdene for små til at man kan analysere langtidstrener hos viktige arter både i Trøndelag og Hordaland.

Figur 1. Ringmerkingstallene for fullvoksne/utflydde fugler (blått) og pullus (oransje) i perioden 2006–2016. Ringing totals for adult/fledged birds (blue) and nestlings (orange).

Tabell 2. Kullstørrelse og merkedato hos utvalgte hullrugere/fuglekassearter i 2016.

Clutch size and ringing date for selected nest-box breeders in 2016 compared to average over the last 10 years.

Art	Gjennomsnitt kullstørrelse		Median merkedato	
	2016	2006-2015	2016	2006-2015
Kattugle , <i>Strix aluco</i>	3,15	3,56	16. mai	26. mai
Perleugle , <i>Aegolius funereus</i>	5,35	5,3	25. jun	14. mai
Vendehals , <i>Jynx torquilla</i>	8,38	8,13	22. jun	25. jun
Rødstjert , <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	6,34	6,26	21. jun	04. jul
Svarthvit fluesnapper , <i>Ficedula hypoleuca</i>	6,12	5,91	19. jun	16. jun
Løvmeis , <i>Poecile palustris</i>	6,8	6,53	23. mai	29. mai
Kjøttmeis , <i>Parus major</i>	7,55	7,27	17. jun	21. jun
Blåmeis , <i>Cyanistes caeruleus</i>	8,72	8,48	08. jun	21. jun
Svartmeis , <i>Periparus ater</i>	7,71	8,23	19. mai	22. mai

Det ble et godt år for ringmerking av pullus av kattugle, med 1 073 ringmerkede dununger. 1 073 nestlings of Tawny Owl were ringed in 2016. Foto: Ingar Jostein Øien.

Tabell 3. Antall pullus av utvalgte hullrugere/kassearter ringmerket pr. fylke i 2016.
Total number of nestlings of selected hole-nesters/species using nest-boxes for each county in 2016.

	Katt- ugle	Perle- ugle	Vende- hals	Rød- stjert	Svarthvit fluesnapper	Løv- meis	Kjøtt- meis	Blå- meis	Svart- meis
Akershus og Oslo	124	0	9	0	226	0	753	959	32
Aust-Agder	100	0	3	0	16	0	53	9	0
Buskerud	44	0	14	24	377	0	431	260	32
Finnmark	0	23	0	12	48	0	0	0	0
Hedmark	40	8	29	218	1 158	18	1 009	290	44
Hordaland	27	0	0	0	68	7	73	37	0
Møre og Romsdal	65	0	4	62	794	39	1 136	248	93
Nordland	0	0	0	0	116	0	91	10	0
Nord-Trøndelag	70	0	0	11	81	0	89	40	24
Oppland	91	13	0	39	314	0	231	224	34
Rogaland	217	0	80	8	610	33	1 490	864	126
Sogn og Fjordane	0	0	0	0	11	0	8	0	0
Sør-Trøndelag	50	0	0	0	3	0	31	20	0
Telemark	68	5	0	0	28	0	64	25	0
Troms	0	0	0	0	1 532	0	45	8	0
Vest-Agder	65	0	23	0	826	0	1 160	853	11
Vestfold	41	0	0	0	37	0	83	113	0
Østfold	71	0	32	14	145	0	1 492	676	114
Total	1 073	49	194	388	6 390	97	8 239	4 636	510

Tabell 4. Aldersfordeling hos utvalgte arter i perioden juli - desember. Andelen fugl som er ringmerket som 1K+ er stort sett gledelig lavere for 2016 enn snittet for perioden 2006-2015. Age composition for selected species ringed between July and December. 1K = young/1cy, 1K+ = unknown age, 2K+ = Adult/2cy+.

Art	Snitt (%) 2016			Snitt (%) 2006 – 2015		
	1K	1K+	≥2K+	1K	1K+	≥2K+
Flaggspett, <i>Dendrocopos major</i>	64,1	7,8	28,1	82,2	6,8	11,1
Låvesvale, <i>Hirundo rustica</i>	92,3	0,2	7,5	86,5	3,3	10,2
Heipiplerke, <i>Anthus pratensis</i>	81,7	11,3	7,0	74,8	16,8	8,5
Gjerdsmett, <i>Troglodytes troglodytes</i>	53,6	43,6	2,8	46,0	50,5	3,5
Rødstrupe, <i>Erithacus rubecula</i>	92,5	2,5	5,0	86,2	9,3	4,5
Rødstjert, <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	81,6	8,2	10,2	77,3	13,1	9,6
Svarttrost, <i>Turdus merula</i>	85,1	1,3	13,6	75,6	6,3	18,1
Måltrost, <i>Turdus philomelos</i>	91,4	1,9	6,7	87,3	6,7	5,9
Rødvingetrost, <i>Turdus iliacus</i>	70,2	5,5	24,2	61,8	13,2	25,1
Sivsanger, <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	90,4	1,2	8,5	88,1	2,0	9,9
Rørsanger, <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	91,1	0,5	8,4	88,5	3,7	7,8
Hagesanger, <i>Sylvia borin</i>	82,9	10,8	6,3	62,7	31,7	5,6
Tornsanger, <i>Sylvia communis</i>	90,1	1,0	8,9	85,5	5,6	8,9
Møller, <i>Sylvia curruca</i>	86,9	4,1	9,0	77,8	10,2	12,0
Løvsanger, <i>Phylloscopus trochilus</i>	91,8	1,3	6,9	88,0	3,9	8,0
Gråfluesnapper, <i>Muscicapa striata</i>	74,9	8,0	17,1	76,6	11,2	12,2
Bokfink, <i>Fringilla coelebs</i>	74,8	4,0	21,3	68,5	7,2	24,3
Bjørkefink, <i>Fringilla montifringilla</i>	65,5	1,4	33,1	70,2	7,7	22,1
Grønnefink, <i>Carduelis chloris</i>	77,1	3,1	19,8	69,3	7,1	23,6
Grønnsisik, <i>Carduelis spinus</i>	75,6	4,1	20,3	67,8	7,8	24,5
Tornirisk, <i>Carduelis cannabina</i>	89,0	0,9	10,1	83,7	3,7	12,5
Bergirisk, <i>Carduelis flavirostris</i>	62,9	22,6	14,5	58,9	31,8	9,3
Dompap, <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	74,3	3,7	22,0	61,1	12,9	26,0
Sivspurv, <i>Emberiza schoeniclus</i>	83,6	2,8	13,6	82,4	3,5	14,1
Gulspurv, <i>Emberiza citrinella</i>	76,8	8,7	14,5	69,4	12,0	18,6

Stadig flere fugler aldersbestemmes av norske ringmerkere. Her en 1K hann rødstjert fra Titran, Frøya. Ageing of ringed birds is increasing among Norwegian ringers. The picture shows a juvenile male Common Redstart. Foto: Magne Myklebust.

Ringmerkingsgruppenes resultat

Tabell 5. Oppsummering av antall fugl som ble ringmerket og kontrollert av de ulike gruppene. Siste kolonne viser hvor mange kontroller/gjenfunn (frem til jun. 2018) det er gjort på fugler merket i 2016. Tallene inkluderer ikke kontroller som er registrert på rapporteringssider som www.ringmerking.no. Summary of total number of birds ringed and controlled for ringing groups. The last column shows number of controls/recoveries of birds ringed in 2016 (as of June 2018). The totals do not include observations from sources such as www.ringmerking.no.

Ringmerkingsgruppe	Merkinger	Kontroller	Kontroller/gjenfunn av gruppens fugler
Norsk Polarinstitutt RG	1 324	1 869	345
Finnmark RG	1 522	31	36
Tromsø RG	4 238	381	71
Dividalen OS	3 848	1 376	646
Lofoten RG	1 220	97	20
Røstprosjektet RG	296	229	35
Salten RG	3 976	134	132
Rana RG	968	140	93
Nord-Trøndelag RG	3 830	93	70
Sør-Trøndelag RG	7 148	1 189	620
Trollheimen RG	4 361	391	238
Nordmøre og Romsdal RG	28	1	1
Sunnmøre RG	17 113	1 164	674
Bergen RG	8 195	1 941	909
Universitetet i Bergen RG	1 195	145	34
Os RG	204	0	0
Karmøy RG	8 021	438	302
Utsira OS	5 604	153	103
Jæren RG	17 989	531	234
Revtangen OS	11 006	1 694	790
Sokndal RG	5 463	50	87
Lista RG	2 743	126	68
Lista OS	9 125	1 138	619
Mandal RG	10 616	798	304
Kristiansand RG	5 771	316	237
Aust-Agder RG	541	3	11
Jomfruland OS	10 396	336	163
Midt-Telemark RG	638	38	64
Kragerø RG	230	1	1
Mølen OS	4 264	45	47
Tønsberg RG	2 093	23	19
Borre RG	3 003	136	58
Store Færder OS	7 269	68	58
Akerøya OS	1 415	98	67
Østfold RG	10 725	432	228
Drammen RG	473	5	11
Eiker RG	2 716	25	7
Oslo & Akershus RG	10 417	1 515	586
Hallingdal RG	3 415	93	79
Hamar RG	5 358	248	258
Elverum RG	1 836	24	25
Trysil RG	5 549	19	28
Oppland RG	7 057	416	270
Prosjekt Havørn	124	32	13
Grååsgruppa	157	3	18
Rovfuglgruppa RG	225	0	10

Sjøfugler

Antallet merket sjøfugl (lommer, havhest, hav- og stormsvale, havsule, skarver, alkefugler, samt gråhegre) viste en liten forbedring ift. foregående sesong. Resultatet var likevel en fortsettelse av den negative trenden som har pågått over lengre tid for denne gruppen. Det ble ringmerket 2 305 sjøfugler i 2016, hvilket var en tilbakegang på 20 % ift. snittet i perioden 2006–2015 (Figur 2). Spesielt dårlig ble resultatet på stor-skarv (86, - 82 %) og teist (27, - 72 %). En økt innsats på havsvalfangst (535, + 107 %) ga en sluttsum som var den beste siden 2006.

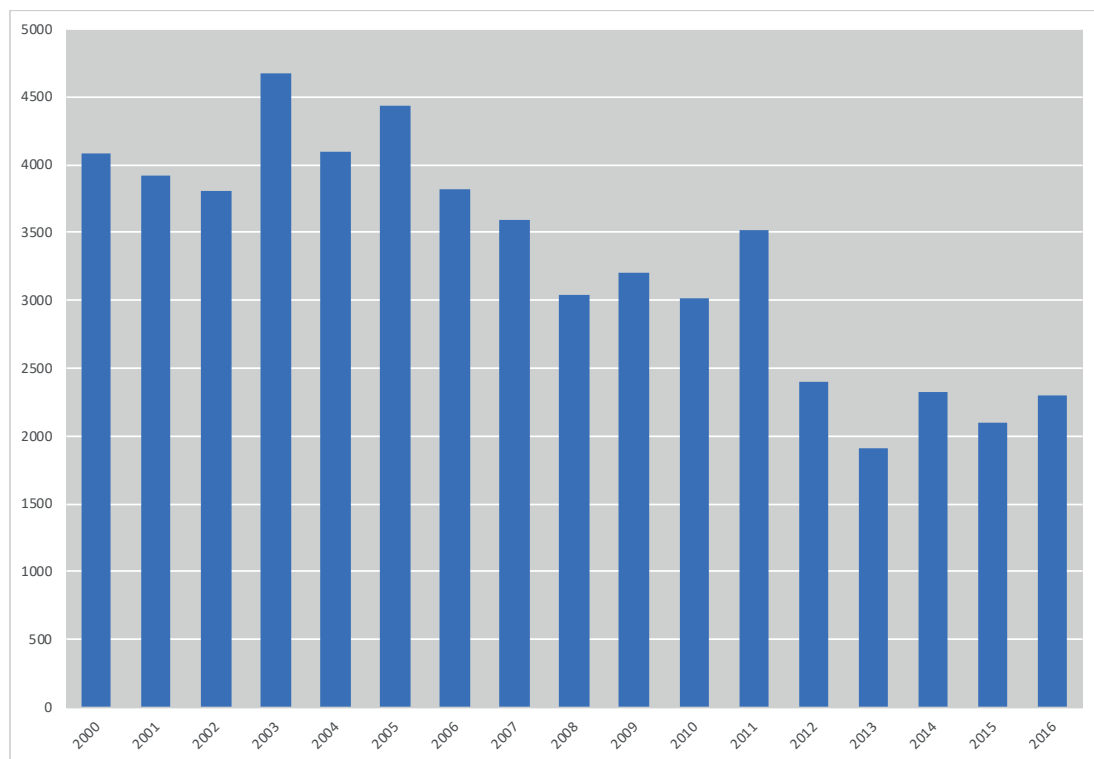
De lave ringmerkingstallene på sjøfugl er nok delvis en konsekvens av dårlig ungeproduksjon for mange arter, men det er likevel et tanke-kors at det ringmerkes lite unger av mange sjøfugl-arter. Norge har et spesielt forvaltningsansvar for

sjøfugl, men dagens nivå på ringmerkingsinn-satsen gir dårlige forutsetninger for å analysere overlevelsen til ulike årsklasser i fremtiden. For en art som polarlomvi merkes det under 60 unger i snitt/år, og tosifrede tall på arter som havhest, havsule, gråhegre, storskarv, teist og alke gir ikke merketall som er egnet til å ana-lysere endringer i f.eks. overlevelse over tid.

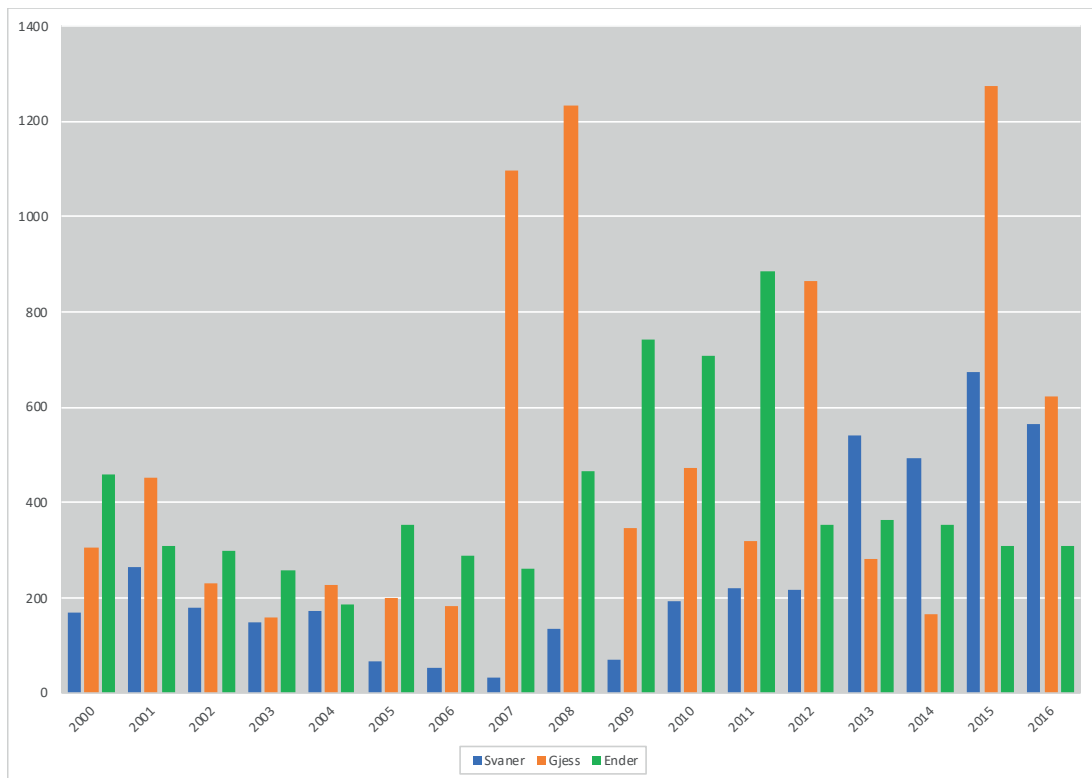
Sjøfugl i verneområder merkes i våre dager stort sett i regi av de nasjonale overvåkingsprogram-mene, og merking i verneområder krever dis-pensasjoner ut over det som ringmerkingslisen-sen tillater. Det er likevel ringmerkingsentralens anbefaling at forvaltningsapparatet ser på ulike muligheter for å øke ringmerkingstallene på disse artene, f.eks. ved å engasjere frivillige i større grad.

Andefugl

For antallet svaner, gjess og ender ble det en solid nedgang fra foregående sesong (Figur 3),

Figur 2. Antall sjøfugl ringmerket 2000–2016. Den negative trenden for sjøfuglmerkingen fortsetter. Årsresultatene fra de siste fem sesonger ser ut til å ha stabilisert seg, men på et nivå som er betraktelig lavere enn i sesongene 2000–2011. Total number of seabirds (excluding gulls, terns and skuas) ringed in 2000–2016.

Figur 3. Antall svaner (blå), gjess (oransje) og ender (grønn) ringmerket 2000–2016. Swans (blue), geese (orange) and ducks (green) ringed in 2000–2016.

men ift. snittet ble det likevel et positivt resultat (1 497, + 10 %). Nedgangen fra 2015 skyldes i hovedsak at det ikke ble merket hvitkinngås på Svalbard dette året. For flere av de andre artene ble det et bra resultat. Det ble nok en sesong med god innsats på knoppsvanemerking (563, + 116 %). Årstotalen for grågåås (175, + 40 %) ble den beste siden 1997. Også antallet ærfugl havnet over gjennomsnittet (145, + 23 %).

Rovfugler og ugler

I likhet med 2015 ble resultatet i 2016 under pari for både rovfuglene (1 283, - 21 %) og ugle (1 706, - 24 %) (Figur 4). Som foregående år ble det kun ringmerket et moderat antall smågnagerspesialister. Det ble et år på det jevne for flere av artene, men enkelte arter utmerket seg med positivt fortegn. For havørn ble det en sesong litt over gjennomsnittet (124, + 8 %), mens for kongeørn (25, - 46 %) ble resultatet det svakeste siden 1996. Det ble faktisk den beste årstotalen noensinne for spurvehauk (239, + 72 %). Et godt år også for jaktfalk (24,

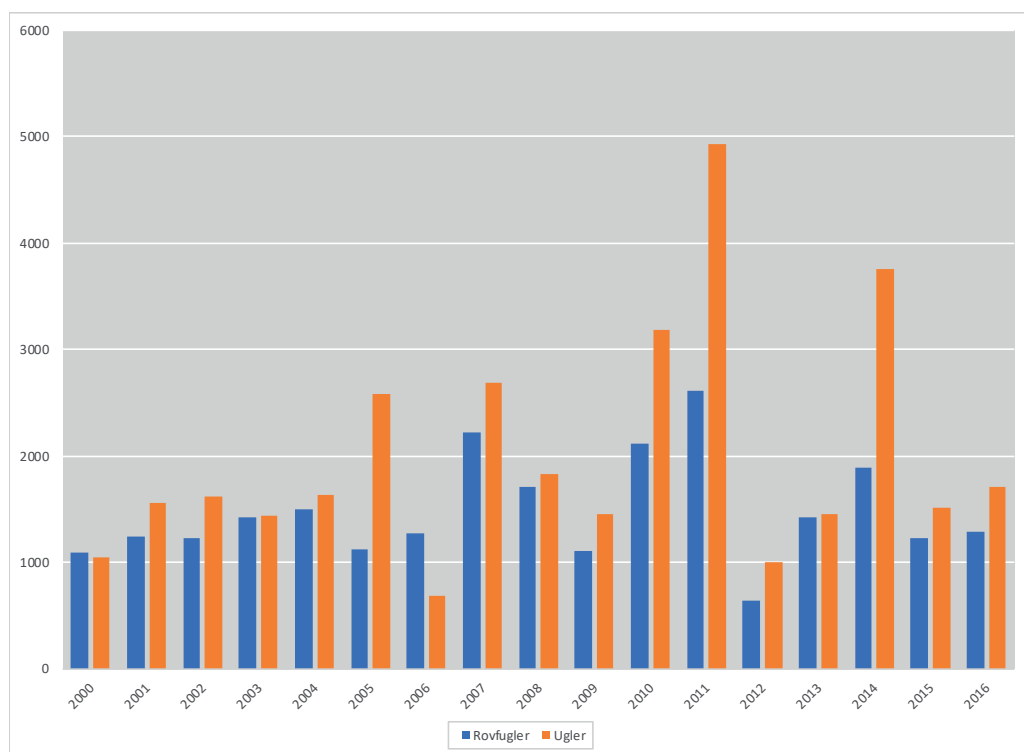
+ 43 %), og for vandrefalk (73, + 101 %) ble sesongen den beste siden 2001. Som tidligere nevnt ble et greit antall kattugler (1 215, + 18 %) ringmerket, mens perleugle (272, - 72 %) hadde et magert år. Det ble et dårlig år med lav ungeproduksjon for hubro i Sør-Norge, men en god sesong i Nordland bidro til en bra årstotal for landet samlet sett (76, +48 %).

Hønsefugl og rikser

Det ble et bra resultat på vannrikse (43, + 71 %), mens kun et fåtall åkerrikser (6, - 36 %) fikk påsatt ring. Måltrettet arbeid med fargemerking ga det beste årsresultatet noensinne av både sivhøne (61, + 535 %) og sothøne (259, + 526 %) (Figur 5). Spesielle værforhold med sen isgang om våren og påfølgende lite vannplanter på sensommeren ved Østensjøvannet ga gunstige forutsetninger for fangst. Hele 144 sothøner ble merket ved denne lokaliteten alene. Arbeidet har gitt avkastning i flere spennende funn, og forbedret kunnskap om disse to artenes trekk-mønstre. På sothøne er det bl.a. kommet inn

Det ble i Nordland funnet to hubrokull med fire unger, hvilket var de første firlingkullene i fylket siden 1983! An Eagle Owl nest with 4 young is a rare occurrence. Foto: Espen R. Dahl.

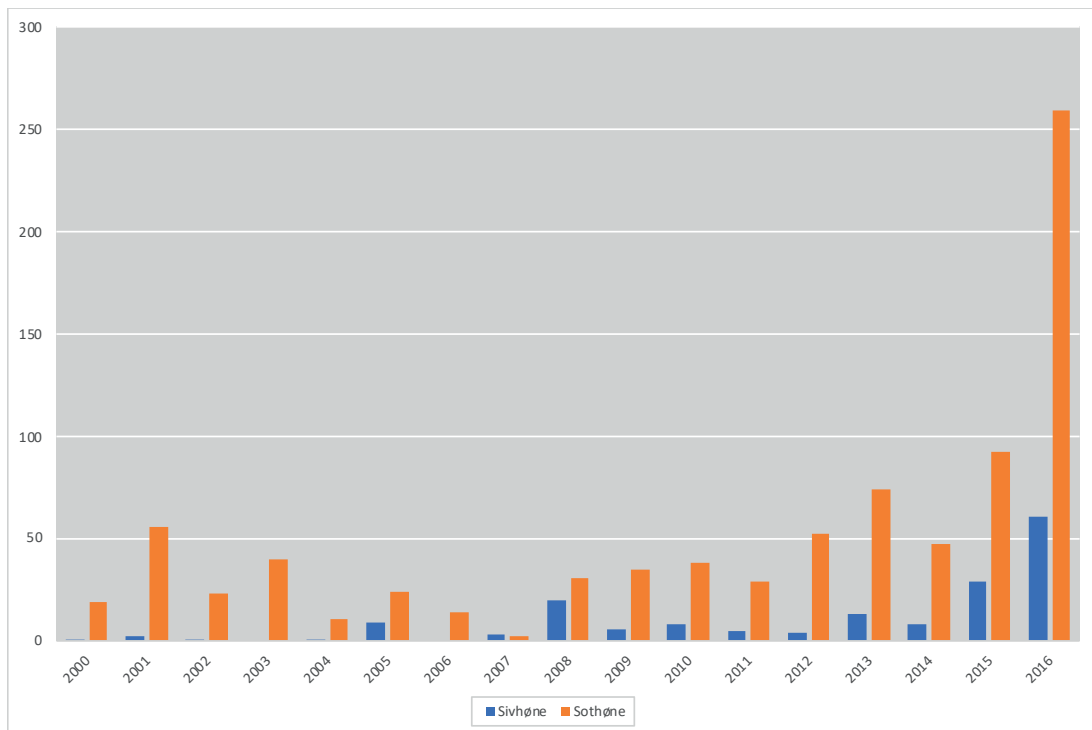
Figur 4. Antall rovfugl (blå) og ugler (oransje) ringmerket 2000–2016. En middelmådig sesong for mange av artene, men for bl.a. spurvehauk og vandrefalk ble det en god total. Raptors (blue) and owls (orange) ringed 2000–2016.

Et meget bra antall spurvehauk ble påsatt ring i 2016. 103 pullus av totalt 239 ringmerket. A total of 103 Eurasian Sparrowhawk pulli were ringed in 2016. Foto: Odd Frydenlund Steen.

Tabell 6. Antall pullus av utvalgte rovfugler ringmerket pr. fylke i 2016.

	Havørn	Kongeørn	Fiskeørn	Hønsnahauk	Spurvehauk	Dvergalk	Tårnfalk	Vandrefalk
Akershus og Oslo	1	-	-	1	46	-	26	3
Aust-Agder	2	5	3	-	-	-	4	15
Buskerud	-	8	2	7	-	-	4	-
Finnmark	-	5	-	-	-	-	-	-
Hedmark	-	3	23	15	-	8	414	3
Hordaland	11	-	-	-	4	-	-	-
Møre og Romsdal	12	-	-	3	4	3	11	-
Nordland	63	-	-	-	-	-	4	-
Nord-Trøndelag	9	-	-	12	4	-	4	-
Oppland	-	-	-	14	-	-	22	-
Rogaland	10	-	-	2	-	-	-	-
Sogn og Fjordane	-	-	-	-	-	-	-	-
Sør-Trøndelag	7	-	-	-	-	4	-	-
Telemark	-	2	-	86	16	-	12	7
Troms	-	-	-	-	-	-	-	-
Vest-Agder	7	-	3	-	-	-	-	-
Vestfold	-	-	-	3	24	-	-	21
Østfold	-	-	16	6	5	-	-	20
Total	122	23	47	149	103	15	501	69

Figur 5. Antallet sivhøner og sothøner ringmerket 2000–2016. Det ble den beste årstotalen noensinne for begge artene. I 2016 ble det merket flere sothøner enn hva det samlet ble gjort på hele 90-tallet. A colour-ringing project targeting Eurasian Coot and Common Moorhen is the reason behind the huge increase in the ringing totals for these two species.

Fjelljø. 12 pullus og 15 adulte ble ringmerket i Finnmark. Alle de adulte i tillegg til én pull ble også utstyrt med gul fargering med alfanumerisk kode (bokstav + to tall). 12 pulli and 15 adult Long-tailed Skuas were ringed in 2016. Adults are colour-ringed with yellow colour-rings with a black inscription (letter followed by two digits). Foto: Tomas Aarvak.

flere rapporter fra Nederland og Danmark, hvorav én ble funnet i et havørnreir.

Vadefugl og måker

Som i 2015 ble det en lav sluttsum for vaderne (2 841, - 33 %) (Figur 6). Årsaken var bl.a. vanskelige forhold på viktige fangstlokaliteter som Revtingen og Makkevika, noe som var merkbart negativt for *Calidris*- og *Tringa*-arter. det ble også lave tall for de artene hvor ringmerkingen hovedsakelig utgjøres av pullmerkinger. Kun et fåtall storspover (15, - 49 %) fikk ring, og antallet vipper (68, - 37 %) er det laveste siden 1976. En legger også merke til at en rekke vaderarter som må regnes som normalt forekommende hekkefugler i Norge omtrent ikke ringmerkes i det hele tatt, f.eks. dverglo, boltit, heilo, temmincksnipe og de fleste *Tringa*-artene. Hvis noen føler seg kallet til å satse litt på disse artene så vil det være kjærkomment, og sentralen kan være behjelpelig med å formidle kontakt mot eventuelle eksisterende fargemerkingssjekker.

For måkene (10 095, + 36 %) (inkludert joer og terner) ble totalen den beste siden 1997. Især ble sesongen god for sildemåke (2 884, + 75 %), gråmåke (2 420, + 48 %) og svartbak (1 115, + 16 %). Et prosjekt på fjelljo (27, + 342 %) i Finnmark ga den beste årstotalen noensinne for denne arten.

Spurvefugler

Mange av artene fikk en opptur etter en svært dårlig 2015-sesong, men ellers var 2016 en forholdsvis gjennomsnittlig sesong for de fleste av spurvefuglene. Av de 80 vanligste artene (her medregnet arter hvor det regelmessig ringmerkes mer enn 30 ind. årlig) så viste 59 fremgang i fra 2015, men kun 20 av artene havnet over snittet fra 2006–2015. Samlet for de 80 artene ble det en fremgang på 6 % ift. snittet.

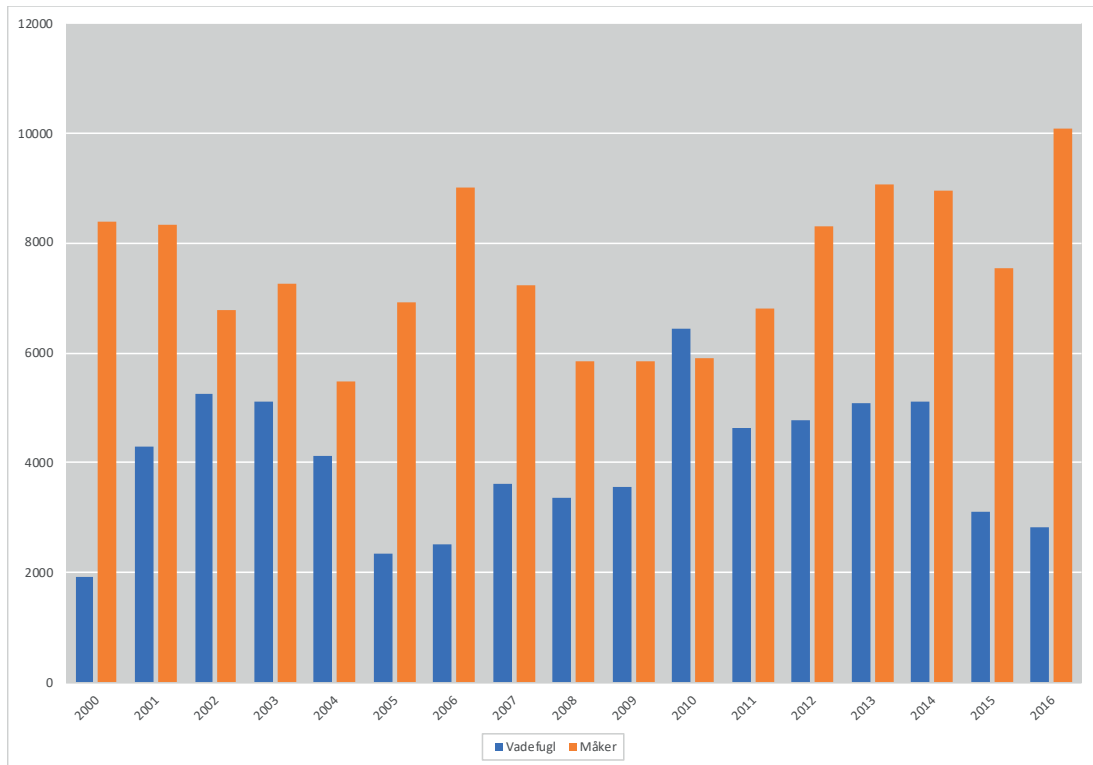
Om flere arter hadde en positiv utvikling i 2016, så gjelder det ikke svalene. Både sandsvale (787, - 26 %) og låvesvale (3 764, - 18 %) hadde et negativt sluttresultat. For piplerkene ble det et år over snittet. Trepipelerke (2 122, +10%), heipipelerke (3 578, + 25 %) og skjærpipelerke (2 290, + 189 %).

Etter tre magre år tok det seg litt opp igjen for gulerle (120, + 10 %). Linerle (989, - 23 %) derimot, hadde den dårligste sesongen siden 2011.

En god innsats ga et solid resultat for fossefall (1 445, + 27 %). Og for alle de tre mellomdistansetrekkerne gjerdesmett (2 801, + 89 %), jernspurv (7 285, + 42 %) og rødstrupe (10 431, + 34 %), ble totalene de beste siden 2000.

Tabell 7. Antall ringmerkede måker i 2016, fordelt på alder. I tillegg ble det også merket 1 svartehavsmåke (3K), 2 dvergmåke (pull), 1 sabinemåke (pull), 1 ringnebbmåke (3K+) og 3 grønlandsmåke (2K). *Total number and age of gulls ringed in 2016. In addition to the species listed one Mediterranean Gull (3cy), two Little Gulls (pulli), one Sabine's Gull (pullus), one Ring-billed Gull (3cy+) and three Iceland Gulls (2cy) were also ringed.*

Art	Pull	1K+	1K	2K+	2K	3K+	3K	4K+	4K	5K+	Eldre	Totalt
Hettemåke	621	-	33	5	25	128	-	1	-	-	-	813
Fiskemåke	587	-	245	-	27	53	31	155	-	-	-	1 098
Sildemåke	2 444	-	243	3	2	1	6	179	-	6	-	2 884
Gråmåke	1 636	-	116	-	124	20	82	190	30	217	5	2 420
Polarmåke	189	-	-	-	6	16	1	-	3	21	-	236
Svartbak	1 015	-	10	2	20	5	4	14	4	41	-	1 115
Krykkje	392	-	19	56	-	348	-	17	-	-	-	832
Ismåke	-	-	-	-	-	54	-	-	-	-	-	54

Figur 6. Antallet vadefugl og måker ringmerket 2000–2016. Et labert år for vaderne i 2016, mens en god innsats på måkene ga det beste resultatet siden 1997. Waders (blue) and gulls (orange) ringed from 2000–2016.

Gransanger ser ut til å bli en stadig mer tallrik art i Norge. Chiffchaff (ssp. *abietinus*) appears to be a more plentiful species in Norway. Foto: Alf Tore Mjøs.

Etter en svært dårlig 2015-sesong viste alle de vanlige trostene også en god opptreden. Spesielt bra var det for måltrost (1 479, + 14 %) og rødvingetrost (3 751, + 31 %), som hadde sine beste forekomster på henholdsvis 5 og 9 år.

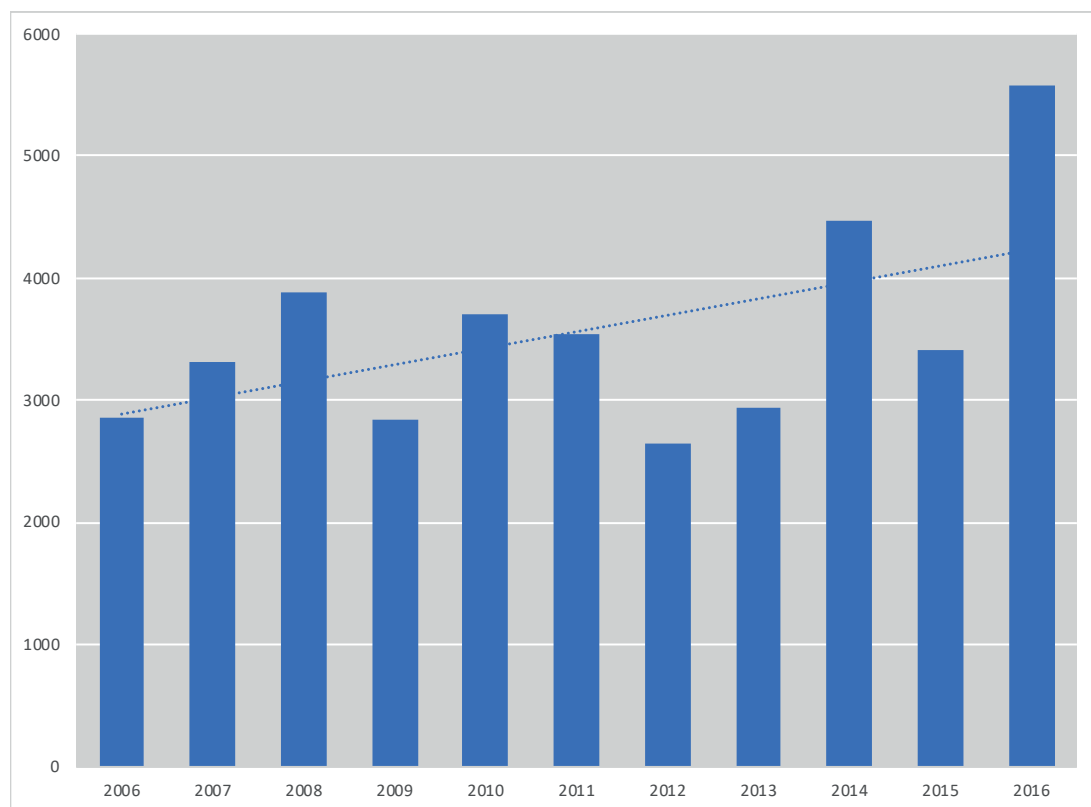
Få av sangerne utmerket seg spesielt i sin opptreden, men bl.a. møller (637, + 10 %) hadde et bra år. Antallet munk (7 781, + 13 %) ble mer enn doblet ift. 2015. Det ble tidenes forekomst av gulbrynsanger (433, + 320 %). Den positive trenden fortsetter også for gransanger (5 571, + 66 %), som også fikk sitt beste årsresultat noen sinne (Figur 7).

Resultatet ble svært bra for enkelte av meisene. Store deler av landet fikk oppleve en massiv invasjon fra øst av stjertmeis (2 893, + 300 %) om høsten. Stjertmeis opptretr invasjonsartet med en viss regelmessighet. Ut i fra ringmerkingstallene så ser årets invasjon ut til å være den største som er registrert.

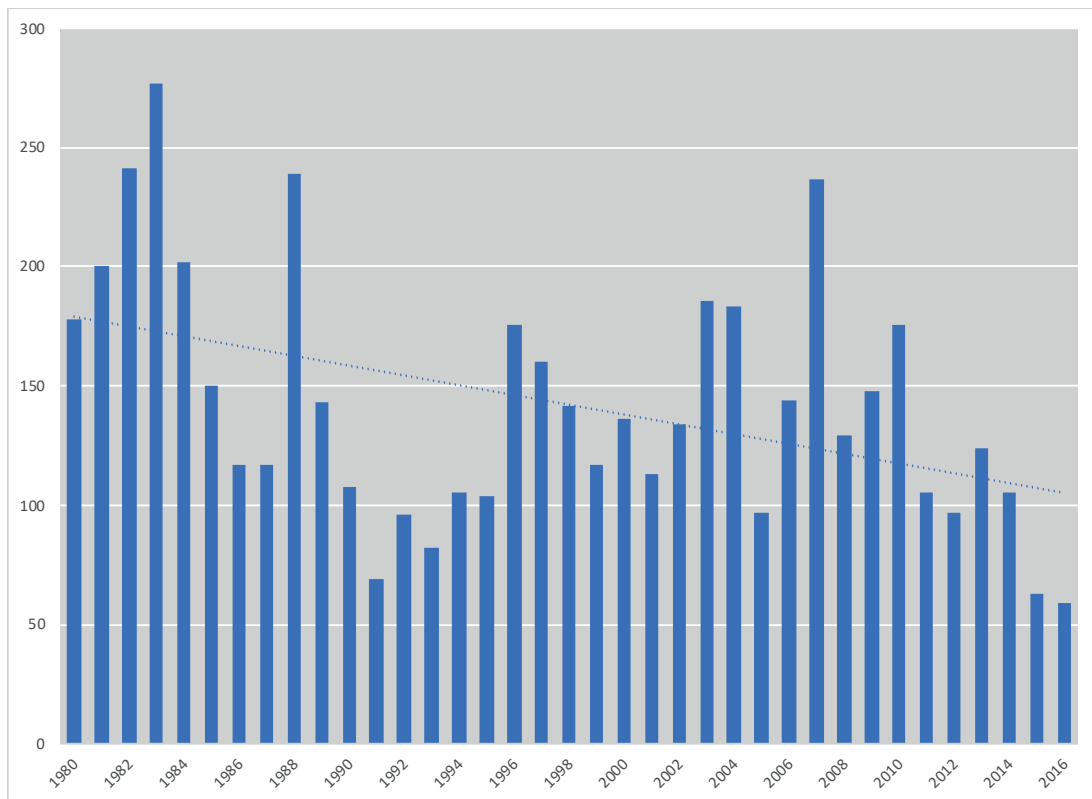
Meget bra ble resultatet også for blåmeis (20 623, + 43 %), mens kjøttmeis (21 785, + 2 %) hadde et mer gjennomsnittlig år. Likevel ble disse de to mest merkede artene i 2016.

Utviklingen for tornskate (59, - 56 %) er urovekkende. Årets antall er det laveste siden 1966 (Figur 8). Hvorvidt ringmerkingstallene er representative for en bestandsendring er usikkert. Noe av nedgangen i tallene kan nok bl.a. skyldes et lavere aktivitetsnivå enn tidligere ved viktige fuglestasjoner på Østlandet. Trenden ser likevel ut til å samsvare med deler av V-Europa, hvor arten har gått tilbake de seneste tretti årene.

Det ble et år litt under middels for de fleste finkene. Lyspunktene var bl.a. antallet grønnfink (12 217, - 16 %), som ble mer enn doblet jf. bunnåret i 2015. Men det var ikke nok til å bringe arten tilbake på nivåer vist tidligere på 2000-tallet.

Figur 7. Antallet gransanger ringmerket 2006–2016. Mens løvsanger ser ut til å ha en negativ bestandstrend, ser det ut som om det blir stadig flere gransangere her til lands. Chiffchaff shows an increasing trend in the ringing totals.

Figur 8. Antall tornskate ringmerket 1980–2016. Ut fra ringmerkingsmaterialet ser det ut til at tornskaten har en negativ bestandsutvikling i Norge. Annual numbers of Red-backed Shrikes ringed are declining.

Kjernebiter hunn. Fremgangen her til lands fortsetter for denne arten. Hawfinch are rapidly increasing and spreading also as a breeding species in Norway. Foto: Alf Tore Mjøs.

Den positive utviklingen for stillits (347, + 67 %) og kjernebiter (783, + 144 %) fortsetter, begge disse artene oppnådde det beste årsresultatet noensinne.

Av finkene kom dompap (904, - 59 %) dårligst ut. Antallet dompap på fôringsplasser rundt omkring har tilsynelatende gått gradvis ned etter et toppår i 2010.

Rariteter

I 2016 ble oreempid fra Kvitsøy i Rogaland og kanadalo fra Jomfruland i Telemark de to eneste nye ringmerkingsartene for landet. Øvrige sjeldne fangster som bør nevnes er landets andre steppehauk, tredje sabinemåke (pullus Jan Mayen), andre mongolturteldue, andre vannpiplerke, andre svartstrupesteinskvet, tredje gråstrupetrost og tredje svarthodesanger. Mest oppsiktsvekkende var nok likevel at hele 9 sibirjernspurv havnet i merkeprotokollen. Arten var kun påvist (og ringmerket) én gang tidligere i Norge.

Kontroller og gjenfunn

I 2016 ble det registrert til sammen 81 274 kontroller og gjenfunn. Inkludert i dette tallet er kontroller av norskmerkede fugler i inn- og utland, samt utenlandsmerkede fugler funnet i Norge (data fra www.ringmerking.no inkludert). 82 % av alle kontroller er ved avlesning av fargering(er) uten at fuglen er blitt innfanget. 17 % er fugler som innfanges og kontrolleres av ringmerker, mens 1 % er fugler der metallringen blir avlest uten at fuglen er innfanget.

Det ble innrapportert 1 067 funn av død ringmerket fugl til ringmerkingssentralen. I 39 % av rapportene har det ikke vært mulig å si noe om dødsårsaken (Figur 9). I tilfeller der dødsårsak har vært fastslått så har kollisjon med vindu eller annet gjennomsliktig materiale (12 %) vært den vanligste årsaken. 9 % er skutt ved regulær jakt, men også for å beskytte avlinger eller for flysikkerhet. 10 % er kattedrept. 5 % er funnet så syke eller hardt skadde at de ikke har overlevd, men hvor årsaken til traumet ikke er kjent. 2 % har omkommet som følge av de har kommet i kontakt med menneskeskapte materialer som enten er kassert eller fremdeles i bruk, som

f.eks. nett over oppdrettsanlegg, kasserte garn eller fiskesnører, elektrisitet, mm. 2 % har kommet inn i menneskelaget konstruksjon som ikke er laget for å fange fugler (typisk for f.eks. kattugler som faller ned i piper). 4 % har utilsiktet omkommet under fangst av andre arter (som oftest druknet i fiskeredskap).

Utvalgte gjenfunn

Eldste

Havsule (NOS 255103). Ringmerket som pullus 23.07.1985 på Skarvklakken, Andøy i Nordland. Frisk og i live, kontrollert av ringmerker 05.07.2016, hekkende på Store Ulvøyholmen. 11305 dager (30 år, 11 måneder og 13 dager) etter merking. Ny norsk aldersrekord for arten!

Havørn (NOS 107519). Pullus 22.06.1988 i Steigen, Nordland. Funnet nylig død, trolig som følge av sult/næringsmangel, 02.07.2016 i Hamarøy, Nordland. 10237 dager (28 år og 10 dager). Den nest eldste havørnen som er registrert i Norge!

Svarthvit fluesnapper (NOS 5H85654). Pullus 26.06.2007 Hovden, Hareid, Møre og Romsdal. Adult hann, frisk og i live, kontrollert av ringmerker på samme sted 11.06.2016. 3273 dager (8 år, 11 måneder og 16 dager). Ny norsk aldersrekord for arten!

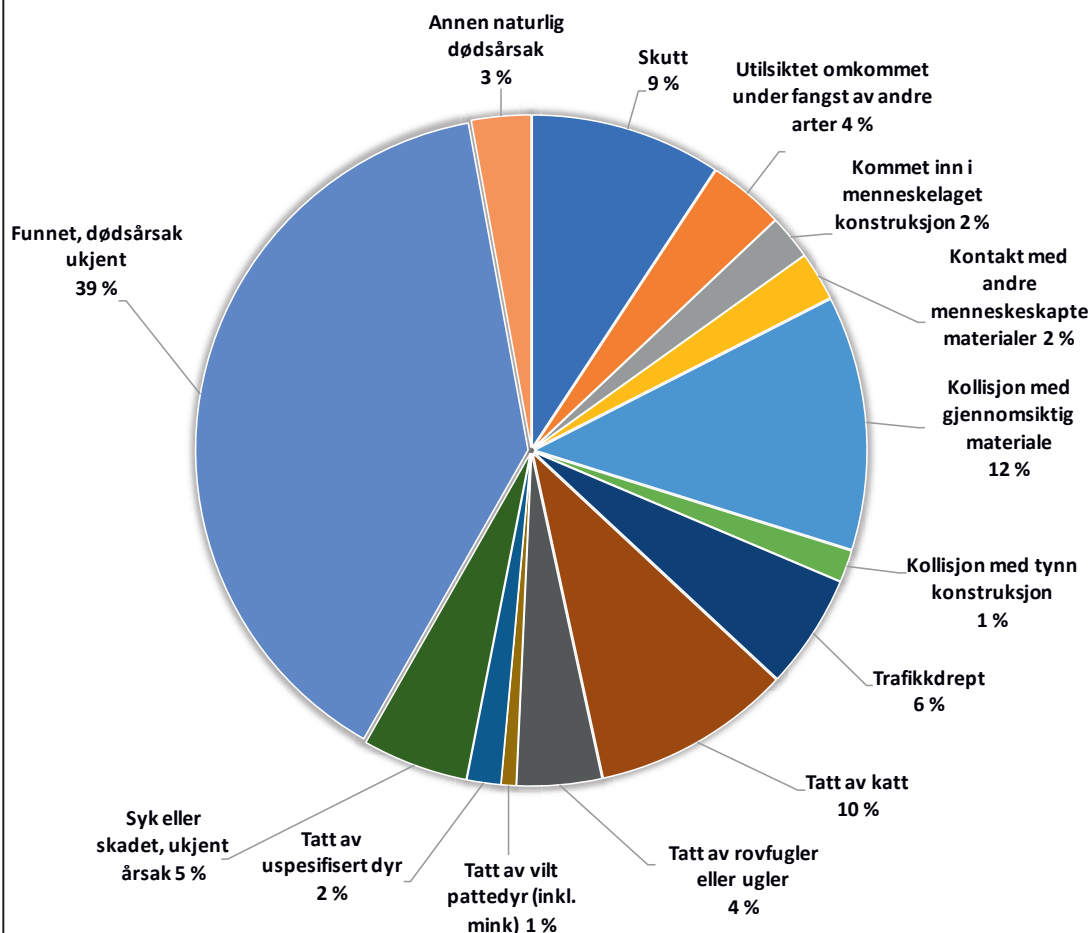
Lengste distanse

Sildemåke (NOS 4266232). Pullus 26.07.2010 på Heimlaukøya Lemmingsvær, Tranøy i Troms. Frisk og i live, avlest på fargering 09.01. + 26-27.11.2016 i Kartong, Gambia (6657 km).

Rødstilk (NOS 7607080) 1K 02.08.2015 i Makkevika, Giske, Møre og Romsdal. Frisk og i live, avlest på fargering (flagg) 24.01.2016 i Bijagos, Ilha de Bubaque, Guinea Bissau (5955 km). Det nest sørligste funnet av norskmerket rødstilk!

Sivsanger (NOS HC52191) 1K 23.08.2015 ved Tangen, Ergavatnet, Klepp, Rogaland. Frisk og i live, kontrollert av ringmerker 19.01.2016 i Ndiel Faunal Reserve, Senegal (5030 km). Det nest sørligste funnet av norskmerket sivsanger!

Omstendigheter ved funn av død ringmerket fugl

Figur 9. Omstendigheter ved funn av død ringmerket fugl i 2016. Inkluderes kattedrap så er minst 46 % av dødsårsakene direkte knyttet til menneskelig virksomhet. Causes of death for recovered ringed birds in 2016. If we include birds killed by domestic cats, 46 % of deaths were directly related to human activities.

Raskeste forflytning

Gråsisik (*flammea*) (NOS HF71058) 1K 21.10.2016 (kl. 12) Jomfruland O-runden, Kragerø, Telemark. Frisk og i live, kontrollert av ringmerker 22.10.2016 (kl. 08) ved Filey i North Yorkshire, Storbritannia. 796 km på 20 timer. Første registreringen av langdistanse natttrekk hos gråsisik!?

Løvsanger (NOS HE35721) 1K+ 14.09.2016 (kl. 09) Søre merkeskog på Utsira i Rogaland. Frisk og i live, kontrollert av ringmerker 15.09.2016

(kl. 08) i Indresund, Lillesand i Aust-Agder. 234 km på 23 timer.

Sandlo (NOS 8B46137) 1K 13.08.2016 Herdla Fuglestasjon, Askøy i Hordaland. Frisk og i live, kontrollert av ringmerker 17.08.2016 ved Kennemerduinen, Noord-Holland i Nederland. 906 km på 4 dager.

Dokumentasjon av kontroller

En generell oppfordring ved kontroll av fremmed merking: Dokumentér både art, ringnum-

mer og kriterier for alders- og kjønnsbestemning (hvis mulig). Hvis man har et kamera eller en mobiltelefon med kamerafunksjon er dette fort gjort, og slik dokumentasjon kan vise seg viktig i arbeidet med kvalitetssikring av merke-data. Det forekommer både pønsjefeil og ulike oppfatninger om tolkning av både ringnummer og alderskriterier, men som regel er det vanskelig å vite hvor feilen ligger. Så ta bilder, og oppbevar disse til du har fått gjenfunnsmeldingen og kan sjekke at alt stemmer.

Øvrige utvalgte kontroller/gjenfunn fra 2016

Under følger et utvalg (eldste og lengste) av kontroller og gjenfunn fra 2016. Denne oversikten er generert av programvaren RingAccess og lister opp gjenfunn etter følgende oppsett:

1. Sentral (f.eks. NOS). Alle ringmerkings-sentraler har et trebokstavs prefix i EURING-koden. De aller fleste norskmerkede fugler merkes med ringer fra Museum Stavanger (NOS), men ringer fra Oslo (NOO) er fremdeles i bruk.
2. Ringnummer
3. Alder/Kjønn
4. Dato
5. Merkelokalitet (sted, koordinater, kommune, fylke)
6. Forhold og omstendigheter knyttet til gjenfunnsdelen i hakeparentes [n,nn]. Tallene i parentes er satt sammen av koder for hhv. **Forhold og Omstendigheter (tabell 22).**

Smålom (Red-throated Loon, *Gavia stellata*)

NOS HA00112 Pullus 10.08.2011 Surnadal, Møre og Romsdal.

[2,34] 30.06.2016 Håkkåsvatnet (62°51'N - 008°12'Ø), Tingvoll, Møre og Romsdal. 47 km WSW 1786 dager (4 år, 10 måned(er) og 22 dag(er)).

NOS HA00063 Pullus 16.07.2015 Herøy, Møre og Romsdal.

[2,30] 23.02.2016 Isle of Sheppey, Elmley NNR. (51°22'N-000°48'Ø), Kent, Great Britain. 1252 km SSW 222 dager (0 år, 7 måned(er) og 10 dag(er)).

Storlom (Black-throated Loon, *Gavia arctica*)

NOS HA00050 Pullus 06.08.2013 Sykkylven, Møre og Romsdal.

[1,34] 28.07.2016 Rauma, Møre og Romsdal. 56 km NE 1087 dager (2 år, 11 måned(er) og 22 dag(er)).

Havhest (Northern Fulmar, *Fulmarus glacialis*)

NOS 4124506 2K+ 09.07.1988 Jan Mayen (71°00'N - 008°30'V), Jan Mayen, Arctic Ocean.

[9,28] 14.06.2016 Søyla (70°58'N - 008°33'V), Jan Mayen, Arctic Ocean. 5 km SSW 10202 dager (27 år, 11 måned(er) og 6 dag(er)). Ny norsk aldersrekord for arten!

GBT FC33865 Pullus 05.08.1993 Craighleith (56°04'N - 002°42'V), Fife, Great Britain.

[3,01] 12.03.2016 Hillesøya (69°38'N- 017°59'Ø), Tromsø, Troms. 1817 km NNE 8255 dager (22 år, 7 måned(er) og 7 dag(er)).

Havsvale (European Storm-Petrel, *Hydrobates pelagicus*)

NOS E202968 2K+ 31.08.1992 Hernyken (67°26'N - 011°52'Ø), Røst, Nordland.

[8,20] 22.09.2016 Skomvær (67°24'N-011°52'Ø), Røst, Nordland. 3 km S 8788 dager (24 år, 0 måned(er) og 22 dag(er)).

POL N06586 3K+24.06.2016 Ponta de Almádena (37°04'N - 008°47'V), Faro, Portugal.

[8,20] 21.09.2016 Skomvær (67°25'N-011°52'Ø), Røst, Nordland. 3614 km NNE 89 dager (0 år, 2 måned(er) og 28 dag(er)).

Havsule (Northern Gannet, *Morus bassanus*)

NOS 255103 Pullus 23.07.1985 Skarvklakken (69°09'N - 015°41'Ø), Andøy, Nordland.

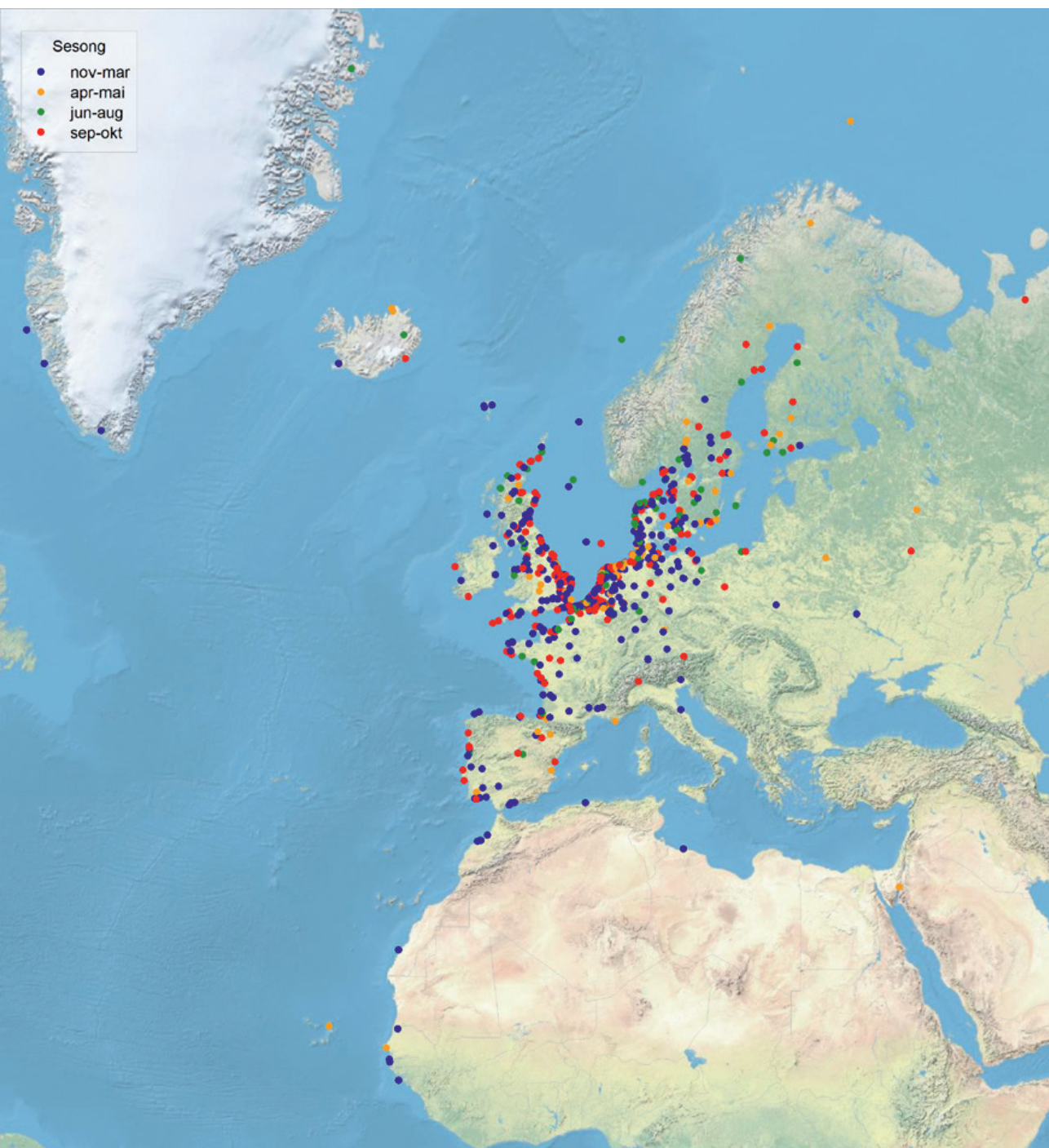
[8,20] 05.07.2016 Store Ulvøyholmen (68°31'N - 014°31'Ø), Hadsel, Nordland. 85 km SW 11305 dager (30 år, 11 måned(er) og 13 dag(er)). Ny norsk aldersrekord for arten!

NOS 280345 Pullus 13.07.2015 Store Ulvøyholmen (68°31'N - 014°31'Ø), Hadsel, Nordland.

[3,01] 07.09.2016 Praia de Meco, Sesimbra (38°29'N - 009°11'V), Setúbal, Portugal. 3633 km SW 422 dager (1 år, 1 måned(er) og 26 dag(er)).

Storskarv (Great Cormorant, *Phalacrocorax carbo*)

SFH MM01447 Pullus 11.06.2002 Tammisaari (59°50'N - 023°37'Ø), Uusimaa (Nyland), Finland.

Figur 10. Kontroller og gjenfunn av norskmerket fugl i utlandet i 2016 (data fra www.ringmerking.no ikke inkludert). Recoveries and controls of Norwegian birds abroad in 2016.

Adult smålom. Hele 13 smålom (12 pullus og 1 adult) ble ringmerket i 2016. 13 Red-throated Loons were ringed in 2016. Foto: Svein Jan Hjelmset.

[2,34] 22.12.2016 Kjærnes, Bunnefjorden (59°45'N - 010°43'Ø), Ås, Akershus & Oslo. 721 km W 5308 dager (14 år, 6 måned(er) og 14 dag(er)).

NOS BA31894 Pullus 06.06.2010 Langholmen, Øra (59°10'N - 010°58'Ø), Fredrikstad, Østfold.

[7,81] 17.11.2016 Marina de Vilamoura, Quarteira (37°04'N-008°07'V), Faro, Portugal. 2812 km SW 2356 dager (6 år, 5 måned(er) og 13 dag(er)).

Toppskarv (European Shag, *Phalacrocorax aristotelis*)

NOS 274981 Pullus 06.07.1998 Ellefsnyken (67°27'N - 011°54'Ø), Røst, Nordland.

[8,81] 14.06.2016 Samme sted. 6553 dager (17 år, 11 måned(er) og 9 dag(er)).

NOS 2001027 3K+ hann 03.07.2014 Heimøya, Sklinna (65°12'N - 010°59'Ø), Leka, Nord-Trøndelag.

[9,81] 07.12.2016 Gildrane, Sandsøya (62°15'N - 005°29'Ø), Sande, Møre og Romsdal. 427 km SW 888 dager (2 år, 5 måned(er) og 6 dag(er)).

Gråhegre (Grey Heron, *Ardea cinerea*)

DKK 216492 Pullus 13.05.1992 Stenbjerg, Thisted (56°54'N - 008°23'Ø), Viborg, Denmark.

[1,02] 04.03.2016 Askelandsvågen (60°39'44''N - 005°25'14''Ø), Lindås, Hordaland. 450 km NNW 8696 dager (23 år, 9 måned(er) og 21 dag(er)).

Knoppsvanehannen 105970/59M satte ny norsk aldersrekord for arten i 2016. Hannen ble aldri sett med unger, hvilket er spesielt (man hadde imidlertid ikke så god kontroll på fuglen før den fikk fargering i 2010). Han hadde problemer med en skade i foten gjennom høsten 2016, og ble siste gang sett 13. okt. Den ble merket som utfarget i 1992, og ble dermed minst 26 år gammel! This male Mute Swan set a new Norwegian age record for this species in 2016, at least 26 years old. Foto: Arild Breistøl.

Knoppsvane (Mute Swan, *Cygnus olor*)

NOS 105970 3K+ hann 10.02.1992 Bankebroa (58°01'N - 007°24'Ø), Mandal, Vest-Agder.

[7,81] 13.10.2016 Lillebanken (58°01'N - 007°25'Ø), Mandal, Vest-Agder. 1 km E 9012 dager (24 år, 8 måned(er) og 1 dag(er)). Ny norsk aldersrekord for arten!

DKC J2973 2K+ hunn 06.02.2010 Nibe (56°59'N-009°38'Ø), Nordjyllands, Denmark.

[7,81] 20.02.2016 Ulevågkilen (58°37'N - 009°00'Ø), Tvedestrand, Aust-Agder. 184 km N 2205 dager (6 år, 0 måned(er) og 14 dag(er)).

Sædgås (Bean Goose, *Anser fabalis*)

NOS 299356 3k+ hunn 28.07.2010 Jakobselvvidda (70°16'N - 029°13'Ø), Nesseby, Finnmark.

[8,82] 29.10.2016 Västergården 1 Kliene Östen (58°29'N - 013°53'Ø), Kristianstad, Sweden. 1493 km SW 2285 dager (6 år, 3 måned(er) og 3 dag(er)).

Kortnebbgås (Pink-footed Goose, *Anser brachyrhynchus*)

DKC 2K0379 3K+ hann 15.03.2001 Hovsør Røn, Thisted (56°59'N - 008°51'Ø), Nordjylland, Denmark.

[2,10] 26.10.2016 Nesset (63°45'N - 011°14'Ø), Levanger, Nord-Trøndelag. 761 km N 5704 dager (15 år, 7 måned(er) og 13 dag(er)).

NOS 292148 Pullus hunn 01.08.2007 Dunderbukta (77°28'N - 014°03'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.

[2,10] 05.10.2016 Værnengene, Ringkøbing (55°51'N - 008°14'Ø), Midtjylland, Denmark. 2413 km S 3353 dager (9 år, 2 måned(er) og 5 dag(er)).

Dverggås (Lesser White-fronted Goose, *Anser erythropus*)

NOS CA21180 1K 11.08.2011 Valdakmyra (70°09'N - 024°54'Ø), Porsanger, Finnmark.

[7,82] 11.03.2016 Welsum, Buitenwaarden (52°18'N - 006°05'Ø), Overijssel, The

Netherlands. 2204 km SW 1674 dager (4 år, 7 måned(er) og 1 dag(er)).

Grågås (*Greylag Goose, Anser anser*)

NOS BA25528 2K+ hunn 13.07.2000 Rotværet (63°16'N - 007°51'Ø), Smøla, Møre og Romsdal.

[2,10] 10.08.2016 Svellingen (63°48'N - 008°48'Ø), Frøya, Sør-Trøndelag. 76 km NE 5872 dager (16 år, 0 måned(er) og 28 dag(er)).

NOS BA37677 1K 18.08.2012 Skjåholmen (70°08'N - 028°47'Ø), Nesseby, Finnmark.

[2,10] 23.01.2016 Stenø, Nyborg (55°18'N - 010°47'Ø), Syddanmark, Denmark. 1871 km SW 1253 dager (3 år, 5 måned(er) og 4 dag(er)).

Kanadagås, (*Canada Goose, Branta canadensis*)

NOS BA16728 2K+ 12.04.1997 Østensjøvannet (59°53'N - 010°50'Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[8,28] 26.01.2016 Samme sted. 6863 dager (18 år, 9 måned(er) og 15 dag(er)).

NLA 8051681 2K+ hunn 11.07.2009 Wolddeelen (53°10'N - 006°36'Ø), Groningen, The Netherlands.

[8,82] 03.07.2016 Hanangervannet (58°05'N - 006°44'Ø), Farsund, Vest-Agder. 546 km N 2549 dager (6 år, 11 måned(er) og 22 dag(er)).

Hybrid kanadagås x grågås, Hybrid *Branta canadensis x Anser anser*

NOS BA18637 2K+ 06.01.1996 Østensjøvannet (59°53'N - 010°50'Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[8,28] 13.02.2016 samme sted. 7343 dager (20 år, 1 måned(er) og 8 dag(er)).

Hvitkinngås (*Barnacle Goose, Branta leucopsis*)

NOS CA22847 2K hann 24.07.1998 Ny-Ålesund (78°56'N - 011°57'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.

[2,50] 20.05.2016 Selvær (66°35'N - 012°14'Ø), Træna, Nordland. 1373 km S 6510 dager (17 år, 9 måned(er) og 26 dag(er)).

NOS CA44299 3K+ hann 28.07.2008 Rålvatnet (77°45'N - 013°46'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.

[2,01] 28.11.2016 Hondshoote (50°59'N -

002°34'Ø), Nord, France. 3011 km SSW 3045 dager (8 år, 4 måned(er) og 1 dag(er)).

Rustand (*Ruddy Shelduck, Tadorna ferruginea*)

NOS 3017200 2K+ hunn 25.04.2016 Vastad (59°39'N - 010°43'Ø), Vestby, Akershus & Oslo.

[7,28] 14.06.2016 Østensjøvannet (59°53'N - 010°50'Ø), Oslo, Akershus & Oslo. 26 km NNE 50 dager (0 år, 1 måned(er) og 19 dag(er)).

Mandarinand (*Mandarin Duck, Aix galericulata*)

NOS 4274391 2K+ hann 09.04.2015 Bestumkilen (59°55'N - 010°40'Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[7,28] 14.01 – 14.04 + 28.06.2016 Johnston Gardens, Aberdeen (57°08'N - 002°09'V), Grampian Region, Great Britain. 803 km WSW 446 dager (1 år, 2 måned(er) og 22 dag(er)).

Brunnakke (*Eurasian Wigeon, Anas penelope*)

NOS 4232292 3K+ hann 05.03.2010 Tveitevannet (60°21'N - 005°21'Ø), Bergen, Hordaland.

[8,20] 19.11.2016 Lynghaugtjern (60°21'N - 005°18'Ø), Bergen, Hordaland. 4 km W 2451 dager (6 år, 8 måned(er) og 14 dag(er)). Ny norsk aldersrekord for arten!

NLA 5504611 2K hunn 18.02.2016 Stroeërkoog, Hippolytushoef (52°55'N - 004°59'Ø), Noord-Holland, The Netherlands.

[2,40] 27.08.2016 Hakadal (60°07'N - 010°50'Ø), Nittedal, Akershus & Oslo. 878 km NNE 191 dager (0 år, 6 måned(er) og 7 dag(er)).

Krikkand (*Eurasian Teal, Anas crecca*)

NOS 6229461 2K+ hunn 10.10.2014 Smestaddammen (59°56'N - 010°41'Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[8,28] 05.03.2016 Frognerparken (59°56'N - 010°42'Ø), Oslo, Akershus & Oslo. 3 km SE 512 dager (1 år, 4 måned(er) og 24 dag(er)).

NOS 5106347 1K+ 12.09.2015 Stavsengan (63°18'N - 010°16'Ø), Trondheim, Sør-Trøndelag.

[2,10] 08.01.2016 Newburgh, Ormskirk (53°35'N - 002°47'V), Lancashire, Great Britain. 1314 km SW 118 dager (0 år, 3 måned(er) og 26 dag(er)).

Stokkand (*Mallard, Anas platyrhynchos*)

NOS 379990 2K+ hann 11.03.2004 Tveitevannet (60°21'N - 005°21'Ø), Bergen, Hordaland.

Fargemerking av hvitkinngås resulterer i mange avlesninger! Det var hele 1 959 kontroller og 9 gjenfunn i 2016. Colour-ringing of Barnacle Geese in Norway resulted in 1 959 controls and 9 recoveries in 2016. Foto: Paul Shimmings.

[2,50] 03.04.2016 samme sted. 4406 dager (12 år, 0 måned(er) og 23 dag(er)).

NOS 3048442 1K+ hann 31.10.2015 Nærbø-parken (58°40'N - 005°39'Ø), Hå, Rogaland.

[2,10] 19.11.2016 Caligny (48°48'N - 000°36'V), Orne, France. 1168 km SSW 385 dager (1 år, 0 måned(er) og 20 dag(er)).

Stjertand (Northern Pintail, *Anas acuta*)

NOS 4259509 1K+13.09.2011 Prestvannet (69°40'N - 018°56'Ø), Tromsø, Troms.

[2,03] 22.04.2016 Håkøybotn, Kvaløya (69°39'N - 018°45'Ø), Tromsø, Troms. 8 km W 1683 dager (4 år, 7 måned(er) og 10 dag(er)). Ny norsk aldersrekord for arten!

Toppand (Tufted Duck, *Aythya fuligula*)

NOS 4232275 2K+ hann 09.12.2009 Mos-

vatnet (58°58'N - 005°43'Ø), Stavanger, Rogaland.

[8,20] 05.01.2016 Breiavatnet (58°58'N - 005°44'Ø), Stavanger, Rogaland. 2 km E 2218 dager (6 år, 0 måned(er) og 26 dag(er)).

Ærfugl (Common Eider, *Somateria mollissima*)

NOS CA44703 2K+ hunn 09.06.2010 Sklinna (65°12'N - 010°57'Ø), Leka, Nord-Trøndelag.

[8,20] 23.06.2016 Samme sted. 2209 dager (6 år, 0 måned(er) og 17 dag(er)).

NOS CA31641 2K+ hunn 15.05.2016 Lauholmen Båly (58°02'N - 007°09'Ø), Lindesnes, Vest-Agder.

[2,10] 30.10.2016 Tisler (58°59'N - 010°57'Ø), Hvaler, Østfold. 243 km ENE 168 dager (0 år, 5 måned(er) og 16 dag(er)).

Kvinand (*Goldeneye, Bucephala clangula*)

NOS 4175537 2K+ hunn 15.06.2006 Drevdalen (61°33'N - 012°22'Ø), Trysil, Hedmark. [8,20] 11.06.2016 Tjørnåsen (61°29'N - 012°15'Ø), Trysil, Hedmark. 10 km SW 3649 dager (9 år, 11 måned(er) og 28 dag(er)).

Laksand (*Goosander, Mergus merganser*)

NOS CA30825 2K+ hunn 04.05.2008 Svindal (59°53'N - 011°11'Ø), Fet, Akershus & Oslo. [8,20] 15.05.2016 Samme sted. 2933 dager (8 år, 0 måned(er) og 11 dag(er)). Ny norsk aldersrekord for arten!

Havørn (*White-tailed Eagle, Haliaeetus albicilla*)

NOS 107519 Pullus 22.06.1988 Steigen, Nordland. [2,76] 02.07.2016 Hamarøy, Nordland. 28 km NE 10237 dager (28 år, 0 måned(er) og 10 dag(er)).

SFH E24866 Pullus 13.06.2013 Lappi (Lapland), Finland.

[8,81] 20.02.2016 Tysvær, Rogaland. 1371 km SW 982 dager (2 år, 9 måned(er) og 7 dag(er)).

Sivhauk (*Marsh Harrier, Circus aeruginosus*)

GBT FA79149 Pullus hann 25.06.2015 Brandon Fen (52°26'N - 000°30'Ø), Suffolk, Great Britain. [7,83] 23.05.2016 Trekkteulingshytta, Sandhåland (59°12'N - 005°11'Ø), Karmøy, Rogaland. 804 km NNE 333 dager (0 år, 10 måned(er) og 29 dag(er)).

Hønsenhauk (*Goshawk, Accipiter gentilis*)

NOO PB00740 Pullus hunn 24.06.2010 Tvedestrand, Aust-Agder. [7,28] 16.03.2016 Porsgrunn, Telemark. 73 km NE 2092 dager (5 år, 8 måned(er) og 23 dag(er)).

NOS 3026680 Pullus hann 24.06.2015 Nome, Telemark.

[3,01] 06.04.2016 Vestre Gløshaugen, Trondheim, Sør-Trøndelag. 456 km N 287 dager (0 år, 9 måned(er) og 14 dag(er)).

Spurvehauk (*Eurasian Sparrowhawk, Accipiter nisus*)

NOS 6183340 Pullus hann 13.06.2009 Gjerstadvatnet (58°28'N-008°51'Ø), Tromøy, Aust-Agder.

[2,44] 01.04.2016 Nedenes (58°25'N-008°43'Ø), Arendal, Aust-Agder. 10 km WSW 2484 dager (6 år, 9 måned(er) og 19 dag(er)).

NOS 6162387 1K hunn 11.09.2015 Søre Merkeskog (59°19'N-004°52'Ø), Utsira, Rogaland.

[7,46] 10.03.2016 Courcy (48°58'N - 000°03'V), Calvados, France. 1192 km SSW 181 dager (0 år, 5 måned(er) og 28 dag(er)).

Fjellvåk (*Rough-legged Buzzard, Buteo lagopus*)

SVS 9130645 Pullus 03.07.2015 Klimpfjäll (65°07'N - 014°34'Ø), Västerbotten, Sweden. [2,43] 28.08.2016 Oldereid (67°09'N - 014°54'Ø), Bodø, Nordland. 227 km N 422 dager (1 år, 1 måned(er) og 26 dag(er)).

Kongeørn (*Golden Eagle, Aquila chrysaetos*)

NOS 114398 Pullus 01.07.2005 Ål, Buskerud. [8,81] 18.03.2016 Hol, Buskerud. 35 km WSW 3913 dager (10 år, 8 måned(er) og 17 dag(er)).

SFH E20849 Pullus 13.06.2015 Lappi (Lapland), Finland.

[7,81] 30.12.2016 Våler, Hedmark. 1028 km SW 566 dager (1 år, 6 måned(er) og 17 dag(er)).

Tårnfalk (*Eurasian Kestrel, Falco tinnunculus*)

NOS 6240071 Pullus 04.07.2013 Tørbergsjøen (61°08'N - 012°08'Ø), Trysil, Hedmark. [2,14] 10.09.2016 Hannover airport (52°27'N - 009°41'Ø), Hannover, Germany. 976 km S 1164 dager (3 år, 2 måned(er) og 7 dag(er)).

NOS 6240581 Pullus 03.07.2013 Tverrmotjørna N (61°30'N - 012°23'Ø), Trysil, Hedmark.

[8,20] 25.04.2016 Aekingerpad, Appelscha (52°56'00"N - 006°18'34"Ø), Friesland, The Netherlands. 1019 km SSW 1027 dager (2 år, 9 måned(er) og 23 dag(er)).

Dvergfalk (*Merlin, Falco columbarius*)

NOS 6231820 Pullus 20.06.2011 Skjeftflensjøen (61°26'N - 012°21'Ø), Trysil, Hedmark. [2,44] 04.04.2016 Caiada, Almodôvar (37°34'N - 007°54'V), Beja, Portugal. 3000 km SW 1750 dager (4 år, 9 måned(er) og 16 dag(er)).

Jaktfalk (*Gyrfalcon, Falco rusticolus*)

SVS 9164016 Pullus 18.06.2002 Jämtlands län, Sweden.

Med 73 vandrefalk (69 pullus) ringmerket i 2016 ble resultatet det beste siden 2001. 73 Peregrine Falcons were ringed in 2016, of which 69 were nestlings. Foto: Lars Ottar Halvorsen.

[2,11] 18.06.2016 Engerdal, Hedmark. 183 km SW 5114 dager (14 år, 0 måned(er) og 0 dag(er)).

Vandrefalk (Peregrine Falcon, *Falco peregrinus*)

SVS 90B00350 Pullus hunn 22.06.2014 Dalarnas län, Sweden.

[3,01] 04.02.2016 Regestranden (58°52'N - 005°35'Ø), Sola, Rogaland. 570 km WSW 592 dager (1 år, 7 måned(er) og 15 dag(er)).

NOS 3042550 Pullus hunn 07.06.2015 Arendal, Aust-Agder.

[5,50] 08.05.2016 Esbjerg (55°30'N- 008°28'Ø), Syddanmark, Denmark. 340 km S 336 dager (0 år, 11 måned(er) og 1 dag(er)).

Vannrikse (Water Rail, *Rallus aquaticus*)

NLA 1625334 1K 28.11.2016 Schiermonnikoog (53°29'N - 006°11'Ø), Friesland, The Netherlands.

[2,61] 02.12.2016 Øvre Golta (60°13'N - 005°01'Ø), Sund, Hordaland. 750 km N 4 dager (0 år, 0 måned(er) og 4 dag(er)).

Sivhøne (Common Moorhen, *Gallinula chloropus*)

NOS 5193465 3K+ 06.04.2016 Byparken

(60°23'N - 005°20'Ø), Bergen, Hordaland.

[7,81] 16.06.2016 Fornebu (59°54'N - 010°38'Ø), Bærum, Akershus & Oslo. 298 km E 71 dager (0 år, 2 måned(er) og 11 dag(er)).

Sothøne (Eurasian Coot, *Fulica atra*)

NOS 392801 1K 31.12.2004 Ortuvannet (60° 20'N - 005°17'Ø), Bergen, Hordaland.

[7,81] 10.12.2016 samme sted. 4362 dager (11 år, 11 måned(er) og 10 dag(er)).

NOS 3049141 2K+ 21.08.2015 Vollgravene Gamlebyen (59°12'N - 010°57'Ø), Fredrikstad, Østfold.

[7,81] 01.01.2016 Whitlingham Great Broad, Norwich (52°37'N-001°20'Ø), Norfolk, Great Britain. 945 km SW 133 dager (0 år, 4 måned(er) og 11 dag(er)).

Tjeld (Eurasian Oystercatcher, *Haematopus ostralegus*)

NOS 5103867 Pullus 27.06.1988 Ullandhaug (58°56'N - 005°42'Ø), Stavanger, Rogaland.

[2,65] 20.06.2016 Gosen skole (58°56'N - 005°41'Ø), Stavanger, Rogaland. 1 km W 10220 dager (27 år, 11 måned(er) og 23 dag(er)).

GBT FH18433 2K 29.08.2011 Wainfleet Marsh (53°05'N-000°18'Ø), Lincolnshire, Great Britain.

[3,01] 17.07.2016 Sommarøy (69°38'N - 018°01'Ø), Tromsø, Troms. 2049 km NNE 1784 dager (4 år, 10 måned(er) og 19 dag(er)).

Sandlo (Common Ringed Plover, *Charadrius hiaticula*)

NOS 8A52921 1K 26.08.2008 Revtingen (58°45'N - 005°29'Ø), Klepp, Rogaland.

[8,20] 24.05.2016 Waterfoot, Annan (54°58'N - 003°16'V), Dumfries & Galloway Region, Great Britain. 677 km WSW 2828 dager (7 år, 8 måned(er) og 29 dag(er)).

NOS 8B45438 2K+ hunn 21.08.2015 Makkevika (62°30'N - 006°02'Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[9,81] 03.09.2016 Lagares River Mouth, Vigo (42°12'N - 008°46'V), Pontevedra, Spain. 2456 km SSW 379 dager (1 år, 0 måned(er) og 14 dag(er)).

Hvitbrystlo (Kentish Plover, *Charadrius alexandrinus*)

DEW 81251987 2k+ hunn 14.05.2010 St. Peter-Ording (54°20'N - 008°36'Ø), Schleswig-Holstein expt islands in the North Sea, Germany.

[8,81] 05.04.2016 Hårr (58°34'N - 005°40'Ø), Hå, Rogaland. 502 km NNW 2153 dager (5 år, 10 måned(er) og 23 dag(er)).

Heilo (Eurasian Golden-Plover, *Pluvialis apricaria*)

NLA 1531814 2K+ 02.12.2009 Nijefurd, Warns (52°53'N - 005°25'Ø), Friesland, The Netherlands.

[1,63] 30.07.2016 Steinfjellet, Finsnes (69°16'N - 018°01'Ø), Lenvik, Troms. 1936 km N 2432 dager (6 år, 7 måned(er) og 28 dag(er)).

Tundralo (Grey Plover, *Pluvialis squatarola*)

NOS DA13593 1K 17.09.2006 Makkevika (62°30'N - 006°02'Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[9,28] 12.02.2016 Dawlish Warren NNR (50°36'N - 003°26'V), Devon, Great Britain. 1440 km SSW 3435 dager (9 år, 4 måned(er) og 26 dag(er)). Ny norsk aldersrekord for arten!

NOS 7215514 1K 28.09.2013 Makkevika (62°30'N - 006°02'Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[9,81] 29.02.2016 Odiel Marshes, Marismas (37°11'N - 006°57'V), Huelva, Spain. 2953 km SSW 884 dager (2 år, 5 måned(er) og 0 dag(er)).

Vipe (Northern Lapwing *Vanellus vanellus*)

NOS 667309 Pullus 03.06.2008 Bø (60°12'N - 005°30'Ø), Os, Hordaland.

[2,40] 20.04.2016 Samme sted. 2878 dager (7 år, 10 måned(er) og 17 dag(er)).

Polarsnipe (Red Knot, *Calidris canutus*)

NOS 7366568 1K 11.08.2002 Revtingen (58°45'N - 005°29'Ø), Klepp, Rogaland.

[2,65] 15.02.2016 Abraham Wisseweg, Sint Philipsland (51°38'N - 004°07'Ø), Zeeland, The Netherlands. 798 km S 4936 dager (13 år, 6 måned(er) og 7 dag(er)).

NOS 7503359 3K+ 26.05.2013 Indre Brenna (70°30'N - 025°43'Ø), Porsanger, Finnmark.

[9,81] 10.03.2016 Morieux (48°32'N - 002°38'V), Côtes-d'Armor, France. 2859 km SW 1019 dager (2 år, 9 måned(er) og 15 dag(er)).

Sandløper (Sanderling, *Calidris alba*)

DKC 8248149 Pullus 15.07.2016 Zackenberg (74°30'N - 020°30'V), Kommunegarfiit avataanni, Greenland.

[7,81] 09.09.2016 Nordhasselvika (58°05'N - 006°37'Ø), Farsund, Vest-Agder. 2147 km SE 56 dager (0 år, 1 måned(er) og 25 dag(er)).

Dvergsnipe (Little Stint, *Calidris minuta*)

NOS 8E28518 1K 14.09.2012 Makkevika (62°30'N - 006°02'Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[9,81] 14.05.2016 Polder Breebaart (53°17'N - 007°04'Ø), Groningen, The Netherlands. 1027 km S 1338 dager (3 år, 7 måned(er) og 30 dag(er)).

NOS ED00932 1K 18.08.2015 Makkevika (62°30'N - 006°02'Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[9,81] 17.04.2016 Santa Maria, Sal, Cape Verde (16°36'N - 022°54'V), North Atlantic Ocean (other parts). 5577 km SW 243 dager (0 år, 8 måned(er) og 0 dag(er)).

Tundrasnipe (Curlew Sandpiper, *Calidris ferruginea*)

NOS 8854248 1K 28.09.2013 Makkevika (62°30'N - 006°02'Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[9,81] 10.08.2016 Vedagrundet, Hanko (59°50'N - 023°07'Ø), Uusimaa (Nyland), Finland. 960 km

Kun én sandløper ble kontrollert i Norge i 2016, men den fuglen var til gjengjeld pullmerket på Grønlands østkyst samme år. Young Sanderling, ringed as a pullus in Greenland in 2016. Foto: Odd Kindberg.

E 1047 dager (2 år, 10 måned(er) og 12 dag(er)).
 NOS 8N58421 1K 26.08.2016 Maletangen
 (62°58'N - 007°03'Ø), Fræna, Møre og Romsdal.
 [9,81] 04.09.2016 Frampton Marsh (52°55'N -
 000°00'Ø), Lincolnshire, Great Britain. 1190 km
 SSW 9 dager (0 år, 0 måned(er) og 9 dag(er)).

Fjæreplytt (Purple Sandpiper, *Calidris maritima*)
 NOS 8B09366 1K 17.09.2009 Trondsenneset
 (76°31'N - 016°31'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.
 [9,81] 22.05.2016 Longyearbyen (78°13'N -
 015°40'Ø), Svalbard, Arctic Ocean. 191 km N
 2439 dager (6 år, 8 måned(er) og 4 dag(er)).

NOS 8B42683 1K 23.09.2012 Longyearbyen
 (78°13'N - 015°40'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.
 [9,81] 02.01.2016 Brouwersdam (51°45'N -
 003°49'Ø), Zeeland, The Netherlands. 2979
 km SSW 1196 dager (3 år, 3 måned(er) og 8
 dag(er)).

Myrsnipe (Dunlin, *Calidris alpina*)
 NOS 8E 1K 05.08.2014 Longyearbyen (78°13'N
 - 015°40'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.
 [8,81] 26.07.2016 Zackenbergelven (74°27'N
 - 020°40'Ø), Kommunegarfiit avataanni,

Greenland. 1020 km ESE 721 dager (1 år, 11
 måned(er) og 21 dag(er)). Første funn av norsk-
merket myrsnipe til Grønland!

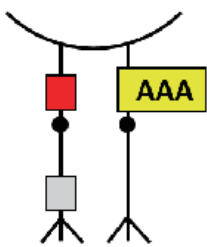
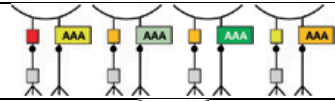
NOS 8N58005 1K 18.08.2015 Longyearbyen
 (78°13'N - 015°40'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.
 [8,81] 02.01.2016 Tavira, Algarve (37°07'N -
 007°37'V), Faro, Portugal. 4695 km SSW 137
 dager (0 år, 4 måned(er) og 15 dag(er)).

Brushane (Ruff, *Philomachus pugnax*)
 NOS DA13698 1K hann 21.08.2016 Makkevik
 (62°30'N-006°02'Ø), Giske, Møre og Romsdal.
 [9,81] 13.09.2016 Timoleague, Munster
 (51°38'N - 008°46'V), Cork, Ireland. 1495 km
 SW 23 dager (0 år, 0 måned(er) og 23 dag(er)).

Dobbeltbekkasin (Great Snipe, *Gallinago media*)
 NOS DA45524 2K+ hann 22.05.2012 Opp-
 dal, Sør-Trøndelag.
 [8,20] 24.05.2016 Oppland. 4 km SW 1463
 dager (4 år, 0 måned(er) og 2 dag(er)).

Rugde (Eurasian Woodcock, *Scolopax rusticola*)
 NOS 6221971 1K 09.11.2010 Revtingen OS
 (58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland.

Figur 11. Utvalgte norske fargemerkingsprosjekt på vadefugl. I de fleste prosjekter på småvadere består fargekoden av et kodet flagg på høyre tibia, markørtring på venstre tibia og metallring på venstre tars. I tillegg til nedenfor nevnte finnes det også prosjekt på bl.a. myrsnipe og temmincksnipe hvor det benyttes flere ikke-kodete ringer av ulik farge i kombinasjoner. Farger, koder og plassering av ringer/flagg er avgjørende for å identifisere prosjekt og individ. Husk også å merke deg plasseringen av metallringen, denne er også en del av koden.

Art	Ringplassering (fugl sett bakfra). Horisontalt rektangel = flagg. AAA/NNN = bokstav eller tall (evt. kombinasjon)	Avlesninger rapporteres til:
Tundrasnipe Sandlo Lappspove		kjellmorksoot@fugler.com
Skogsnipe Grønnsstilk Gluttsnipe Sotsnipe		birdringing@museumstavanger.no
Polarsnipe		jimwils@online.no
Myrsnipe Polarsvømmesnipe		kjellmorksoot@fugler.com
Fjæreplytt		kjellmorksoot@fugler.com
Dvergsnipe		kjellmorksoot@fugler.com
Sandlo Rødstilk		kjellmorksoot@fugler.com
Brushane		kjellmorksoot@fugler.com
Vipe Lappspove		www.ringmerking.no
Tjeld		www.ringmerking.no
Tjeld		jimwils@online.no
Boltit		www.ringmerking.no
Storspove		kjellmorksoot@fugler.com
Svarthalespove		oddvar@birdlife.no

Norske ringmerkere oppfordres til å ringmerke storspover *Numenius arquata* i 2019 i forbindelse med at arten er Årets fugl. Eurasian Curlew is Bird of the Year in 2019. Norwegian ringers are encouraged to make special effort to ring the species in 2019. Foto: Steinar Myhr / NN.

[2,10] 16.12.2016 Teignmouth (50°34'N - 003°33'V), Devon, Great Britain. 1079 km SW 2229 dager (6 år, 1 måned(er) og 7 dag(er)).

Lappspove (Bar-tailed Godwit, *Limosa lapponica*)
NOO KA03264 2K+ hann 14.05.2013 Igeldas (70°14'N - 024°57'Ø), Porsanger, Finnmark.

[8,81] 11.12.2016 SWT Wildlife Centre, Montrose Basin (56°42'N-002°29'V), Tayside Region, Great Britain. 1992 km WSW 1307 dager (3 år, 6 måned(er) og 29 dag(er)).

Storspove (Eurasian Curlew, *Numenius arquata*)
NOS 4251526 Pullus 25.06.2011 Synnes (62°33'N - 006°03'Ø), Giske, Møre og Romsdal.
[9,81] 04.02.2016 Ythan Estuary (57°18'N - 001°59'V), Aberdeeshire, Great Britain. 734 km SW 1685 dager (4 år, 7 måned(er) og 12 dag(er)).

GBT FP46040 1K+ 26.08.2012 Lettoch, Inverness (57°38'N - 004°18'V), Highland, Great Britain.

[7,81] 08.05.2016 Rafsbotn (70°02'N - 023°29'Ø), Alta, Finnmark. 1902 km NNE 1351 dager (3 år, 8 måned(er) og 12 dag(er)).

Rødstilk (Common Redshank, *Tringa totanus*)
NOS 7500058 1K 08.08.2010 Makkevika (62°30'N - 006°02'Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[8,20] 02.08.2016 Lagune Nord, Moëze (45°54'N - 001°05'V), Charente-Maritime, France. 1899 km SSW 2186 dager (5 år, 11 måned(er) og 26 dag(er)).

NOS 7607080 1K 02.08.2015 Makkevika (62°30'N - 006°02'Ø), Giske, Møre og Romsdal.
[9,81] 24.01.2016 Bijagos, Ilha de Bubaque (11°17'N - 015°51'V), Guinea Bissau. 5955 km SSW 175 dager (0 år, 5 måned(er) og 25 dag(er)).

Gluttsnipe (Common Greenshank, *Tringa nebularia*)
GBT DE41539 2K+ 31.08.2015 Lawyer's Farm,

Holbeach St Matthew (52°52'N - 000°05'Ø),
Lincolnshire, Great Britain.
[7,81] 21.05.2016 Kattfjordeidet (69°39'N -
018°28'Ø), Tromsø, Troms. 2089 km NNE 264
dager (0 år, 8 måned(er) og 21 dag(er)).

Skogsnipe (Green Sandpiper, *Tringa ochropus*)
GBT BV13431 2K+ 27.08.2012 Lemsford Springs
(51°47'N-000°14'V), Hertfordshire, Great Britain.
[9,85] 17.06.2016 Seljestad (59°52'N -
006°39'Ø), Odda, Hordaland. 994 km NNE
1390 dager (3 år, 9 måned(er) og 21 dag(er)).

NOS 8B46898 1K 22.08.2016 Revtangen OS
(58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland.
[2,10] 27.11.2016 Naujan-et-Postiac (44°47'N -
000°11'V), Gironde, France. 1599 km SSW 97
dager (0 år, 3 måned(er) og 5 dag(er)).

Strandsnipe (Common Sandpiper, *Actitis
hypoleucos*)
NOS 8A60343 2K+ 09.07.2011 Stavsengan
(63°18'N-010°16'Ø), Trondheim, Sør-Trøndelag.
[8,20] 16.05.2016 samme sted. 1773 dager
(4 år, 10 måned(er) og 11 dag(er)).

NOS 8B45043 1K 13.08.2014 Makkevika
(62°30'N - 006°02'Ø), Giske, Møre og Romsdal.
[9,81] 04.05.2016 Badina de la Escudera (42°16'N
- 001°43'V), Navarra, Spain. 2307 km SSW 630
dager (1 år, 8 måned(er) og 23 dag(er)).

Steinvender (Turnstone, *Arenaria interpres*)
NOS 7541354 1K 14.08.2010 Revtangen
(58°45'N - 005°29'Ø), Klepp, Rogaland.
[7,28] 10.07.2016 Faludden (57°00'N -
018°23'Ø), Gotland, Sweden. 785 km E 2157
dager (5 år, 10 måned(er) og 28 dag(er)).

NOS 7608019 1K 31.08.2014 Revtangen
(58°45'N - 005°29'Ø), Klepp, Rogaland.
[7,28] 19.02.2016 Avenue des allées marines,
Bayonne (43°30'N-001°29'V), Pyrénées-
Atlantiques, France. 1763 km SSW 537 dager
(1 år, 5 måned(er) og 19 dag(er)).

Svømmesnipe (Red-necked Phalarope, *Phalaropus
lobatus*)
NOS E551672 2K+ hann 15.06.2014 Fivelflya,
Longyearbyen (78°11'N - 016°00'Ø), Svalbard,
Arctic Ocean.

[9,81] 06.08.2016 Lomdammen/Longyear-
byen (78°11'N - 015°51'Ø), Svalbard, Arctic
Ocean. 3 km W 783 dager (2 år, 1 måned(er)
og 23 dag(er)).

Polarsvømmesnipe (Red Phalarope, *Phalaropus
fulicarius*)
NOS 8E02102 Pullus 04.07.2010 Smådammene,
Totalsveien, Adventdalen (78°12'N - 015°52'Ø),
Svalbard, Arctic Ocean.
[8,20] 07.06.2016 Fivelflya, Longyearbyen
(78°11'N - 016°00'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.

Tabell 8. Utvalgte vadere hvor det finnes norsk fargemerkingssprosjekt. Antall kontroller ved avlesning på fargering(er), fordelt på måneder. Inkludert er også utenlandsmerkede fugler avlest i Norge og på Svalbard. *Colour-ringed waders reported in 2016, monthly totals.*

Art	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Totalt
Dvergsnipe	-	-	-	3	3	-	2	2	12	3	-	-	25
Sandlo	2	1	1	1	10	1	1	29	24	10	3	2	85
Tundralo	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Polarsnipe	27	14	5	4	338	1	19	212	171	70	20	20	901
Tundrasnipe	-	-	-	-	2	-	3	2	3	-	-	-	10
Fjæreplytt	8	8	11	4	7	9	8	1	1	6	1	8	72
Brushane	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	3
Lappspove	-	-	-	-	-	-	1	-	1	7	2	3	14
Rødstilk	1	-	-	-	2	1	4	-	-	-	-	-	8
Strandsnipe	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	2

Brushane er en av flere vaderarter hvor det finnes et nasjonalt fargemerkingsprosjekt. Norwegian Ruff are colour-ringed with a lime flag with a 3 letter inscription, and an orange marker. Foto: Tomas Aarvak.

Tabell 9. Antall kontroller på utvalgte vadere avlest på fargering(er), fordelt på land/område. Inkludert er også utenlandsmerkede fugler avlest i Norge og på Svalbard. *Colour-ringed waders reported in 2016, by country.* SJM = Svalbard, ISL = Island, NOR = Norge, SWE = Sverige, DNK = Danmark, FIN = Finland, NLD = Nederland, BEL = Belgia, DEU = Tyskland, GBR = Storbritannia, IRL = Irland, CHA = Kanaløyene, FRA = Frankrike, ESP = Spania, PRT = Portugal, CPV = Kapp Verde, GNB = Guinea-Bissau.

Art	SJM	ISL	NOR	SWE	DNK	FIN	NLD	BEL	DEU	GBR	IRL	CHA	FRA	ESP	PRT	CPV	GNB
Dvergsnipe	-	-	2	2	3	-	5	-	1	4	-	-	1	3	2	2	-
Sandlo	-	-	7	-	16	-	14	1	2	15	1	6	20	3	-	-	-
Tundralo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Polarsnipe	-	9	324	-	-	-	460	-	9	90	-	-	9	-	-	-	-
Tundrasnipe	-	-	1	1	-	1	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Fjæreplytt	29	-	17	2	5	-	9	-	3	7	-	-	-	-	-	-	-
Brushane	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Lappspove	-	-	1	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-
Rødstilk	-	-	4	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Strandsnipe	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-

3 km E 2165 dager (5 år, 11 måned(er) og 6 dag(er)).

Tyvjo (Arctic Skua, *Stercorarius parasiticus*)

NOS 6179066 3K+ hunn 26.06.1998 Slettnes (71°05'N - 028°13'Ø), Gamvik, Finnmark.
[8,81] 03.07.2016 samme sted. 6582 dager (18 år, 0 måned(er) og 8 dag(er)).

Fjelljo (Long-tailed Skua, *Stercorarius longicaudus*)

NOS 6224902 4K+ 09.07.2014 Skoarrojohka (70°19'N - 029°06'Ø), Nesseby, Finnmark.
[8,81] 07.07.2016 samme sted. 729 dager (1 år, 11 måned(er) og 29 dag(er)).

Storjo (Great Skua, *Stercorarius skua*)

ISR 240243 Pullus 25.07.1986 Breidamerkursandur, Öräfi (64°02'N - 016°12'V), Austur-Skaftafellssysla, Iceland.
[8,81] 07.07.2016 Amfiet (74°29'N - 018°46'Ø), Bjørnøya, Arctic Ocean. 1755 km NE 9335 dager (29 år, 11 måned(er) og 12 dag(er)).

NOS 3046402 Pullus 01.08.2015 Kluftvatna (74°29'N - 018°48'Ø), Bjørnøya, Arctic Ocean.
[1,78] 13.01.2016 Lacanau (44°59'N - 001°12'V), Gironde, France. 3421 km SSW 165 dager (0 år, 5 måned(er) og 15 dag(er)).

Sørjo (South Polar Skua, *Stercorarius maccormicki*)

NOS 376176 Pullus 10.01.2014 Svarthammaren (71°54'S - 005°11'Ø), Antarctica.
[9,81] 24.01.2016 Drescher Inlet, Weddell Sea (72°50'S 019°09'V), Antarctica, Antarctica. 820 km WSW 744 dager (2 år, 0 måned(er) og 13 dag(er)).

Svartehavsmåke (Mediterranean Gull, *Larus melanocephalus*)

NOS 6229555 3K 15.04.2016 Østensjøvannet (59°53'N - 010°50'Ø), Oslo, Akershus & Oslo.
[7,81] 21.04.2016 Ergavatnet (58°44'N - 005°33'Ø), Klepp, Rogaland. 326 km WSW 6 dager (0 år, 0 måned(er) og 6 dag(er)).
[7,81] 23.04.2016 Skeie flystripe (58°42'N - 005°33'Ø), Klepp, Rogaland. 328 km WSW 8 dager (0 år, 0 måned(er) og 8 dag(er)).
[7,81] 25-27.04.2016 Skeisvatnet (59°26'N - 005°17'Ø), Haugesund, Rogaland. 316 km W 10 dager (0 år, 0 måned(er) og 10-12 dag(er)).
[7,81] 28.04.2016 Andedammen, Mosvatnet (58°57'N - 005°43'Ø), Stavanger, Rogaland.

307 km WSW 13 dager (0 år, 0 måned(er) og 13 dag(er)).

[7,81] 22.06.2016 Feaquoy (58°58'N - 002°49'V), Orkney, Great Britain. 778 km W 68 dager (0 år, 2 måned(er) og 8 dag(er)).

[7,81] 29.06.2016 East of Nethybridge (57°16'N - 003°37'V), Highland Region, Great Britain. 886 km WSW 75 dager (0 år, 2 måned(er) og 17 dag(er)).

Hettemåke (Black-headed Gull, *Larus ridibundus*)

NOS 695477 Pullus 18.06.1987 Hålandsvatnet (58°59'N - 005°38'Ø), Randaberg, Rogaland.
[7,81] 01.07.2016 Mosvangen Camping, Mosvatnet (58°57'N - 005°43'V) Stavanger, Rogaland. 5 km SE 10606 dager (29 år, 1 måned(er) og 13 dag(er)).

NOS K03010 3K+ hunn 09.04.2013 Frognerparken (59°56'N - 010°42'Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[7,81] 13.03.2016 A Frouxeira lagoon, Valdiviño (43°37'N - 008°09'V), La Coruña, Spain. 2214 km SW 1069 dager (2 år, 11 måned(er) og 3 dag(er)).

Fiskemåke (Common Gull, *Larus canus*)

NOO MA12173 Pullus 16.06.1988 Apalen (58°35'N - 009°00'Ø), Tvedestrand, Aust-Agder.
[7,28] 17.02.2016 Thisted Havn (56°57'N - 008°42'Ø), Nordjylland, Denmark. 182 km S 10107 dager (27 år, 8 måned(er) og 2 dag(er)).

NOS 5182636 1K 20.09.2012 Prestvannet (69°39'34"N - 018°56'05"Ø), Tromsø, Troms.
[7,81] 14.04.2016 Texel gerritslanderdiijkje (53°04'N - 004°46'Ø), Noord-Holland, The Netherlands. 1981 km SSW 1302 dager (3 år, 6 måned(er) og 25 dag(er)).

Sildemåke (Lesser Black-backed Gull, *Larus fuscus*)

NOS 4115136 Pullus 11.07.1987 Klovholmen (58°01'N - 007°20'Ø), Mandal, Vest-Agder.
[8,28] 22.05.2016 Brennevinnsmyra (58°01'N - 007°31'Ø), Mandal, Vest-Agder. 10 km E 10543 dager (28 år, 10 måned(er) og 13 dag(er)).

NOS 4266232 Pullus 26.07.2010 Heimlaukøya, Lemmingsvær (69°02'N - 016°53'Ø), Tranøy, Troms.

Svarthavsmåken 6229555/JA605 demonstrerte effektiviteten og hvor detaljerte data det er mulig å fremskaffe ved bruk av fargering. Fuglens streifende atferd ble godt dokumentert ved avlesning av fargeringen. This 3cy Mediterranean Gull toured much of Norway and Scotland in 2016, after it was ringed in Oslo in April. Foto: Bjørn Mo.

[7,81] 09.01.2016 Kartong (13°04'N - 016°45'V), Gambia. 6657 km SW 1993 dager (5 år, 5 måned(er) og 17 dag(er)).

Gråmåke (Herring Gull, *Larus argentatus*)

NOS 486900 2K 06.10.1985 Hillesøy (69°38'N - 018°00'Ø), Tromsø, Troms.

[7,28] 07.01.2016 Boulogne sur mer (50°44'N - 001°35'Ø), Pas-de-Calais, France. 2271 km SSW 11050 dager (30 år, 3 måned(er) og 0 dag(er)).

GBT GG20689 2K 22.02.1986 Pitsea Marshes, Basildon (51°32'N - 000°30'Ø), Essex, Great Britain.

[8,20] 19.05.2016 Hornøya (70°23'N - 031°09'Ø), Vardø, Finnmark. 2610 km NNE 11044 dager (30 år, 2 måned(er) og 25 dag(er)).

Gråmåke (argenteus) (HG, *L. a. argenteus*)

GBT GR71673 Pullus 07.07.2013 Dunbuy Island, Bullers of Buchan (57°25'N - 001°49'V), Grampian Region, Great Britain.

[8,81] 28.02.2016 Engelsvoll (58°47'N - 005°41'Ø),

Klepp, Rogaland. 465 km ENE 966 dager (2 år, 7 måned(er) og 23 dag(er)).

Polarmåke (Glaucous Gull, *Larus hyperboreus*)

NOS 399614 5K+ 25.06.2009 Kongsfjorden (78°55'N - 011°56'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.

[8,81] 17.06.2016 samme sted. 2549 dager (6 år, 11 måned(er) og 22 dag(er)).

NOS 380285 Pullus 23.07.1995 Fugleodden (74°28'N - 019°14'Ø), Bjørnøya, Arctic Ocean.

[1,10] 31.10.2016 Nizhanyaya Peshi (66°45'N - 047°45'Ø), Nenets A.O., Russian Federation. 1334 km ESE 7771 dager (21 år, 3 måned(er) og 8 dag(er)).

Svartbak (Great Black-backed Gull, *Larus marinus*)

NOS 354859 Pullus 25.06.1988 Markøy (58°00'N - 006°59'Ø), Lyngdal, Vest-Agder.

[7,28] 29.09.2016 Boulogne sur mer, port (50°44'N - 001°35'Ø), Pas-de-Calais, France. 882 km SSW 10323 dager (28 år, 3 måned(er) og 4 dag(er)). Ny norsk aldersrekord for arten!

Tabell 10. Antall kontroller/avlesninger av fargemerkede måker (utvalgte arter) i Norge i 2016, fordelt på fylke. *Controls of colour-ringed gulls within Norway in 2016, by county.*

	Fiskemåke	Gråmåke	Hettemåke	Sildemåke	Svartbak	Total
Aust-Agder	23	297	1	27	48	396
Buskerud	5	227	28	34	8	302
Finnmark	4	43		4	26	77
Hedmark	1	4	8	-	-	13
Hordaland	2 230	2 984	53	724	16	6007
Møre og Romsdal	7	1 163	-	2	117	1 289
Nordland	13	4	-	1	2	20
Nord-Trøndelag	-	-	2	-	-	2
Oppland	2	3	-	-	-	5
Oslo og Akershus	541	7 022	3 714	610	102	11 989
Rogaland	3 098	2 505	968	641	89	7 301
Sogn og Fjordane	13	15	2	-	-	30
Svalbard	-	-	-	-	-	0
Sør-Trøndelag	1	3	2	3	-	9
Telemark	3	85	2	6	11	107
Troms	99	2	-	-	1	102
Vest-Agder	160	3 909	35	1 572	1 774	7 450
Vestfold	12	134	24	-	11	181
Østfold	44	1 329	14	136	22	1 545
Total	6 256	19 729	4 853	3 760	2 227	36 825

NOS 388556 Pullus 21.07.2014 Ørindalen (69°42'N - 019°01'Ø), Tromsø, Troms.

[8,81] 07.01.2016 Dungeness (50°55'N - 000°55'Ø), Kent, Great Britain. 2294 km SW 535 dager (1 år, 5 måned(er) og 20 dag(er)).

Krykkje (*Black-legged Kittiwake, Rissa tridactyla*)

NOO MA22241 Pullus 18.07.1991 Hornøya (70°23'N - 031°09'Ø), Vardø, Finnmark.

[8,20] 12.06.2016 Samme sted. 9096 dager (24 år, 10 måned(er) og 26 dag(er)).

NOS 6169112 2K+ 15.06.2004 Hornøya (70° 23'N - 031°09'Ø), Vardø, Finnmark.

[3,01] 13.09.2016 Narvik (68°26'N - 017°25'Ø), Narvik, Nordland. 578 km WSW 4473 dager (12 år, 2 måned(er) og 29 dag(er)).

Ismåke (*Ivory Gull, Pagophila eburnea*)

NOS 6177875 2K+ 10.07.2007 Svenskøya (78°45'N - 026°30'Ø), Svalbard, Arctic Ocean

[8,81] 26.07.2016 Freemanbreen, Barentsøya

(78°23'N - 021°26'Ø), Svalbard, Arctic Ocean. 305 km W 3304 dager (9 år, 0 måned(er) og 17 dag(er)).

Splitterne (*Sandwich Tern, Thalasseus sandvicensis*)

GBT DE65756 Pullus 05.06.2013 Sands of Forvie NNR, Newburgh (57°15'N - 001°59'V), Grampian Region, Great Britain.

[7,81] 05.07.2016 Vallø (59°15'N - 010°30'Ø), Tønsberg, Vestfold. 762 km ENE 1126 dager (3 år, 0 måned(er) og 30 dag(er)).

Makrellterne (*Common Tern, Sterna hirundo*)

NOS 7321638 Pullus 30.06.1998 Hellefjorden (58°54'N - 009°23'Ø), Kragerø, Telemark.

[8,20] 18.07.2016 Agger Tange, Vestervig (56°42'N - 008°14'Ø), Nordjylland, Denmark. 254 km SSW 6593 dager (18 år, 0 måned(er) og 19 dag(er)).

NOS 7168295 Pullus 03.07.2002 Poholmen (60°09'N - 005°20'Ø), Os, Hordaland.

[8,20] 08.04.2016 Somone (14°30'N -

Svartbaken med ringnr. 354859 satte ny norsk aldersrekord for arten. Fuglen er fotografert i Boulogne sur Mer havn ved Den engelske kanal i Frankrike, et viktig overvintringsområde for norsk svartbak. Lokaliteten frekventeres ofte av norskmerkede fugler, og dedikerte ringlesere. The oldest documented Great Black-backed Gull from Norway, photographed 28 years and 3 months after ringing. Foto: Jean Michel Sauvage.

Tabell 11. Antall kontroller/avlesninger av fargemerkede måker i utlandet i 2016, fordelt på land/havområde. Controls of Norwegian colour-ringed gulls abroad in 2016, by country.

	Fiskemåke	Gråmåke	Hettemåke	Sildemåke	Svartbak	Total
Belgia	-	2	2	10	10	24
Biscayabukta	-	-	-	4	-	4
Danmark	11	787	42	95	1 007	1 942
Finland	3	2	-	2	-	7
Frankrike	33	32	64	119	474	722
Gambia	-	-	-	36	-	36
Hviterussland	-	-	-	2	-	2
Irland	5	-	30	-	-	35
Israel	-	-	-	8	-	8
Italia	-	-	-	9	-	9
Kanaløyene	-	-	-	-	1	1
Libya	-	-	-	1	-	1
Marokko	-	-	-	146	-	146
Mauritania	-	-	-	5	-	5
Nederland	33	130	74	210	835	1 282
Nordlige Atlanterhav	-	1	-	-	1	2
Nordsjøen	-	4	-	3	12	19
Portugal	2	-	-	188	-	190
Senegal	-	-	-	3	-	3
Spania	-	1	23	684	2	710
Storbritannia	85	25	519	165	258	1 052
Sverige	6	25	3	1	30	65
Sveits	-	-	-	3	-	3
Tyskland	2	23	14	17	75	131
Total	180	1 032	771	1 711	2 705	6 399

017°05'V), Senegal. 5392 km SSW 5028 dager (13 år, 9 måned(er) og 5 dag(er)).

Lomvi (Common Guillemot, *Uria aalge*)

GBT X75565 Pullus 24.06.1997 Fair Isle (59°31'N - 001°37'V), Shetland, Great Britain.

[8,20] 02.07.2016 Ellefsnyken (67°27'N - 011°55'Ø), Røst, Nordland. 1102 km NNE 6948 dager (19 år, 0 måned(er) og 8 dag(er)).

NOS J04206 3K+ 21.06.2015 Hjelmsøya, Krykkjesjøen (71°07'N - 024°44'Ø), Måsøy, Finnmark.

[2,10] 13.01.2016 Vestmannasund, Sandavág (62°07'N - 007°10'V), Vága, Faroe Islands. 1694 km WSW 206 dager (0 år, 6 måned(er) og 25 dag(er)).

Polarlomvi (Brünnich's Guillemot, *Uria lomvia*)

NOS 4186626 2K+ 21.07.1993 Ossian Sarsfjellet (78°56'N - 012°27'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.

[8,81] 13.07.2016 Samme sted. 8393 dager (22 år, 11 måned(er) og 23 dag(er)).

NOS 4181509 3K+ 30.06.2012 Ossian Sarsfjellet (78°56'N - 012°27'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.

[2,10] 20.12.2016 Narsaq, Kujalleg kommune (60°54'47''N - 046°03'02''V), Narsaq, Greenland. 2778 km W 1634 dager (4 år, 5 måned(er) og 21 dag(er)).

Alke (Razorbill, *Alca torda*)

NOS N01505 3K+ 14.07.2009 Sklinna (65°12'N - 010°57'Ø), Leka, Nord-Trøndelag.

[8,28] 05.06.2016 Samme sted. 2518 dager (6 år, 10 måned(er) og 22 dag(er)).

NOS 4255228 28.06.2012 Hornøya (70°22'N - 031°10'Ø), Vardø, Finnmark.

[2,34] 11.02.2016 Tustna (63°10'N - 007°54'Ø), Tustna, Møre og Romsdal. 1283 km WSW 1323 dager (3 år, 7 måned(er) og 15 dag(er)).

Teist (Black Guillemot, *Cephus grylle*)

NOS 5104279 2K+ 29.06.2008 Sklinna (65°12'N - 010°57'Ø), Leka, Nord-Trøndelag.

[8,20] 11.07.2016 samme sted. 2934 dager (8 år, 0 måned(er) og 12 dag(er)).

Alkekonge (Little Auk, *Alle alle*)

NOS DA28334 2K+ 19.06.2005 Alfredfjellet (74°23'N - 019°01'Ø), Bjørnøya, Arctic Ocean.

[8,20] 23.07.2016 Ellasjøen (74°23'N - 019°01'Ø), Bjørnøya, Arctic Ocean. 2 km N 4052 dager (11 år, 1 måned(er) og 3 dag(er)).

NOS DA43854 3K+ 04.07.2011 Arieammen, Hornsund (77°00'N - 015°33'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.

[2,61] 27.12.2016 Öldutún, Hafnarfjarðarbær (64°04'N - 021°57'V), Gullbringusýsla, Iceland. 1933 km WSW 2003 dager (5 år, 5 måned(er) og 26 dag(er)).

Lunde (Atlantic Puffin, *Fratercula arctica*)

GBT EK15412 Pullus 29.06.1985 Craigleith, Firth of Forth (56°04'N - 002°43'V), Fife Region, Great Britain.

[2,01] 20.02.2016 Tjørveneset (58°05''N - 006°36'Ø), Farsund, Vest-Agder. 604 km ENE 11193 dager (30 år, 7 måned(er) og 23 dag(er)).

NOS 5187290 Pullus 16.07.2014 Anda (69°03'N - 015°10'Ø), Øksnes, Nordland.

[2,10] 16.01.2016 Vágafjørður, Sandavág (62°02'N - 007°08'V), Vága, Faroe Islands. 1277 km WSW 549 dager (1 år, 6 måned(er) og 3 dag(er)).

Klippedue (bydue) (Feral Pigeon, *Columba livia*)

NOS 5142755 1K 11.08.2008 Hovindammen (59°55'N - 010°48'Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[8,28] 05.09.2016 Samme sted. 2947 dager (8 år, 0 måned(er) og 25 dag(er)).

Skogdue (Stock Dove, *Columba oenas*)

DKC 5063822 Pullus 10.08.2010 Knivholt, Fredrikshavn (57°27'N - 010°29'Ø), Nordjyllands, Denmark.

[3,01] 05.10.2016 Eydehavn (58°30'N - 008°52'Ø), Arendal, Aust-Agder. 150 km N 2248 dager (6 år, 1 måned(er) og 25 dag(er)).

Ringdue (Common Wood-Pigeon, *Columba palumbus*)

NOS 4242196 2K+ 21.04.2010 Torderød (59°26'N - 010°38'Ø), Moss, Østfold.

[8,20] 16.04.2016 Samme sted. 2187 dager (5 år, 11 måned(er) og 27 dag(er)).

Det ble ringmerket kun 295 lomvi i i Norge i 2016. Generelt går merketallene av sjøfugler jevnt nedover, noe som nok i hovedsak gjenspeiler den dårlige ungeproduksjonen. Only 295 Common Guillemots were ringed in Norway in 2016. The number of ringed seabirds in the country is decreasing. Foto: Rob Barrett.

NOS 4242815 2K+ 13.07.2011 Sandsgård
(59°39'N - 010°47'Ø), Ås, Akershus & Oslo.
[2,10] 19.11.2016 Brinon-sur-Sauldre (47°34'N
- 002°15'Ø), Cher, France. 1454 km SSW
1956 dager (5 år, 4 måned(er) og 8 dag(er)).

Hubro (Eurasian Eagle-Owl, *Bubo bubo*)

SVS 94A04857 1K (Oppdrettet) 13.09.2016
Gävleborg, Sweden.
[2,50] 18.11.2016 Kongsvinger, Hedmark. 270
km WSW 66 dager (0 år, 2 måned(er) og 4
dag(er)).

Haukugle (Northern Hawk Owl, *Surnia ulula*)

NOS 347328 Pullus 19.05.2011 Mattisdalen
(69°52'N - 022°58'Ø), Alta, Finnmark.
[8,20] 12.04.2016 Utsjoki (69°38'N - 025°58'Ø),
Lappi (Lapland), Finland. 118 km E 1790
dager (4 år, 10 måned(er) og 25 dag(er)).

NOS 3055608 2K 22.09.2016 Jomfruland Lok
2 (58°53'N - 009°36'Ø), Kragerø, Telemark.

[2,35] 26.10.2016 Horntvedt (59°15'N -
010°11'Ø), Stokke, Vestfold. 52 km NE 34 da-
ger (0 år, 1 måned(er) og 3 dag(er)).

Kattugle (Tawny Owl, *Strix aluco*)

NOS 334550 Pullus 14.05.1999 Vatne (58°51'N
- 005°48'Ø), Sandnes, Rogaland.
[8,20] 07.05.2016 Høyland (58°50'N - 005°45'Ø),
Sandnes, Rogaland. 4 km SW 6203 dager (16
år, 11 måned(er) og 24 dag(er)).

NOS 3027184 Pullus 13.05.2016 Nuven (59°52'N
- 010°17'Ø), Lier, Buskerud.

[8,20] 10.09.2016 Libekk (59°33'N - 008°59'Ø),
Notodden, Telemark. 81 km WSW 120 dager
(0 år, 3 måned(er) og 29 dag(er)).

Slagugle (Ural Owl, *Strix uralensis*)

SVS 9274689 Pullus 21.05.1999 Dalarna,
Sweden.
[8,20] 10.05.2016 Åsnes, Hedmark. 128 km
W 6199 dager (16 år, 11 måned(er) og 19
dag(er)).

SVS 92A07585 Pullus 18.05.2014 Dalarna, Sweden.

[2,45] 23.02.2016 Røros, Sør-Trøndelag. 282 km NW 646 dager (1 år, 9 måned(er) og 8 dag(er)).

Hornugle (Long-eared Owl, *Asio otus*)

NOS 3033802 1K 06.11.2011 Tangen, Erga-
vatnet (58°44'N - 005°33'Ø), Klepp, Rogaland.

[2,40] 22.03.2016 Bryne (58°44'N - 005°38'Ø),
Time, Rogaland. 5 km E 1598 dager (4 år,
4 måned(er) og 15 dag(er)).

NOS 3033804 1K+ 15.10.2015 Tangen, Erga-
vatnet (58°44'N-005°33'Ø), Klepp, Rogaland.

[2,40] 05.01.2016 Brusand (58°32'N-005°44'Ø),
Hå, Rogaland. 25 km SSE 82 dager (0 år, 2
måned(er) og 20 dag(er)).

Perleugle (Tengmalm's Owl, *Aegolius funereus*)

NOS JD07622 1K 10.09.2012 Dividalen FS
(68°48'N - 019°40'Ø), Målselv, Troms.

[8,20] 25.08.2016 samme sted 1445 dager
(3 år, 11 måned(er) og 15 dag(er)).

NOS JD15302 2K+ hunn 25.05.2015 Mattiselva
(69°54'37"N - 023°02'09"Ø), Alta, Finnmark.

[8,20] 02.09.2016 Mäyrälä, Keuruu (62°17'
44"N - 024°10'42"Ø), Vaasa (Vasa) , Finland.
848 km S 466 dager (1 år, 3 måned(er) og 12
dag(er)).

Nattravn (Eurasian Nightjar, *Caprimulgus europaeus*)

NOS 7435852 2K+ hann 09.06.2012 Hal-
den, Østfold.

[8,20] 10.07.2016 Samme sted. 1492 dager (4
år, 1 måned(er) og 0 dag(er)).

Tårnseiler (Common Swift, *Apus apus*)

NOS T02202 2K+ 23.07.2012 Heradsbygda
(60°49'N - 011°39'Ø), Elverum, Hedmark.

[8,20] 09.06.2016 Samme sted. 1417 dager
(3 år, 10 måned(er) og 18 dag(er)).

Vendehals (Eurasian Wryneck, *Jynx torquilla*)

NOS 8M23999 Pullus 02.07.2015 Røysland
(58°35'N - 006°04'Ø), Bjerkreim, Rogaland.

[2,01] 12.07.2016 Tinn Austbygd (60°00'N -
008°51'Ø), Tinn, Telemark. 221 km NE 376
dager (1 år, 0 måned(er) og 11 dag(er)).

NOS 8N10364 Pullus 19.06.2016 Alsnes
(58°51'N - 005°50'Ø), Sandnes, Rogaland.

[8,20] 16.08.2016 Hamme Sint Anna (51°06'N
-004°09'Ø), Oost-Vlaanderen, Belgium. 868
km S 58 dager (0 år, 1 måned(er) og 28 dag(er)).

Flaggspett (Great Spotted Woodpecker, *Dendrocopos major*)

NOS 7269705 2K+ hann 29.03.2010 Fisklausa
(63°03'N - 009°57'Ø), Meldal, Sør-Trøndelag.

[8,20] 26.12.2016 samme sted. 2464 dager
(6 år, 9 måned(er) og 1 dag(er)).

NOS 7369814 1K hann 13.08.2000 Revtingen
OS (58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland.

[1,01] 23.03.2016 Säldebråten, Kil (59°32'N -
013°07'Ø), Värmland, Sweden. 442 km ENE
5701 dager.

Fjellerke (Horned Lark, *Eremophila alpestris*)

NOS 8N52902 Pullus 30.06.2015 Oarddoskäidi
(70°31'N-029°13'Ø), Berlevåg, Finnmark.

[9,28] 24.06.2016 samme sted. 360 dager (0 år,
11 måned(er) og 25 dag(er)).

Sandsvale (Sand Martin, *Riparia riparia*)

NOS 9H76503 1K 04.08.2011 Tangen, Erga-
vatnet (58°44'N-005°33'Ø), Klepp, Rogaland.

[8,20] 08.07.2016 Auestad (58°45'N - 005°57'Ø),
Gjesdal, Rogaland. 23 km E 1800 dager (4 år, 11
måned(er) og 7 dag(er)).

Låvesvale (Barn Swallow, *Hirundo rustica*)

NOS 9H45119 2K+ hunn 03.07.2011 Mjør
søndre (60°19'N - 010°27'Ø), Gran, Oppland.

[8,20] 09.07.2016 samme sted. 1833 dager
(5 år, 0 måned(er) og 7 dag(er)).

NOS HH19789 1K 06.08.2016 Rokkevannet
sør (59°12'N - 011°20'Ø), Halden, Østfold.

[8,20] 27.08.2016 Wierzbno, Warnice (53°14'N
- 014°54'Ø), Zachodnio-Pomorskie, Poland.
697 km SSE 21 dager (0 år, 0 måned(er) og
21 dag(er)).

Heipiplerke (Meadow Pipit, *Anthus pratensis*)

NOS 8E81971 2K+ 05.09.2010 Helligvær
(67°25'N - 013°57'Ø), Bodø, Nordland.

[8,20] 07.05.2016 samme sted. 2071 dager
(5 år, 8 måned(er) og 2 dag(er)).

Riktig aldersbestemmelse av heipiplerke er viktig – man får et bilde av hekkesuksess når man skiller mellom 1K og 2K+ på høsten. Årsungen på bildet ble ringmerket på Valdak, Porsanger i Finnmark 17. august 2016. Denne høsten utgjorde 1K-fugler 87,6 % av aldersbestemte individer på Valdak. Correct ageing of birds during autumn gives a measure of breeding success. The picture shows a yearling Meadow Pipit. Foto: Tomas Aarvak.

NOS EJ45902 1K 22.08.2015 Nyrud, Pasvik (69°09'N - 029°15'Ø), Sør-Varanger, Finnmark.

[8,20] 09.04.2016 Aard (Geel) (51°12'N-004°59'Ø), Antwerpen, Belgium. 2367 km SW 231 dager (0 år, 7 måned(er) og 19 dag(er)).

Skjærpiplerke (Rock Pipit, *Anthus petrosus*)

NLA AV59702 1K 01.10.2011 Kennermerduinen (52°25'N-004°33'Ø), Noord-Holland, The Netherlands.

[8,20] 27.09.2016 Maletangen (62°58'N - 007°03'Ø), Fræna, Møre og Romsdal. 1182 km N 1823 dager (4 år, 11 måned(er) og 26 dag(er)).

NOS ED04605 1K hunn 27.07.2016 Makkevika (62°30'N - 006°02'Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[9,81] 14.10.2016 Ile-de-Sein (48°02'N - 004°51'V), Finistère, France. 1744 km SSW 79 dager (0 år, 2 måned(er) og 18 dag(er)).

Gulerle (Yellow Wagtail, *Motacilla flava*)

NOS EF30485 1K hann 14.08.2014 Starene (60°46'N - 011°14'Ø), Stange, Hedmark.

[2,44] 10.05.2016 Sennsjøvika (61°36'N - 011°55'), Trysil, Hedmark. 100 km NNE 635 dager (1 år, 8 måned(er) og 28 dag(er)).

Vintererle (Grey Wagtail, *Motacilla cinerea*)

NLA BB48388 1K 12.10.2013 Bloemendaal (52°25'N-004°34'Ø), Noord-Holland, The Netherlands.

[8,20] 05.04.2016 Skrumoen (58°10'N - 007°06'00''Ø), Lyngdal, Vest-Agder. 659 km NNE 906 dager (2 år, 5 måned(er) og 22 dag(er)).

NOS EH22616 Pullus 10.05.2016 Saglandsbakken (58°34'N-006°04'Ø), Bjerkreim, Rogaland.

[8,20] 08.10.2016 Nieuwpoort (51°08'N-002°44'Ø), West-Vlaanderen, Belgium. 853 km SSW 151 dager (0 år, 4 måned(er) og 29 dag(er)).

Tabell 12. Gjenfunn og fremmedkontroller av norskmerket skjærpiplerke i 2016, fordelt på land og måned.
Controls of colour-ringed Rock Pipits in 2016, by country and month.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Danmark	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4	3
Frankrike	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2
Nederland	1	1	1	-	-	-	-	-	-	8	2	2
Norge	2	2	3	-	1	1	-	1	1	6	-	1
Storbritannia	1	6	-	1	-	-	-	-	-	4	3	2
Sverige	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tyskland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1

Linerle (White Wagtail, *Motacilla alba*)

NOS EC33331 2K+ hann 12.07.2010 Flåtevatnet (60°39'N - 009°28'Ø), Sør-Aurdal, Oppland.

[8,20] 21.06.2016 Høgbu, Teinvassåsen (60°39'N-009°28'Ø), Sør-Aurdal, Oppland. 1km W 2171 dager (5 år, 11 måned(er) og 11 dag(er)).

NOS EF43268 3K+ hann 30.05.2016 Lista Fyr (58°07'N - 006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder.

[7,81] 15.09.2016 Sroda Wielkopolska: Bagna Sredzkie (52°13'36''N - 017°14'57''Ø), Wielkopolskie, Poland. 940 km SE 108 dager (0 år, 3 måned(er) og 18 dag(er)).

Svartryggerle (WW, *M. a. yarrellii*)

NOS EE62918 3K+ hann 26.05.2014 Lista Fyr (58°07'00''N - 006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder.

[8,20] 19.07.2016 samme sted. 785 dager (2 år, 1 måned(er) og 25 dag(er)).

GBT D827441 2K hann 04.02.2015 Kessingland, Lowestoft (52°24'N - 001°43'Ø), Suffolk, Great Britain.

[8,28] 20.03-14.04. + 11.09.2016 Reve kai (58°46'N - 005°31'Ø), Klepp, Rogaland. 746 km NNE.

Sidensvans (Bohemian Waxwing, *Bombycilla garrulus*)

SFH P630282 1K hunn 28.09.2014 Pello, Lappi (66°50'N - 024°00'Ø), Lappi (Lapland), Finland.

[8,20] 08.01.2016 Grimstadvatnet (62°22'N - 005°59'Ø), Hareid, Møre og Romsdal. 988 km WSW 467 dager (1 år, 3 måned(er) og 10 dag(er)).

NOS 8C09966 2K+ hunn 21.10.2016 Revtingen OS (58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland.

[8,20] 25.12.2016 Troestshina (50°31'N-030°38'Ø), Kyiv O., Ukraine. 1842 km ESE 65 dager (0 år, 2 måned(er) og 4 dag(er)).

Fossekal (White-throated Dipper, *Cinclus cinclus*)

NOS 8B37200 2K hann 19.04.2010 Skardet (58°21'N-007°13'Ø), Hægebostad, Vest-Agder.

[9,81] 09.04.2016 Bjerom nedre (58°23'N - 007°14'Ø), Hægebostad, Vest-Agder. 4km NNE 2182 dager (5 år, 11 måned(er) og 22 dag(er)).

NOS 8C05392 Pullus 21.05.2014 Kvelland (58°10'N - 007°05'Ø), Lyngdal, Vest-Agder.

[8,20] 01.05.2016 Kjosavik (58°52'N-005°55'Ø), Sandnes, Rogaland. 103 km WNW 711 dager (1 år, 11 måned(er) og 10 dag(er)).

Gjerdsmett (Winter Wren, *Troglodytes troglodytes*)

NOS HC50063 1K 21.10.2012 Bømyra (59°00'N - 005°34'Ø), Randaberg, Rogaland.

[8,20] 28.03.2016 samme sted. 1254 dager (3 år, 5 måned(er) og 5 dag(er)).

NOS 7H76921 1K 12.09.2015 Lista fyr (58°06'N - 006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder.

[2,44] 19.03.2016 Le Bignon (47°06'N-001°29'V), Loire-Atlantique, France. 1338 km SSW 189 dager (0 år, 6 måned(er) og 5 dag(er)).

Adult svartryggerle hann. Denne fuglen representerer det første funnet i Norge av utenlandsmerket linerle av denne underarten. Fuglen ble avlest ved gjentatte anledninger på Reve kai i løpet av året. The first foreign-ringed Pied Wagtail controlled in Norway, not surprisingly from the UK. Foto: Alf Tore Mjøs.

Jernspurv (Dunnock, *Prunella modularis*)

NOS 9E26969 1K 06.09.2012 Vrånes (58°07'N - 008°06'Ø), Kristiansand, Vest-Agder.

[2,44] 02.04.2016 Sandstrasse, Havetoft (54°39'N - 009°31'Ø), Schleswig-Holstein except islands in the North Sea, Germany. 396 km SSE 1304 dager (3 år, 6 måned(er) og 27 dag(er)).

NOS EH35567 1K+ 18.08.2014 Fossvea (60°59'N - 011°27'Ø), Elverum, Hedmark.

[2,44] 15.12.2016 Les Gabins, Gizay (46°27'N - 000°26'Ø), Vienne, France. 1765 km SSW 850 dager (2 år, 3 måned(er) og 29 dag(er)).

Rødstrupe (European Robin, *Erithacus rubecula*)

NOS EH49709 1K 16.10.2012 Herdla Fuglestasjon (60°35'N - 004°57'Ø), Askøy, Hordaland.

[8,20] 28.11.2016 samme sted. 1504 dager (4 år, 1 måned(er) og 13 dag(er)).

NOS EJ52212 1K 10.07.2016 Hals (59°45'N - 009°51'Ø), Øvre Eiker, Buskerud.

[1,01] 10.11.2016 Cami de Capbat, Siros (43°21'N - 000°29'V), Pyrénées-Atlantiques, France. 1952 km SW 123 dager (0 år, 4 måned(er) og 0 dag(er)).

Tabell 13. Gjenfunn og kontroller av norskmerket rødstrupe i 2016 fordelt på land og måned. *Recoveries and controls of European Robin in 2016, by country and month.*

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Belgia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Frankrike	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	1	-
Nederland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	-
Norge	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-
Storbritannia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	-
Tyskland	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2

Nattergal (Thrush Nightingale, *Luscinia luscinia*)
NOS ED86533 2K 6.05.2012 Jomfruland O-runden
(58°53'N - 009°37'Ø), Kragerø, Telemark.

[8,20] 13.06.2016 samme sted. 1479 dager
(4 år, 0 måned(er) og 18 dag(er))

Blåstrupe (Bluethroat, *Luscinia svecica*)

NOS 3E12893 2K hann 29.05.2013 Øvre Heim-
dalen (61°25'N-008°54'Ø), Øystre Slidre, Oppland.

[8,20] 31.05.2016 samme sted. 1098 dager
(3 år, 0 måned(er) og 2 dag(er)).

SVS 1EV78065 1K hann 04.09.2015 Inre Fjärden,
Gävle (60°41'N-017°11'Ø), Gävleborg, Sweden.
[3,32] 25.07.2016 Fjellsjøen (62°39'N-010°54'Ø),
Os, Hedmark. 397 km NW 325 dager (0 år, 10
måned(er) og 21 dag(er)).

Rødstjert (Common Redstart, *Phoenicurus phoenicurus*)

NOS HE53127 2K hann 03.05.2015 Store
Færder (59°04'N - 010°31'Ø), Tjøme, Vestfold.

[2,01] 11.06.2016 Skjærhalden (59°02'N-
011°02'Ø), Hvaler, Østfold. 30 km E 405
dager (1 år, 1 måned(er) og 9 dag(er)).

DKC 9AT2141 2K+ hunn 04.05.2015 Gedser
FS, Falster (54°34'N - 011°58'Ø), Sjælland,
Denmark.

[8,20] 08.05.2016 Revtingen OS (58°46'N -
005°30'Ø), Klepp, Rogaland. 610 km NW 370
dager (1 år, 0 måned(er) og 5 dag(er)).

Buskskvett (Whinchat, *Saxicola rubetra*)

NOS EE81797 2K+ hann 21.07.2013 Grimstad-
vatnet (62°22'N - 006°00'Ø), Hareid, Møre og
Romsdal.

[8,20] 23.08.2016 samme sted. 1129 dager
(3 år, 1 måned(er) og 3 dag(er)).

NOS EE61236 2K+ hann 30.05.2013 Lista Fyr
(58°06'N - 006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder.

[8,20] 13.05.2016 Syltørene (62°59'N-008°39'Ø),
Surnadal, Møre og Romsdal. 552 km N 1079
dager (2 år, 11 måned(er) og 14 dag(er)).

Steinskvett (Northern Wheatear, *Oenanthe oenanthe*)

NOS 8961040 2K hunn 12.05.2013 Lista fyr
(58°06'N - 006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder.

[8,20] 19.07.2016 samme sted. 1164 dager
(3 år, 2 måned(er) og 7 dag(er)).

NOS 8N92927 1K 17.07.2016 Revtingen OS
(58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland.

[9,81] 18.08.2016 Vogelinsel Scharhorn (53°58'N-
008°26'Ø), Schleswig-Holstein, Germany. 563
km SSE 32 dager (0 år, 1 måned(er) og 2 dag(er)).

Steinskvett (*leucorhoa*) (NW, *O. o. leucorhoa*)

NOS 8N92769 1K 17.09.2016 Revtingen OS
(58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland.

[9,81] 30.10.2016 Ferrel (39°21'N - 009°19'V),
Leiria, Portugal. 2399 km SW 43 dager (0 år,
1 måned(er) og 12 dag(er)).

NOS 8N92759 1K hann 16.09.2016 Revtingen
OS (58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland.

[9,81] 14.10.2016 Santone Marshes, Cantabria
(42°26'N - 003°29'V), Santander, Spain. 1812
km SSW 28 dager (0 år, 0 måned(er) og 28
dag(er)). De to første utenlandsfunnene av
norskmerket grønlandssteinskvett!

Tabell 14. Gjenfunn og kontroller av norskmerket svarttrost i 2016, fordelt på land og måned.
Recoveries and controls of Common Blackbird in 2016, by country and month.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Nederland	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Norge	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Storbritannia	1	2	-	-	-	-	-	-	-	4	3	1
Tyskland	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Adult buskskvett hann. Det forelå fra tidligere kun to langdistansefunn av buskskvett i fra Møre og Romsdal. Fuglen på bildet representerer det første distansefunnet til fylket. This adult male Whinchat was ringed at Lista BO in 2013, and controlled at Syltørene (552 km to the north) almost 3 years later. Foto: Jan Magne Garte.

Svarttrost (Common Blackbird, *Turdus merula*)

NOS 7491916 1K hunn 08.09.2008 Lista Fyr (58°06'N - 006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder.

[8,20] 03.12.2016 «Tomta», Jølle (58°09'N - 006°37'Ø), Farsund, Vest-Agder. 4 km NE 3008 dager (8 år, 2 måned(er) og 25 dag(er)).

ISR 780394 1K hann 21.10.2013 Einarslundur, Höfn (64°16'N - 015°12'V), Austur-Skaftafell-sýsla, Iceland.

[8,20] 13.03.2016 Revtingen OS (58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland. 1248 km SW 874 dager (2 år, 4 måned(er) og 21 dag(er)).

Gråtrost (Fieldfare, *Turdus pilaris*)

NOS 7537184 2K+ hann 29.05.2013 Torderød (59°26'N - 010°38'Ø), Moss, Østfold.

[2,65] 03.03.2016 Rutland (52°41'N - 000°43'V), Rutland, Great Britain. 1026 km SW 1009 dager (2 år, 9 måned(er) og 5 dag(er)).

NOS 7381216 2K+ hunn 30.09.2014 Dividalen

FS (68°48'N - 019°40'Ø), Målselv, Troms.

[2,10] 18.12.2016 Vivaro, Pordenone (46°04'N - 012°47'Ø), North Adriatic, Italy. 2555 km SSW 810 dager (2 år, 2 måned(er) og 18 dag(er)).

Måltrost (Song Thrush, *Turdus philomelos*)

NOS 8L87888 Pullus 13.06.2009 Rekeland (58°22'N - 006°16'Ø), Sokndal, Rogaland.

[8,20] 09.04.2016 Helgoland (54°11'N - 007°55'Ø), Helgoland, Germany. 478 km SSE 2492 dager (6 år, 9 måned(er) og 27 dag(er)).

NOS 8A77209 1K 03.08.2014 Dividalen FS (68°48'N - 019°40'Ø), Målselv, Troms.

[2,19] 11.02.2016 Reserva de Caca de Assentiz (39°35'N - 008°31'V), Santarém, Portugal. 3653 km SW 557 dager (1 år, 6 måned(er) og 11 dag(er)).

Rødvingetrost (Redwing, *Turdus iliacus*)

NOS 8C06715 1K 16.08.2012 Nesseby (70°09'N - 028°52'Ø), Nesseby, Finnmark.

[8,20] 13.08.2016 samme sted. 1458 dager (3 år, 11 måned(er) og 28 dag(er)).

NOS 8B31543 1K 03.09.2016 Utsikten, Andslia (69°04'N - 018°30'Ø), Målselv, Troms.

[3,01] 15.11.2016 Alanis (38°02'N - 005°43'V), Sevilla, Spain. 3742 km SW 73 dager (0 år, 2 måned(er) og 12 dag(er)).

Sivsanger (Sedge Warbler, *Acrocephalus schoenobaenus*)

NOS HC41537 1K 24.07.2013 Lista Fyr (58°06'N - 006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder.

[8,20] 24.08.2016 Roseliere Parent, Guines (50°52'N - 001°52'Ø), Pas-de-Calais, France. 859 km SSW 1127 dager (3 år, 1 måned(er) og 1 dag(er)).

NOS HC52191 1K 23.08.2015 Tangen, Ergavatnet (58°44'N - 005°33'Ø), Klepp, Rogaland.

[8,20] 19.01.2016 Ndiel Faunal Reserve (16°21'N - 015°56'V), Senegal. 5030 km SSW 149 dager (0 år, 4 måned(er) og 27 dag(er)).

Myrsanger (Marsh Warbler, *Acrocephalus palustris*)

NOS EK19435 1K 13.09.2016 Søgardsvatnet (60°28'N - 004°57'Ø), Øygarden, Hordaland.

[8,20] 02.10.2016 Syre (59°09'N - 005°13'Ø), Karmøy, Rogaland. 146 km S 19 dager (0 år, 0 måned(er) og 19 dag(er)).

Rørsanger (European Reed-Warbler, *Acrocephalus scirpaceus*)

NOS 9H15243 1K 13.08.2011 Smukkevatnet (58°43'N - 005°39'Ø), Time, Rogaland.

[8,20] 02.05.2016 Neerharen (50°55'N - 005°41'Ø), Limburg, Belgium. 867 km S 1724 dager (4 år, 8 måned(er) og 21 dag(er)).

BLB 14418883 1K 31.08.2016 Meulebeke (50°57'N-003°18'Ø), West-Vlaanderen, Belgium.

[8,20] 20.09.2016 Husøy (66°30'N - 012°05'Ø), Træna, Nordland. 1795 km N 20 dager (0 år, 0 måned(er) og 20 dag(er)).

Gulsanger (Icterine Warbler, *Hippolais icterina*)

SVS CS73043 1K 19.07.2014 Hyndboholm, Skåre (59°28'N - 013°23'Ø), Värmland, Sweden.

[8,20] 22.05.2016 Store Færder (59°04'N - 010°32'Ø), Tjøme, Vestfold. 169 km WSW 673 dager (1 år, 10 måned(er) og 3 dag(er)).

Møller (Lesser Whitethroat, *Sylvia curruca*)

NOS 9H28087 2K+ 03.05.2012 Jomfruland O-runden (58°53'N-009°37'Ø), Kragerø, Telemark.

[8,20] 06.06.2016 samme sted. 1495 dager (4 år, 1 måned(er) og 3 dag(er)).

DEH ZG85869 2K+30.04.2016 Greifswalder Oie (54°15'N-013°55'Ø), Mecklenburg - Vorpommern, Germany.

[8,20] 31.08.2016 Holmane (58°29'N - 005°49'Ø), Hå, Rogaland. 684 km NW 123 dager (0 år, 4 måned(er) og 1 dag(er)).

Tabell 15. Gjenfunn og kontroller av norskmerket sivsanger i 2016, fordelt på land og måned.
Recoveries and controls of Sedge Warbler in 2016, by country and month.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Belgia	-	-	-	1	1	-	-	10	2	-	-	-
Frankrike	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-
Nederland	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-
Norge	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
Storbritannia	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Senegal	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tyskland	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-

Figur 12. Kontroller og gjenfunn (distanse > 50 km) på rødvingetrost i 2016. Svart = merkested. Recoveries and controls of Redwing in 2016. Black dot = ringing place.

Tornsanger (Common Whitethroat, *Sylvia communis*)

NOS EF41264 2K hunn 22.05.2014 Lista Fyr (58°06'N - 006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder.
[8,20] 27.05.2016 Samme sted. 736 dager (2 år, 0 måned(er) og 6 dag(er)).

BLB 13214232 1K 25.08.2013 Uebersyren (49°38'N - 006°17'Ø), Luxembourg.
[2,61] 09.07.2016 Nøysomheten (58°43'N - 009°13'Ø), Risør, Aust-Agder. 1027 km N
1049 dager (2 år, 10 måned(er) og 14 dag(er)).

Hagesanger (Garden Warbler, *Sylvia borin*)

NOS 8E76354 2K+ 01.06.2010 Lista Fyr (58°06'N - 006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder.
[8,20] 07.09.2016 Tangen, Ergavatnet (58°44'N - 005°33'Ø), Klepp, Rogaland. 91 km NW
2290 dager (6 år, 3 måned(er) og 9 dag(er)).

NOS EE54438 1K 01.09.2015 Tangen, Ergavatnet (58°44'N - 005°33'Ø), Klepp, Rogaland.
[8,20] 17.08.2016 Azuqueca de Henares (40°33'N - 003°15'V), Guadalajara, Spain. 2113 km SSW
351 dager (0 år, 11 måned(er) og 17 dag(er)).

Munk (*Blackcap*, *Sylvia atricapilla*)

NOS EC72236 1K hann 02.09.2010 Log, Åna-Sira (58°17'N-006°26'Ø), Sokndal, Rogaland.

[8,20] 05.05.2016 samme sted. 2072 dager (5 år, 8 måned(er) og 5 dag(er)).

NOS EJ56010 1K hann 20.09.2015 Ekornåsen (58°08'N - 008°13'Ø), Lillesand, Aust-Agder.

[8,20] 19.04.2016 Eilat Ringing Station (29°34'N - 034°58'Ø), Israel. 3778 km SE 212 dager (0 år, 7 måned(er) og 0 dag(er)).

Gulbrynsanger (*Yellow-browed Warbler*,

Phylloscopus inornatus)

NOS LJ4535 1K+ 05.10.2015 Revtingen OS (58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland.

[2,61] 03.02.2016 South Crescent, Totnes (50°26'N - 003°41'V), Devon, Great Britain. 1097 km SW 121 dager (0 år, 3 måned(er) og 29 dag(er)). Første vinterfunn av norskmerket gulbrynsanger!

NOS LM1387 1K+ 24.09.2016 Eitlandsneset (58°06'N - 006°59'Ø), Lyngdal, Vest-Agder.

[8,20] 05.10.2016 Porth Hellick, St. Mary's (49°55'N - 006°17'V), Scilly Isles, Great Britain. 1251 km SW 11 dager (0 år, 0 måned(er) og 11 dag(er)).

Gransanger (*Common Chiffchaff*, *Phylloscopus collybita*)

NOS AT7234 1K+ 24.09.2012 Håland (59°20'N - 005°30'Ø), Tysvær, Rogaland.

[8,20] 04.09.2016 samme sted. 1441 dager (3 år, 11 måned(er) og 10 dag(er)).

IAB J49964 2K 25.03.2016 Arzarello-Saletto (45°13'N - 011°34'Ø), Padova, Italy.

[2,40] 19.05.2016 Halså (66°45'N - 013°35'Ø), Meløy, Nordland. 2396 km N 55 dager (0 år, 1 måned(er) og 25 dag(er)).

Tabell 16. Gjenfunn og kontroller av norskmerket munk i 2016, fordelt på land og måned.
Recoveries and controls of Blackcap in 2016, by country and month.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Belgia	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-
Frankrike	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Israel	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Norge	-	-	-	-	-	1	-	-	4	2	-	-
Nordsjøen	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Storbritannia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Tyskland	-	-	-	1	-	-	-	-	3	1	2	-
Østerrike	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-

Tabell 17. Gjenfunn og kontroller av norskmerket løvsanger i 2016, fordelt på land og måned.
Recoveries and controls of Willow Warbler in 2016, by country and month.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Danmark	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Frankrike	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
Norge	-	-	-	-	1	-	1	3	1	-	-	-
Sverige	-	-	-	1	2	-	-	3	-	-	-	-
Tyskland	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-

Rødtoppfuglekonge hunn fra Revtingen OS. Arten ser ut til å være på stadig frammarsj i Norge. Med 8 stk. ringmerket i 2016 ble årstotalen den beste noensinne. Kontrollen av LU8179 mellom Log, Åna-Sira og Utsira var det første distansefunnet på arten i Norge. Eight Firecrests were ringed in 2016, and the first controls involving a non-local movement was recorded. Foto: Alf Tore Mjøs.

Løvsanger (Willow Warbler, *Phylloscopus trochilus*)

NOS 8H99869 1K hunn 30.07.2013 Starene (60°46'N - 011°14'Ø), Stange, Hedmark.

[8,20] 19.08.2016 samme sted. 1116 dager (3 år, 0 måned(er) og 20 dag(er)).

NOS HH49879 1K hann 23.10.2016 Revtingen OS (58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland.

[8,20] 07.11.2016 Beauregard, Boulloc (43°49'N - 001°26'Ø), Haute-Garonne, France. 1685 km S 15 dager (0 år, 0 måned(er) og 15 dag(er)).

Fuglekonge (Goldcrest, *Regulus regulus*)

SVS TB2810 1K hann 18.09.2014 Stora Fjäderägg, Holmön (63°49'N - 021°00'Ø), Västerbotten, Sweden.

[8,20] 03.04.2016 Søre Merkeskog (59°19'N - 004°52'Ø), Utsira, Rogaland. 987 km WSW 563 dager (1 år, 6 måned(er) og 14 dag(er)).

SFH R156065 1K hann 23.09.2016 Tankar BO (63°57'N - 022°51'Ø), Vaasa, Finland.

[8,20] 13.10.2016 Revtingen OS (58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland. 1085 km SW 20 dager (0 år, 0 måned(er) og 20 dag(er)).

Rødtoppfuglekonge (Firecrest, *Regulus ignicapilla*)

NOS LU8179 1K hunn 01.11.2016 Log, Åna-Sira (58°17'N - 006°26'Ø), Sokndal, Rogaland.

[8,20] 03.11.2016 Søre Merkeskog (59°19'N - 004°52'Ø), Utsira, Rogaland. 145 km NW 2 dager (0 år, 0 måned(er) og 2 dag(er)). Første distansefunn av norskmerket rødtoppfuglekonge!

Svarthvit fluesnapper (Pied Flycatcher, *Ficedula hypoleuca*)

NOS 5H85654 Pullus 26.06.2007 Hovden (62°21'N - 005°58'Ø), Hareid, Møre og Romsdal.

[8,20] 11.06.2016 samme sted. 3273 dager (8 år, 11 måned(er) og 16 dag(er)). Ny norsk aldersrekord for arten!

NOS HE86843 Pullus 14.06.2016 Støle (58°08'N - 007°08'Ø), Lyngdal, Vest-Agder.

[2,44] 25.08.2016 Lartigue, Saint-Geours-de-Maremne (43°40'N - 001°15'V), Landes, France. 1708 km SSW 72 dager (0 år, 2 måned(er) og 11 dag(er)).

Tabell 18. Gjenfunn og kontroller av norskmerket fuglekonge i 2016, fordelt på land og måned.
Recoveries and controls of Goldcrest in 2016, by country and month.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Belgia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Danmark	-	-	1	-	-	-	-	-	1	7	-	-
Nederland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norge	-	-	1	1	-	-	-	-	4	-	-	-
Polen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Storbritannia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	2	-
Sverige	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tyskland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	2

Stjertmeis (Long-tailed Tit, *Aegithalos caudatus*)

NOS AT5350 2K+ hunn 21.06.2010 Hovden (62°21'N - 005°58'Ø), Hareid, Møre og Romsdal.

[8,20] 12.04.2016 Grimstadvatnet (62°22'N - 006°00'Ø), Hareid, Møre og Romsdal. 2 km ENE 2122 dager (5 år, 9 måned(er) og 24 dag(er)).

LVR LH5668 1K+ 24.09.2016 Ainazi, Salacgrivads novads (57°52'N - 024°21'Ø), Latvia.

[8,20] 19.10.2016 Lista Fyr (58°06'N - 006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder. 1046 km W 25 dager (0 år, 0 måned(er) og 25 dag(er)).

[8,20] 23.10.2016 Revtingen OS (58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland. 1101 km NW 29 dager (0 år, 0 måned(er) og 29 dag(er)).

Løvmeis (Marsh Tit, *Poecile palustris*)

NOS 6H48950 1K 23.07.2008 Håland (59°20'N - 005°30'Ø), Tysvær, Rogaland.

[8,20] 03.04.2016 samme sted. 2811 dager (7 år, 8 måned(er) og 12 dag(er)).

NOS EF98062 Pullus 23.05.2015 Gismarvik (59°19'15"N-005°24'02"Ø), Tysvær, Rogaland.
 [2,61] 05.03.2016 Gjøstol (59°18'N - 005°27'Ø), Tysvær, Rogaland. 4 km SSE 287 dager (0 år, 9 måned(er) og 14 dag(er)).

Granmeis (Willow Tit, *Poecile montana*)

NOS 8H15477 1K 15.08.2010 Blixøhytta (59°24'N - 010°49'Ø), Våler, Østfold.

[8,20] 09.11.2016 samme sted. 2278 dager (6 år, 2 måned(er) og 26 dag(er))

NOS HC09235 1K 22.08.2014 Utsikten, Andslia (69°04'N - 018°30'Ø), Målselv, Troms.

[8,20] 23.08.2016 Osmark Solbakken (68°30'N - 016°49'Ø), Evenes, Nordland. 91 km SW 732 dager (2 år, 0 måned(er) og 2 dag(er)).

Toppmeis (Crested Tit, *Lophophanes cristatus*)

NOS HD73008 30.09.2013 Svarttjern (59°53'N - 009°18'Ø), Flesberg, Buskerud.

[8,20] 19.10.2016 samme sted. 1115 dager (3 år, 0 måned(er) og 19 dag(er)).

Svartmeis (Coal Tit, *Periparus ater*)

NOS 8H63079 1K 11.09.2011 Fanafjellsvegen (60°16'N - 005°21'Ø), Bergen, Hordaland.

[8,20] 27.11.2016 samme sted. 1904 dager (5 år, 2 måned(er) og 17 dag(er)).

SFH 670722H 1K 20.09.2015 Tulliniemi, Hanko (59°49'N - 022°54'Ø), Uusimaa, Finland.

[2,44] 12.03.2016 Jelsnes (59°22'N - 011°09'Ø), Sarpsborg, Østfold. 662 km W 174 dager (0 år, 5 måned(er) og 21 dag(er)).

Blåmeis (Blue Tit, *Cyanistes caeruleus*)

NOS 7H20955 1K 05.12.2009 Grimstadvatnet (62°22'N - 006°00'Ø), Hareid, Møre og Romsdal.

[8,20] 18.11.2016 samme sted. 2540 dager (6 år, 11 måned(er) og 13 dag(er)).

Figur 13. Kontroller av stjermeis i 2016. Tallene i kartet angir antall individer fra samme merkested. For første gang ble stjermeis med ring fra Baltikum registrert i Norge – tre stjermeis fra samme sted og dato i Latvia ble kontrollert sammen ved Lista fyr, hvorav én også dukket opp på Revtangen OS fire dager etterpå. Recoveries and controls of Long-tailed Tits in 2016. Black dot = ringing place. The first movements ever from the Baltic states to Norway were documented during the massive influx in 2016.

SFH 691466H 1K hunn 24.10.2015 Tulliniemi, Hanko (59°49'N - 022°54'Ø), Uusimaa, Finland.

[8,20] 23.10.2016 Tyrihansveien, Søm (58°09'N - 008°04'Ø), Kristiansand, Vest-Agder. 869 km W 365 dager (1 år, 0 måned(er) og 0 dag(er)).

Kjøttmeis (Great Tit, *Parus major*)

NOS 8E46082 1K hann 14.09.2008 Håland (59°20'N-005°30'Ø), Tysvær, Rogaland.

[8,20] 22.10.2016 samme sted. 2960 dager (8 år, 1 måned(er) og 7 dag(er)).

SVS 2KV02393 Pullus 12.06.2016 Gransjö, Svartlå (66°01'N - 021°31'Ø), Norrbotten, Sweden.

[8,20] 11.10.2016 Titran (63°40'N - 008°19'Ø), Frøya, Sør-Trøndelag. 675 km WSW 121 dager (0 år, 4 måned(er) og 0 dag(er)).

Spettmeis (Eurasian Nuthatch, *Sitta europaea*)

NOS 8743391 1K+ hann 05.10.2011 Dæli (59°56'N - 010°33'Ø), Bærum, Akershus & Oslo.

[8,20] 22.10.2016 Samme sted. 1844 dager (5 år, 0 måned(er) og 18 dag(er)).

NOS 8912779 Pullus 14.05.2016 Nordre Besseberg (59°11'N - 011°13'Ø), Skjeberg, Østfold.

[8,20] 18.09.2016 Buerbekken (59°17'N - 011°17'Ø), Skjeberg, Østfold. 14 km NNE 127 dager (0 år, 4 måned(er) og 6 dag(er)).

Trekryper (Eurasian Treecreeper, *Certhia familiaris*)

NOS AT5231 2K+ hunn 24.07.2009 Hovden (62°21'N - 005°58'Ø), Hareid, Møre og Romsdal.

[8,20] 22.10.2016 samme sted. 2647 dager (7 år, 2 måned(er) og 29 dag(er)).

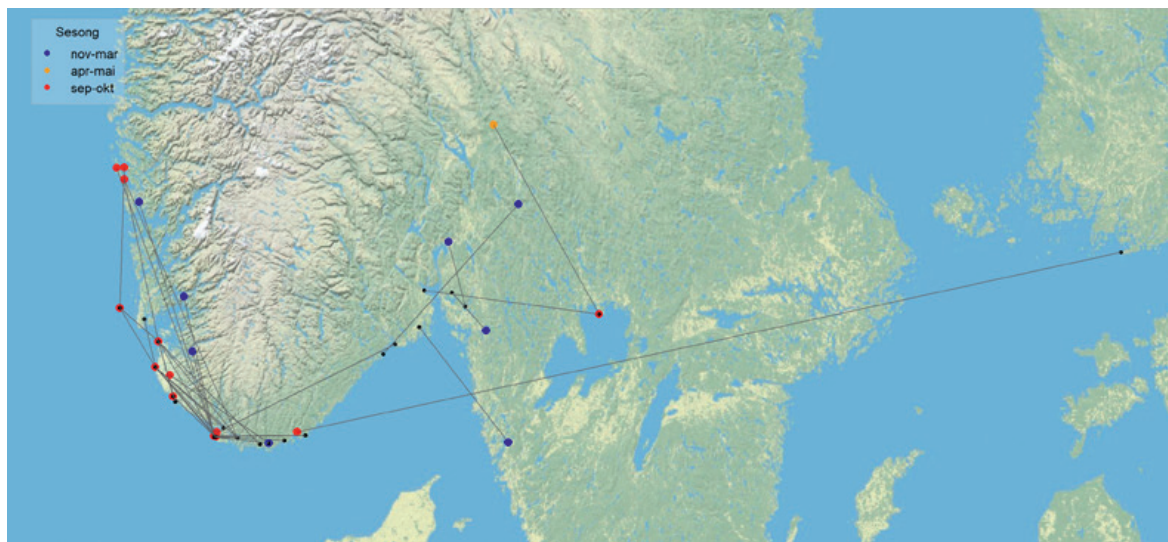
Nøtteskrike (Eurasian Jay, *Garrulus glandarius*)

NOS 6197397 1K 02.09.2011 Utsikten Andslia (69°04'N - 018°30'Ø), Målselv, Troms.

[8,20] 21.08.2016 samme sted. 1815 dager (4 år, 11 måned(er) og 20 dag(er)).

NOO KA01173 1K 27.12.2014 Klepper (59°06'N - 011°28'Ø), Halden, Østfold.

[2,34] 12.03.2016 Vassnäs NW, Ånge (62°26'N - 015°14'Ø), Västernorrland, Sweden. 423 km NNE 441 dager (1 år, 2 måned(er) og 15 dag(er)).

Figur 14. Kontroller og gjenfunn (distanse > 50 km) av blåmeis i 2016. Recoveries and controls of Blue Tits in 2016. Black dot = ringing place. Typical movements are SW and W, then NW-N along the west coast.

Lavskrike (Siberian Jay, *Perisoreus infaustus*)

NOS DA14716 2K+ hann 07.11.2004 Tverrlitjernet Ø (61°21'N - 009°40'Ø), Gausdal, Oppland.

[8,81] 27.10.2016 samme sted. 4372 dager (11 år, 11 måned(er) og 20 dag(er)). Ny norsk aldersrekord for arten!

Skjære (Eurasian Magpie, *Pica pica*)

NOS 6159816 2K+ 09.03.2009 Varstad (59°38'N - 010°42'Ø), Vestby, Akershus & Oslo.

[2,01] 02.01.2016 Vestbyveien (59°39'N - 010°40'Ø), Frogn, Akershus & Oslo. 4 km NW 2490 dager (6 år, 9 måned(er) og 22 dag(er)).

Kaie (Eurasian Jackdaw, *Corvus monedula*)

NOS 6227791 1K 13.07.2012 Mølledammen (58°44'N - 005°39'Ø), Time, Rogaland.

[8,28] 23.08.2016 samme sted. 1502 dager (4 år, 1 måned(er) og 11 dag(er)).

Kråke (Hooded Crow, *Corvus cornix*)

NOS 479618 2K+ 10.01.2004 Barstadvik (62°22'N - 006°12'Ø), Ørsta, Møre og Romsdal.

[2,19] 08.01.2016 Svarthaugen, Holla (63°19'N - 009°09'Ø), Hemne, Sør-Trøndelag. 183 km NE 4381 dager (11 år, 11 måned(er) og 29 dag(er)).

Ravn (Common Raven, *Corvus corax*)

NOS CA24575 Pullus 01.05.2006 Kjerringa (62°33'N - 006°01'Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[0,02] 24.03.2016 Øverås (62°39'N - 006°56'Ø), Vestnes, Møre og Romsdal. 48 km ENE 3615 dager (9 år, 10 måned(er) og 24 dag(er)).

Stær (European Starling, *Sturnus vulgaris*)

NOS 7561202 2K+ hann 31.03.2013 Barstadvik (62°22'N - 006°12'Ø), Ørsta, Møre og Romsdal.

[2,40] 09.06.2016 Tjøtta (65°50'N - 012°26'Ø), Alstahaug, Nordland. 487 km NE 1166 dager (3 år, 2 måned(er) og 11 dag(er)).

NOS 7592186 1K hunn 18.07.2014 Lista fyr (58°06'N - 006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder.

[2,01] 28.12.2016 Watchtree Nature Reserve, Black Brow (54°52'N - 003°04'V), Cumbria, Great Britain. 691 km WSW 894 dager (2 år, 5 måned(er) og 13 dag(er)).

Gråspurv (House Sparrow, *Passer domesticus*)

NOS 8M31550 1K 25.07.2009 Indre Kvarøy (66°29'N - 012°58'Ø), Lurøy, Nordland.

[8,20] 21.07.2016 samme sted. 2553 dager (6 år, 11 måned(er) og 27 dag(er)).

NOS 8N13360 Pullus 06.06.2014 Sleneset (66°22'N - 012°37'Ø), Lurøy, Nordland.
[8,20] 02.05.2016 Myken (66°46'N - 012°29'Ø), Rødøy, Nordland. 45 km N 696 dager (1 år, 10 måned(er) og 27 dag(er)).

Pilfink (Tree Sparrow, *Passer montanus*)

NOS EE79220 2K+ hann 21.05.2012 Bømyra (59°00'N - 005°34'Ø), Randaberg, Rogaland.
[8,20] 07.07.2016 samme sted. 1508 dager (4 år, 1 måned(er) og 17 dag(er)).

NOS EF40433 2K+ 08.03.2014 Austrått (58°51'N - 005°45'Ø), Sandnes, Rogaland.
[2,61] 18.07.2016 Ålgård (58°46'N - 005°50'Ø), Gjesdal, Rogaland. 11 km SSE 863 dager (2 år, 4 måned(er) og 9 dag(er)).

Figur 15. Kontroller og gjenfunn (distanse > 50 km) av bjørkefink i 2016. Recoveries and controls of Brambling in 2016. Black dot = ringing place.

Bokfink (Chaffinch, *Fringilla coelebs*)

NOS EC30188 1K 19.07.2009 Giljastølen (58°50'N - 006°18'Ø), Gjesdal, Rogaland.
[8,20] 01.05.2016 Samme sted. 2478 dager (6 år, 9 måned(er) og 13 dag(er)).

NOS EH89342 2K hunn 09.05.2014 Lutufallet (61°04'N - 012°35'Ø), Trysil, Hedmark.
[7,28] 15.03.2016 Arc, Frasnes-lez-Anvaing (50°42'N-003°32'Ø), Hainaut, Belgium. 1281 km SSW 676 dager (1 år, 10 måned(er) og 7 dag(er)).

Bjørkefink (Brambling, *Fringilla montifringilla*)

BLB 11659888 2K hunn 12.03.2011 Sint-Agatha-Rode (50°48'N - 004°37'Ø), Vlaams Brabant, Belgium.
[8,20] 28.09.2016 Dividalen FS (68°48'N - 019°40'Ø), Målselv, Troms. 2154 km NNE 2027 dager (5 år, 6 måned(er) og 17 dag(er)).

HES N568370 2K hunn 24.01.2016 Locarno (46°09'N-008°48'Ø), Ticino, Switzerland.
[8,20] 14.08.2016 Utsikten, Andsli (69°04'N - 018°30'Ø), Målselv, Troms. 2603 km N 203 dager (0 år, 6 måned(er) og 19 dag(er)).

Grønnfink (European Greenfinch, *Carduelis chloris*)

NOS 8B63041 1K hann 24.10.2011 Store Færder (59°04'N - 010°31'Ø), Tjøme, Vestfold.
[8,20] 16.09.2016 Akerøya (59°03'N - 010°53'Ø), Hvaler, Østfold. 21 km E 1789 dager (4 år, 10 måned(er) og 26 dag(er)).

NOS 9E24044 1K hann 20.08.2016 Stabburnes (70°10'N - 024°55'Ø), Porsanger, Finnmark.
[2,01] 30.12.2016 Jälkarbyen, Hedemora (60°18'N-015°52'Ø), Dalarna, Sweden. 1171 km SSW 132 dager (0 år, 4 måned(er) og 10 dag(er)).

Stillits (European Goldfinch, *Carduelis carduelis*)

NOS ED37222 2K+ hann 08.02.2011 Navestad, Haugeveien (59°16'N - 011°08'Ø), Skjeberg, Østfold.
[8,20] 15.11.2016 Samme sted. 2107 dager (5 år, 9 måned(er) og 5 dag(er)).

Grønnsisik (*Eurasian Siskin, Carduelis spinus*)

NOS 9H83189 2K hann 01.05.2009 Kvernstubruea (60°57'N-010°45'Ø), Ringsaker, Hedmark.
[8,20] 28.02.2016 Blumenthal Dorfstrasse (54°14' N-010°00'Ø), Schleswig-Holstein except islands in the North Sea, Germany. 748 km S 2494 dager (6 år, 9 måned(er) og 28 dag(er)).

NOS 6H02064 2K hann 18.05.2015 Balsokkeveien (69°24'N - 019°22'Ø), Balsfjord, Troms.
[8,20] 01.03.2016 Osnabrück, Rotenburger Str. (52°16'N - 008°04'Ø), Weser-Ems except islands (Aurich, Oldenburg & Osnabrück), Germany. 1991 km SSW 288 dager (0 år, 9 måned(er) og 15 dag(er)).

Tornirisk (*Linnet, Carduelis cannabina*)

NOS EE61000 2K+ hann 01.05.2013 Lista fyr (58°06'N-006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder.
[8,20] 14.04.2016 samme sted. 1079 dager (2 år, 11 måned(er) og 13 dag(er)).

BLB 14307123 1K hann 23.10.2015 Rijkevorsel (51°21'N - 004°46'Ø), Antwerpen, Belgium.
[8,20] 21.04.2016 Lista fyr (58°06'N - 006°34'Ø), Farsund, Vest-Agder. 759 km N 181 dager (0 år, 5 måned(er) og 28 dag(er)).

Gråsisik (*Common Redpoll, Carduelis flammea flammea*)

NOS 9H35712 1K+ 29.09.2012 Hovden (62°21'N - 005°58'Ø), Hareid, Møre og Romsdal.
[8,20] 02.05.2016 Samme sted. 1311 dager (3 år, 7 måned(er) og 3 dag(er)).

NOS HF70862 2K hann 26.04.2016 Revtingen OS (58°46'N - 005°30'Ø), Klepp, Rogaland.
[8,20] 19.10.2016 Gorenskoe (54°24'N - 036°11'Ø), Kaluga O., Russian Federation. 1921 km E 176 dager (0 år, 5 måned(er) og 24 dag(er)).

Brunsisik (*Lesser Redpoll, Carduelis flammea cabaret*)

NOS HC57357 1K 09.09.2011 Borrevannet (59°24'N - 010°27'Ø), Horten, Vestfold.
[8,20] 21.02.2016 Sofiemyr (59°48'N-010° 49'Ø), Oppegård, Akershus & Oslo. 51 km NNE 1626 dager (4 år, 5 måned(er) og 12 dag(er)).

NOS HH11265 1K 28.08.2016 Giljastølen (58°50'N - 006°18'Ø), Gjesdal, Rogaland.
[8,20] 24.09.2016 T-Vägen, Degernäs (63°47'N - 020°15'Ø), Västerbotten, Sweden. 922 km NE 27 dager (0 år, 0 måned(er) og 27 dag(er)).

Grankorsnebb (*Common Crossbill, Loxia curvirostra*)

BLB 8X83583 2K hann 23.04.2015 Sourbrodt (50°29'N - 006°08'Ø), Liège, Belgium.
[2,40] 13.03.2016 Nordhue (60°59'N - 011°20'Ø), Løten, Hedmark. 1211 km NNE 325 dager (0 år, 10 måned(er) og 19 dag(er)).

Rosenfink (*Common Rosefinch, Carpodacus erythrurus*)

NOS EE57300 3K+ hann 16.06.2012 Nesteby, Vingersjøen (60°12'N - 012°03'Ø), Kongsvinger, Hedmark.

Tabell 19. Gjenfunn og kontroller av norskmerket grønnsisik i 2016, fordelt på land og måned.
Recoveries and controls of Eurasian Siskin in 2016, by country and month.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Belgia	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Danmark	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nederland	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norge	1	-	1	-	1	-	1	-	-	1	-	-
Polen	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Storbritannia	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Sverige	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tyskland	2	10	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Dompap, adult hann. Færre dompap enn normalt fikk ring om foten i 2016. Fewer bullfinches than usual were ringed in 2016. Foto: Alf Tore Mjøs.

[8,20] 07.06.2016 samme sted. 1452 dager (3 år, 11 måned(er) og 22 dag(er)). Ny norsk aldersrekord for arten!

Dompap (Eurasian Bullfinch, *Pyrrhula pyrrhula*)

NOS 4E36159 2K hann 27.04.2013 Dividalen FS (68°48'N - 019°40'Ø), Målselv, Troms.

[8,20] 29.10.2016 Samme sted. 1281 dager (3 år, 6 måned(er) og 3 dag(er)).

NOS EH06051 2K hann 17.04.2014 Dividalen FS (68°48'N - 019°40'Ø), Målselv, Troms.

[2,01] 10.02.2016 Hildur Ottelinsgatan, Uppsala (59°51'N - 017°36'Ø), Uppsala, Sweden. 997 km S 664 dager (1 år, 9 måned(er) og 26 dag(er)).

Kjernebiter (Hawfinch, *Coccothraustes coccothraustes*)

NOO EA19213 2K+ hunn 04.04.2010 Bongstø (58°02'N - 007°23'Ø), Mandal, Vest-Agder.

[8,20] 24.04.2016 Batteriveien (58°05'N - 007°05'Ø), Lyngdal, Vest-Agder. 18 km WNW 2212 dager (6 år, 0 måned(er) og 21 dag(er)).

Tabell 20. Gjenfunn og kontroller av norskmerket gråsisik i 2016, fordelt på land og måned.
Recoveries and controls of Mealy Redpoll in 2016, by country and month.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Danmark	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Finland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Norge	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-
Russland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Storbritannia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Sverige	1	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-
Tyskland	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell 21. Gjenfunn og kontroller av norskmerket brunsisik i 2016, fordelt på land og måned.
Recoveries and controls of Lesser Redpoll in 2016, by country and month.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Nederland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Norge	-	1	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-
Sverige	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	1	-

NOS 8B06363 2K+ hunn 09.05.2015 Østre Løes (59°48'N - 010°41'Ø), Nesodden, Akershus & Oslo.

[8,20] 06.02.2016 Hockai (50°29'N-005°59'Ø), Liège, Belgium. 1077 km SSW 273 dager (0 år, 9 måned(er) og 0 dag(er)).

Snøspurv (Snow Bunting, *Plectrophenax nivalis*)

NOS 5E88701 1K 26.07.2011 Longyearbyen (78°13'N - 015°40'Ø), Svalbard, Arctic Ocean.

[8,28] 08.06.2016 Samme sted. 1779 dager (4 år, 10 måned(er) og 15 dag(er)).

Gulspurv (Yellowhammer, *Emberiza citrinella*)

NOS 8L54136 2K+ hann 04.09.2008 Starene (60°46'N - 011°14'Ø), Stange, Hedmark.

[8,20] 11.03.2016 samme sted. 2745 dager (7 år, 6 måned(er) og 7 dag(er)).

Sivspurv (Reed Bunting, *Emberiza schoeniclus*)

NOS EE52545 2K+ hunn 08.05.2012 Søre Merkeskog (59°19'N - 004°52'Ø), Utsira, Rogaland.

[8,20] 30.10.2016 Opwijk (50°58'N-004°11'Ø), Vlaams Brabant, Belgium. 928 km S 1636 dager (4 år, 5 måned(er) og 23 dag(er)).

NOS EJ41642 1K hann 26.08.2014 Nesseby Ringing Station (70°09'N - 028°52'Ø), Nesseby, Finnmark.

[8,20] 06.01.2016 Ens Etang Sale, Courthezon (44°04'N - 004°52'Ø), Vaucluse, France. 3190 km SW 498 dager (1 år, 4 måned(er) og 11 dag(er)).

Anmodninger til ringmerkerne

Ringmerkingsdata som mangler i basen medfører et betydelig merarbeid for ringmerkings-sentralen. Selv om det ikke er et krav, så henstiller vi til ringmerkerne om å rapportere sine ringmerkingsdata «i rimelig tid» etter ringmerkingen er foretatt. Særlig viktig er dette for stasjoner og enkeltmerkere som merker mye fugl. Som en tommelfingerregel er en gang i måneden passe rapporteringsfrekvens.

Sats på pullusmerking

Ringmerking av pullus er på en nedadgående trend. Data på kullstørrelse, leggetidspunkt etc. er vært viktige for å belyse trender som bl.a. skyldes klimaendringer. I tillegg er gjenfunn av fugler merket som pullus av større verdi enn gjenfunn av fugler med ukjent geografisk opphav. Har du tid og anledning til å søke opp noen reir, henge opp noen fuglekasser og merke de fuglene som tar dem i bruk, så er dette noe som bør prioriteres over hele landet. Klarer du i tillegg å angi ca. alder på ungene på merketidspunkt, så er det storveis! Mange vanlige norske arter ringmerkes i så lave antall at dataene ikke kan brukes til å belyse endringer over tid. Ta gjerne en kikk i arstoversikten, den avslører hvilke vanlige norske arter som merkes i svært lave antall. Kanskje har du eller din ringmerkingsgruppe gode forutsetninger for å jobbe målrettet med en art som trenger fokus i ringmerkingsarbeidet?

Kursing og kompetanseheving

Sentralen anbefaler også at ringmerkingsgruppene jobber aktivt med kompetanseheving hva angår kriterier for alders- og kjønnsbestemming, metoder for innsamling av biometri, myting etc. Bruken av «first-capture» data er økende, og innsamling av denne typen data gjør at forskningsverdien knyttet til ringmer-

Høsten 2016 fikk vi den største stjertmeis-invasjonen noensinne i Norge, dersom man tar merketall i betraktning. Hele 2 894 individer ble ringmerket – fuglen på bildet fikk ring om beinet på Revtangen OS 11. oktober. During the autumn of 2016, Norway experienced the largest invasion ever of Long-tailed Tit. Foto: Alf Tore Mjøs.

kingsdata øker betydelig. Vi vil oppfordre til økt innsamling av biometriske data. Det er få merkere som måler og veier fuglene pr. i dag, og det koster lite å øke forskningsverdien av merkingene dine betydelig.

Noen råd om digitalisering av dine data

Dobbeltsjekk ringnummer når du legger inn ringserier i RingAccess. Noen ringnumre kan være små og vanskelig å lese. Det kommer stadig inn merkedata som er punchet på feil serienummer, og det er alvorlige feil som ikke alltid er lett å oppdage.

Les over merkedataene før du lagrer, og vær særlig nøye med å sjekke at alle rubrikkene har riktig kode etter at du går fra å legge inn kontroller/gjenfunn til merkedata. I noen tilfeller endres default-innstillingene i programmet etter hvilken type data du legger inn. Vær særlig oppmerksom på dette etter at du har digitalisert ringer som er ødelagt, fugler som er flyttet (manipulert) etc. Vær også oppmerksom når du bytter mellom å legge inn pullus og voksne fugler, særlig i tilfeller hvor adulte hunner av svarthvit fluesnapper og meiser ringmerkes sammen med pullus. Det ender noen ganger med at alle pullus kommer inn digitalisert som hunner.

Vær nøye med bruken av rubrikken «Status». Ikke alle fugler er på trekk selv om det er trekketid og man befinner seg på en trekklokalitet. På

samme måten kan men heller ikke kode alle fugler som «Hekkende» selv om det er midt i hekketiden. Bruken av statuskoden «Myting» er forbeholdt individer som er i aktiv svingfjærmyting, og skal ikke brukes på fugler som utelukkende myter kroppsfjær.

Har du gamle merkedata før 2006 som du ikke har digitalisert? Da er du mer enn velkommen til å hjelpe Ringmerkingsentralen ved å punche dine gamle merkinger. Vi jobber mot en målsetning om at alle ringmerkingsdata skal foreligge på digitalt format innen få år. Pr. i dag er alle merkedata punchet med unntak av nyere data (1970-tallet og deretter) av ringstørrelsene H og E.

Takksigelser

Takk til Vidar Bakken for utvikling av viktige funksjoner i RingAccess knyttet til produksjon av denne rapporten. Takk også til Morten Helberg for tabellarisk fremstilling av funnmassen av fargemerkede måker. Oskar Bjørnstad takkes for drift og vedlikehold av nettsiden www.ringmerking.no, uten denne hadde det vært umulig å holde kontroll på de store datamengdene knyttet til fargemerkning av fugler i Norge. Til slutt en stor takk til alle gruppelederne i landets ringmerkingsgrupper, som er et helt essensielt bindeledd mellom ringmerkingsentralen og de 596 ringmerkene som bidrar med viktige data på våre fuglebestander.

Tabell 22. Forklaring til forhold og omstendigheter: Kontroller og gjenfunn er kodet med hensyn til forholdene og omstendigheter og er oppgitt med gjeldende EURING-kode for den enkelte registrering [Forhold, Omstendighet].

Kode	Forhold
0	Tilstand fullstendig ukjent
1	Død, men ingen informasjon om hvor nylig fuglen har dødd (eller blitt drept)
2	Nylig død - innen ca. en uke
3	Død, men ikke nylig; opplysningene omkring funnet tyder på at fuglen har vært død over en uke
4	Funnet syk, skadet e.l., og med sikkerhet satt fri
5	Funnet syk, skadet e.l., og ikke satt fri, eller det er ukjent om den er satt fri
6	I live og sannsynligvis frisk, men satt i fangenskap
7	I live og sannsynligvis frisk og med sikkerhet satt fri
8	I live og sannsynligvis frisk og satt fri av en ringmerker
9	I live og sannsynligvis frisk, men videre skjebne til fuglen ukjent
Kode	Omstendigheter
00	Funnet angitt i gjenfunnsbrevet, men ingen informasjon om fuglen.
01	Funnet, fuglen nevnt i gjenfunnsbrevet.
02	Kun ringen funnet. Mulig/trolig transportert fra opprinnelig funnsted. .
03	Ring og fot funnet under naturlige omstendigheter.
06	Funnet ombord på skip.
07	Funnet i tilknytning til husdyr.
08	Død eller alvorlig skadet pga ringmerkingsvirksomhet.
09	Gjenfunn med direkte årsak at fuglen var ringmerket (f.eks satt fast ringen i et eller annet).
10	Skutt.
11	Funnet skutt.
12	Skutt for å beskytte avlinger, matvarer, ville eller tamme dyr.
13	Skutt som følge av «naturvern» (f.eks. måker skutt for å beskytte unger av truede arter).
14	Skutt for å trygge menneskeliv.
15	Skutt for å bruke kroppen (skinnen) til dekorasjon eller salg, eller som del av vitenskapelig studie.
16	Skutt fordi fuglen var ringmerket.
19	Capturado, «tue» osv., ord eller uttrykk som indikerer at fuglen er jaktet, og sannsynligvis skutt i de fleste tilfellene.
20	Fanget for ringmerking.
21	Fanget og satt i bur.
22	Fanget eller jaktet for å beskytte avlinger, matvarer, ville eller tamme dyr.
23	Fanget eller jaktet som følge av «naturvern».
24	Fanget eller jaktet for å trygge menneskeliv.
25	Fanget eller jaktet for å bruke kroppen (skinnen) til dekorasjon eller salg, eller som del av vitenskapelig studie.
26	Fanget eller jaktet fordi fuglen var ringmerket.
27	Funnet ved eller i fuglekasse eller annen spesial-innretning for fugler.
28	Ringnummeret på metallringen avlest i felt uten at fuglen er fanget.
30	Oljeskadd.
31	Kontakt med kasserte menneskelagede gjenstander.
32	Kontakt med menneskelagede gjenstander som fremdeles er i bruk.

forts.

Kode	Omstendigheter
33	Festet i garn eller tråder til beskyttelse av mat.
34	Utsiktet fanget når hensikten var å fange andre fuglearter eller andre dyr.
35	Kontakt med elektrisitet.
37	Forgiftet av kjemisk forurensing, og kjemikaliene kjent (f.eks. blyforgiftning).
38	Forgiftet av kjemisk forurensing, men kjemikalienes identitet ikke kjent.
40	På vei, antatt bildrept.
41	Jernbane, antatt drept av tog.
42	Antatt kollisjon med fly eller helikopter.
43	Kollisjon med tynn menneskelaget konstruksjon (f.eks. barduner eller mast).
44	Kollisjon med vindu eller annet gjennomsiktig materiale.
45	Kollisjon med tykk menneskelaget konstruksjon (f.eks. bygning, bru).
46	Kommet inn i menneskelaget konstruksjon som ikke er laget for å fange fugler.
47	Tiltrukket av lys som ikke er i bruk til aktiv fangst av fugler, for eksempel fyr.
48	Funnet som resultat av annen menneskelig virksomhet (f.eks. industri, skogbruk)
49	Druknet i kunstig vannbeholder.
50	Syk eller skadet, ikke nøyere beskrevet.
51	Deformiteter, medisinsk eller mekanisk årsak.
52	Sopp-infeksjon.
53	Virus-infeksjon.
54	Bakterie-infeksjoner unntatt botulisme.
55	Endo-parasitter.
56	Botulisme.
58	Kombinasjon av sykdom, parasitter, skader etc.
59	Undersøkt av veterinær, rapport tilgjengelig, men ingen konkret konklusjon.
60	Tatt av uspesifisert dyr.
61	Tatt av katt.
62	Tatt av annet husdyr eller av dyr i fangenskap.
63	Tatt av vilt pattedyr (inkl. rømt mink).
64	Tatt av ugle eller dagrovfugl, art kjent.
65	Tatt av ugle eller dagrovfugl, art ukjent.
66	Tatt av annen fugleart, men ikke av artsfrende.
67	Tatt av artsfrende.
68	Tatt av krypdyr, amfibium eller fisk.
69	Tatt av annet dyr (f.eks. insekt, edderkopp).
70	Druknet i naturlig vannansamling.
71	Satt seg fast i naturlige objekter (f.eks. vegetasjon eller saueull).
72	I naturlig hulrom.
73	Kollisjon med alle typer naturlige objekter (f.eks. tre, fjellklippe).
74	Forkommen, sannsynligvis pga. kulde.
75	Forkommen, sannsynligvis pga. varme.
76	Forkommen, sannsynligvis pga. tørste eller sult.
77	Frosset fast (eller fanget) i is.
78	Ekstreme værhold i forbindelse med funnet (f.eks. sterk vind, hagl, oversvømmelse).
80	Identifisert som et individ i felt av noe annet enn metallringen.
81	Identifisert med farge eller nummerert ring på fot.
82	Identifisert med farge eller nummerert ring på hals.
83	Identifisert vha. vingemerker.
84	Identifisert vha. radiosporing.
85	Identifisert vha. satellittsporing.
86	Identifisert vha. sender.
87	Identifisert vha. nesemerke(r).
91	Funnet død ved vindmølle
99	Ingen informasjon i det hele tatt (f.eks. ringnummeret skrevet på et postkort uten at fuglen er nevnt, hverken at den er funnet eller om den er død eller i live).